

C. 452
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 35-lea Nr. 291.

1944.

Calendarul „Astrej”
și al
„Foi Poporului”

BCU Cluj / Central University Library Cluj

pe anul comun

1945

Întocmit de
Petrea Descălu

Editura Asociațiunii „Astra”, Sibiu, Strada Șaguna 6.

Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Traiană”, s. a., Sibiu.
Inscris în Reg. Com. FI. 275/1961

Prețul: Lei 160.—

„Asociațiunea pentru literatura Română și cultura poporului român“, „ASTRA“

Intemeiată la 1861.

Președinte de onoare :
M. S. REGELE MIHAI I.

Președinte actualu :
Dr. Iuliu Moldovan.

Vice-președinte :
Dr. Gh. Moga.

Vice-președinte :
Dr. Gh. Preda.

Vice-președinte :
Dr. Sabie Șutianu

Comitetul central al „Asociațiunii“ numără 50 de fruntași din toate părțile societății românești.

**E de datoria fiecărui bun
Român să sprijinească „Aso-
ciamiunea“, cefind publicațiile
ei și inserându-se de membru.**

Taxele de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000.—
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 2000.—
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 1000.—
Membru actual „Asociațiunei“, anual	„ 50.—
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10.—

C

452

Biblioteca populară a Asociației „Astra“.

Anul al 35-lea Nr. 291.

1944.

Calendarul „Astreji“
și al
„Foi Poporului“

pe anul comun

1945

Întocmit de
Petrea Dascălu

Ediția Asociației „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 8.

Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trează“, s. a., Sibiu.
Inscris în Reg. Com. Fi. 275/1981

332/800 1945/46.
1567/800 1945/46

**Să iubiți Asoelașlunea „Astra” — ceilor
români ai acestui Calendar.**

**Dacă luerați pentru Asoelașlunea „Astra”,
să știți că luerați pentru propășirea tutu-
pora!**

**„Astra” vrea o țărănime sănătoasă, de-
șteaptă, vrednică, cu gospodării înfloritoare,
cu încrederea într'un viitor strălucit.**

Calea „Astei” duce spre mântuire!

Ultimele numere ale „Bibliotecii popo-
rale” sunt următoarele:

Nr. 282. Calendarul „Asociațiunii” pe 1943.

**Nr. 283. Lelea Ană Gurămultă, comedie
în 3 acte de N. Lupu.**

**Nr. 284. Versuri pentru copii și Cearta
florilor, feerte în 1 act de Aurelia Pop Florian.**

**Nr. 285. Români din Maramureș, de Dr.
Al. Filipașcu.**

**Nr. 286. Români din Valea Mureșului de
sus, de Nicolae Albu.**

**Nr. 287. Obiceiuri curioase. P. II. de
I. Delea.**

Nr. 288. Calendarul „Asociațiunii” pe 1944.

**Nr. 289. Epoca Memorandului și a Replicei
de V. Moldovan.**

**Nr. 290. Oameni și Întâmplări de Petrea
Dascălul.**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**PALATUL SOCIETĂȚII DE ASIGURĂRI
PRIMA ARDELEANĂ**

ILIE FLOAȘIU

S. A. R.

SIBIU

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Mare magazin românesc

*Manufactură
en gros și en detail
Coloniale en gros*

Sibiu, str. Regina Maria Nr. 21

Telefon 159

Anul 1945

este an comun de 365 zile.

Casa Domnitoare română.

1. *Maiestatea Sa Regele MIHAI I.*, născut în 25 Oct. 1921, proclamat Rege la 8 Septembrie 1940.
2. *Maiestatea Sa Regina Mamă Elena*, născ. la 20 Apr. 1896 în Atena.
3. *Principesa Elisabeta*, născută la 20 Septembrie 1894.
4. *Regina văduvă Mărioara*, a Jugoslaviei, născ. la 27 Dec. 1899, căsătorită în ziua de 8 Iunie 1922 cu *Alexandru*, fostul rege al Sârbilor, Croaților și Slovenilor.
5. *Nicolae*, principe de România, născ. la 5 Aug. 1903.
6. *Principesa Ileana*, născ. la 23 Decembrie 1908, căsătorită în 26 Iulie 1931 cu arhiducele Anton de Habsburg.

Sărbători ale Familiei Regale

- 21 Mai, *Onomastica M. Sale Reginei Mamă Elena*.
8 Noembrie, *Onomastica M. Sale Regelui Mihai I.*
-

Aniversări necrologice ale familiei regale.

3 Martie 1916: Ziua Morții *M. S. Reginei Elisabeta* a României. — 28 Martie 1874: Ziua Morții *Domniței Maria*, unica fiică a *Regelui Carol I.*, și a *Reginei Elisabeta*. — 20 Iulie 1927: Ziua Morții *M. S. Regelui Ferdinand I.* al Tuturor Românilor. — 27 Septembrie 1914: Ziua Morții *M. S. Regelui Carol I.*, primul Rege al României. — 9 Octombrie 1934: Ziua Morții *M. S. Regelui Alexandru I.* al Jugoslaviei. — 2 Noembrie 1916: Ziua Morții *Principelui Mircea*, fiul *M. S. Regelui Ferdinand I.* și al *M. S. Reginei Maria*. — 18 Iulie 1938: Ziua Morții *M. S. Reginei Maria* a Tuturor Românilor.

Căpeteniile bisericilor românești din România

1. Biserica ortodoxă.

Mitropolitele bisericii ortodoxe-române sunt:

1. Mitropolia *Ungro-Vlahiei*, ridicată în anul 1925 la *Patriarhie*, cu reședința în București; 2. Mitropolia *Moldovei și Sucevit*, cu reședința în Iași; 3. Mitropolia *Transilvaniei*, cu reședința în Sibiu; 4. Mitropolia *Oltenei, Râmnicului și Severinului*, cu reședința în Craiova; 5. Mitropolia *Bucovinei*, cu reședința în Cernăuți; 6. Mitropolia *Basarabiei*, cu reședința în Chișinău.

Episcopii sunt: 1. *E. Argeșului* cu reședința la *Curtea de Argeș*; 2. *E. Buzăului* cu reședința la *Buzău*; 3. *E. Romanului* cu reședința la *Roman*; 4. *E. Hușilor* cu reședința la *Huși*; 5. *E. Dunării de jos* cu reședința la *Galăți*; 6. *E. Tomisului* cu reședința la *Constanța*; 7. *E. Aradului* cu reședința la *Arad*; 8. *E. Caransebeșului* cu reședința la *Caransebeș*; 9. *E. Vadului, Feleacului și Clujului* cu reședința la *Cluj*; 10. *E. Oradiei-Mare* cu reședința la *Oradea-Belius*; 11. *E. Cetății-Albe* cu reședința la *Ismail*; 12. *E. Hotinului* cu reședința la *Bălți*; 13. *E. Maramureșului* cu reședința la *Sighet*; 14. *Episcopia Oștrii* cu reședința la *Alba-Iulia*. *Patriarh*: Sântitatea Sa *Nicodem Munteanu*, București. *Mitropolit și arhiepiscop*: Înalt Prea Sf. Sa *Dr. Nicolae Bălan*, Sibiu.

Episcopi: Prea Sf. Sa *N. Popovici*, Oradea—Beiuș.

Prea Sf. Sa *Nicolae Colan*, Cluj.

Prea Sf. Sa *Veniamin Nistor*, Caransebeș.

Prea Sf. Sa *Dr. Vasile Stan*, Sighet-Sibiu.

Prea Sf. Sa *Dr. Vasile Lăzărescu*, Timișoara.

Prea Sf. Sa *Dr. Partenie Ciopron*, Ep. Armatei.

Prea Sf. Sa *Policarp Morușca*, Episcopul misionar pentru Românii ortodocși din Țările Apusene și America.

2. Biserica română-unită sau greco-catolică.

Românii uniți sau greco-catolici au în fruntea bisericii un mitropolit cu titlul „Mitropolit de *Alba-Iulia și Făgăraș*” cu reședința la *Blaj*, sub care stau 4 episcopi ș. a. la *Lugoj, Oradea-Mare, Gherla și Satu-Mare*,

— *Locșitor de Mitropolit: Prea Sf. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu.*

Episcopi: Prea Sf. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, Oradea.

Prea Sf. Sa Dr. Iuliu Hossu, Cluj.

Prea Sf. Sa Dr. Ioan Bălan, Lugoj.

Prea Sf. Sa Dr. A. Russu, Satu-Mare.

Prea Sf. Sa Dr. Vasile Aftenie, episcop auxiliar, București.

Prea Sf. Sa Dr. Ioan Suciu, episcop auxiliar, Oradea.

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru.)

24 Ianuarie: Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.

10 Mai: Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamaarea Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).

Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru.)

15 Mai: Proclamaarea libertății poporul român la Blaj (1848).

1 Decembrie: Proclamaarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru.)

Toate Duminicile de peste an.

Ziua întâi și a doua de Paști, Rusalii și Crăciun.

Înălțarea Domnului (Ziua eroilor).

1 Ianuarie (Anul Nou).

6 Ianuarie (Boboteaza).

24 Ianuarie (Unirea Principatelor).

23 Aprilie Sf. Gheorghe.

1 Mai, ziua muncii.

10 Mai.

Posturile.

1. Zilele de Miercuri și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 19 Martie—5 Mai — 4. Postul SS. Apostoli din 12—28 Iun. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Tătarea capului S. Ioan Botezătorul 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Sept. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noembrie—24 Decembrie.

Cheia Calendarului.

Crugul Soarelui . . . 5		Măna anului 6
Crugul Lunii 5		Temelia Lunii 28
Litera Păscălei . . . is		

Regentul anului este *Iupiter*

După credințele celor vechi, Iupiter era căpetenia zellor și a oamenilor, purtătorul fulgerelor și al tunetelor. Când capul își clătina, pământul tremura.

Astăzi, Iupiter este o planetă frumoasă pe cerul instelat. În 12 ani se învâрте odată în jurul Soarelui și al Pământului, fiind de vreo 1350 ori mai mare decât Pământul nostru. E încunjurat de 9 sateliți (însoțitorii ca Luna față de globul nostru), cari produc la an cam 4400 întunecimi de Soare și tot atâtea de sateliți, încât nici nu s'ar putea arăta în calendare.

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. — *Toamna* începe la 23 Sept. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1945.

vor fi 2 de Soare și 2 de Lună.

1. Intunecime inelară de Soare, în 14 Ianuarie. — așvedea din Africa de Sud, Oceanul Indian, Australia de Sud și Oceanul Pacific.

2. Intunecime parțială de Lună, în 25 Iunie. Se va vedea din Australia, Oc. Indian, Oc. Pacific,

3. Intuneclime totală de Soare, în 9 Iulie. — Se va vedea din America de Nord, Scandinavia, Rusia.

4. Intuneclime totală de Lună, în 19 Decembrie, dimineața pe la 3—4 ore. — Se va vedea de pe Oc. Atlantic, din Africa, Europa și America.

Adresele Ministerelor și autorităților din București.

Palatul Regal, Calea Victoriei; *Ministere: de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturdza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *apărarea națională*, Piața Dalter Mărăcineanu; *lucrări publice și comunicații*, B-dul Elisabeta 27; *economia națională* Calea Victoriei 157; *de justiție*, B-dul Elisabeta 35; *de domenii*, B-dul Carol; *culturii naț. și cult.* Str. Spiru Haret 12; *al muncii și al ocrotirilor sociale*, Bulev. Take Ionescu 4; *al domeniilor și agriculturii*, B-dul Carol 2. — Direcțiunea Generală C. F. R., Gara de Nord. Direcțiunea Generală P. T. T., Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, B-dul Carol 68. Direcțiunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. — Direcțiunea Generală a S. M. R. la Minist. Comun., B-dul Elisabeta. — Înalta Curte de Casație, Calea Rahovei 4. — Direcțiunea Serv. Com. C. F. R., Str. Gen. Berthelot. — Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. — Prefectura Poliției, Calea Victoriei. — Casa de Depuneri, Calea Victoriei 13. — Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. — Senatul, Bulev. Elisabeta. — Siguranța Gen. a Statului, Bulev. Carol 46. — Casa pensilor, Minist. de Finanțe. — Casa școalelor, Str. General Berthelot 26. — Casa Bisericilor, Str. General Berthelot 26. — Direcțiunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. — Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regiei. — Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. — Biroul Controlul Străzilor, Bul. Șchitu Măgureanu.

Cronologie românească.

Anii după Christos :

101. Întâiul războiu al lui Traian cu Dacii.
106. Dacia (România de astăzi) e prefăcută în provincie romană.
271. Împăratul Aurelian retrage armata și pe funcționarii romani din Dacia și prin învoială lasă Goții (un fel de Germani) ca fărtași ai împărăției în Dacia.
895. Năvălesc Ungurii.
1186. Se înființează statul româno-bulgar, dincolo de Dunăre, în frunte cu familia domnitoare română a lui *Asan*.
1211. Ca să poată stăpâni Ardealul cucerit, Andreiu II, regele Ungariei chiamă cavaleri *Teutoni* în Țara Bârsei. După câțiva ani se duc însă în Prusia.
1224. Acelaș rege dă *Sașilor* veniși în cursul anilor prin Ardeal o diplomă, ca și ei să se poată folosi de munși, pășuni, păduri, apele râurilor, împreună cu Românii, stăpânii cei vechi.
1247. Alt rege al Ungariei chiamă în Banat cavaleri *Ioanși*. Dar și aceștia se reîntorc în țara lor. — În Muntenia erau voievozi români *Litovolu* și *Seneslau*, cari stăpânieau și Țara Hațegului și a Făgărașului.
1330. Basarab, Domnul Munteniei, bate rău pe Carol Robert, regele Ungariei, care-i cerea tribut.
1359. *Bogdan*, voevodul Maramurășului, întemelază Țara Moldovei independente.
1437. Revoluția țărănilor români și unguri din Transilvania contra asupririi nobililor (nemeșilor). Țăranii sunt învinși cu înșelăctune. Nobilii unguri, Săcuii și Sașii

încheie o tovărășie jurând să se ajute unii pe alții contra Românilor.

1467. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Matei Corvin, regele Ungariei, la *Bata*.
1473. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Turci la *Vaslui* (Podul Inalt, Racova).
1476. Ștefan e bătut de Turci la *Războieni* (Valea Albă).
1486. Românil încep o nouă revoluțiune în ținutul Bistriței, cerând recunoașterea lor ca națiune egal îndreptățită cu nobili, Sașii și Săcui după drepturile avute la ventrea Ungurilor. După lupte grele, Românil sunt învinși de nobili, Săcui și Sași.
1497. Ștefan cel Mare bate pe Poloni în *Codrul Cosminului*.
1508. Înființarea *tipografei* în Muntenia.
1514. ~~Revoluția țărănilor români și unguri contra nobililor.~~ Țăranii sunt învinși și robiți și mai rău.
1526. La Mohaci, Turcii bat pe Unguri, regele acestora e ucis. Ungaria de Nordvest ajunge sub stăpânirea Austriei, Transilvania își capătă domniitor, care plătește tribut Turcilor ca și Principatele Române Moldova și Muntenia, iar Ungaria adevărată și Banatul ajung fără turcească.
1544. Sașii, părăsind religia catolică, se fac luterani și tipăresc în Sibiu românește un *catehism*, care e cea dintâiu carte românească tipărită. Pe Români nu-l pot atrage însă la legea lor.
1560. *Coresi* începe tipărirea de cărți bisericești românești în Brașov, la o tipografie săsească.
1596. *Mihailu Vițeazul* bate pe Turci la *Călugăreni*.

1599. *Mihailu Viteazul* bate pe Andreiu Batori, principele Ardealului, la *Șelimbăr* lângă Sibiu și cucerește Transilvania.
1600. *Mihailu Viteazul* cucerește și Moldova. Anul acesta Românii din Dacia lui Traian ajung să fie toți uniți sub un singur domnitor român.
1601. (19 August) *Mihailu Viteazul* e omorât pe Câmpia Turzii.
1640. Principele Transilvaniei, Gheorghe Rákóczy tipărește un *catehism calvin* și silește pe mitropolitul român și pe preoții români să învețe după el. Cei mai mulți boieri români s'au făcut calvini pe-allocuri chiar și Românii dela sate. De calvinire au scăpat Românii ajungând sub stăpânirea austriacă și făcându-se unire bisericească cu Roma catolică.
1648. Se tipărește, la Alba-Iulia, Noul Testament în limba română.
1688. Se tipărește românește, la București, Biblia întreagă, tradusă de boieri și clerici români.
1699. Pacea dela Corlovaț între Austria și Turcia. Austria ajunge stăpână peste Ungaria turcească și peste Transilvania.
1700. Unirea unei părți a bisericii românești din Transilvania cu biserica romano-catolică, rămânând însă toate obiceiurile bisericești cele vechi.
1775. Austria răpește Nordul Moldovei, numindu-l *Bucovina*.
1784. Revoluția Românilor sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan.

1787. Boierul *Enache Văcărescu* tipărește întâia gramatică românească.
1812. Rușii iau Moldova dintre Prut și Nistru și o numesc *Basarabia*.
1816. Profesorul *Gheorghe Lazăr* din Avrig trece în România veche și înființează în București întâia școală superioară românească.
1821. Răscoala lui *Tudor Vladimirescu* în Muntenia și alungarea domniei fanariote (grecești).
1848. 15 Mai. Adunarea Românilor pe Câmpia Libertății dela Blaj. *Revoluția*.
1859. *Unirea Principatelor Române*, Muntenia și Moldova.
1877. Războiul româno-ruso-turc. România se proclamă independentă.
1881. Încoronarea celui dintâiu Rege al României, Carol I.
- 1916—1919. Războiul pentru întregirea neamului românesc.
1919. Armata română ocupă *Budapesta*.
1920. Pacea dela *Trianon* (lângă Paris).
1922. 15 Octombrie. Încoronarea întâiului Rege al României întregite.
1927. 20 Iulie, urcarea pe tron a M. Sale *Mihai*, Rege al României.
1930. 8 Iunie, urcarea pe tron a lui *Carol II*, Rege al României.
1940. 30 August, dictatul dela Viena.
1940. 6 Septembrie. Abdicarea Regelui Carol și urcarea pe Tron a M. S. Regelui *Mihai I*.
1944. 23 August, România se alătură Puterilor Aliate: Rusiei Sovietice, Angliei și Americii, cu cari luptă împreună pentru desrobirea Ardealului de Nord.

Tariful poștal *)

Obiecte de corespondență	Pentru interiorul României	
	Loco	Alte localități
O scrisoare simplă până la 20 gr.	11	15
Taxa de recomandare fixă	20+4 în numerar	20+4
Taxa de expres	30	40
O carte poștală simplă	9 ⁵⁰	9 ⁵⁰
O carte poștală ilustrată cu orice text loco și alte localități	11	11
Cărțile de vizită cu formulă de felicitare	4 ⁵⁰	4 ⁵⁰
Hârtii de afaceri până la 100 gr.	11	11
Taxa cartonului pentru mandate Lei 5.		
Taxa pe valoarea mandatului :		
Până la 5000 Lei de fiecare 100 Lei, Lei 1'30.		
Dela 5001—10.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 6'50.		
Dela 10.001—20.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 3'90.		
Dela 20.001—50.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 2'60.		
Dela 50.001—100.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 1'30.		
Dela 100.001—500.000 Lei de fiecare 1000 Lei, Lei 0'65.		
Taxa pentru plata mandatului la domiciliu :		
până la 200 Lei	2—	
dela 201 la 1.000 Lei	4—	
1.001 la 5.000 Lei	7—	
5.001 la 10.000 Lei	15—	
10.001 în sus	26—	

**) Un pachet mic până la 100 gr.	29	29
" " " între 101—250 gr.	32	32
" " " " 251—500 gr.	36	36
" " " " 501—1000 gr.	44	44
O telegramă locală de 15 cuvinte, de cuvânt	5	—
O telegramă de 15 cuvinte pentru alte localități, de cuvânt	—	7
O telegramă mandat adresată loco	50	—
O telegramă mandat pt. alte localități până la 10.000 Lei	—	75
O telegramă mandat pt. alte localități peste 10.000 Lei .	—	105
O carte vizită telegrafică loco	80	—
O carte vizită telegrafică pentru alte localități	—	100
Taxe pentru predarea citațiilor :		
1 citație simplă până la 20 gr.	31+4	35+4
1 " " dela 21—250 gr.	46+4	50+4
1 " " " 251—500	70+4	74+4
1 " " " 501—1000	121+4	129+4
Adeverire de primire poștală Lei	20	—
Taxa de post-restant Lei	20	—
Taxa de reclamație pentru trimiteri simple Lei	5	—
Taxa de reclamație pentru trimiteri înregistrate Lei	20	—
Taxa lunară pentru închirierea unei căsuțe poștale Lei .	200	—
Minimum de taxe pentru trimiterile insuficient francate Lei	5	—

*) Pe lângă timbrele poștale se vor aplica timbre mobile (scale, după cum urmează: 1 Leu pentru cărți poștale, cărți de vizită deschise, imprimate de orice fel, cărți didactice, științifice și literare, (ziarele și cărțile poștale militare sunt scutite). Timbru fiscal de 2 Lei pentru: scrisori simple, scrisori de afaceri recomandate, cărți poștale ilustrate, mandate poștale, citații prin poștă, etc. Timbru fiscal de 4 Lei pentru telegrame interne și mandate telegraf. 8 Lei pentru telegrame interne cu răspuns plătit și 10 Lei pentru autize de sosirea mărfurilor, declarațiile și jolle de expedite, etc.

**) Pachetele mici pot fi expediate și recomandate.

Notițe importante pentru public.

(Directive poștale.)

1. Scrieți adresa în mod precis și complet, subliniind localitatea de destinație.
2. Indicați numele străzii și a localității cu denumirea oficială românească.
3. Francați complet trimiterile Dvs. poștale.
4. Aplicați personal timbrele de francare pe partea adresei, în colțul drept superior.
5. Dați corespondenților Dvs. adresa poștală exactă (cu sectorul poștal pentru cei din București).
6. Inscribeți adresa Dvs. pe dosul plicului sau în față, în colțul stâng superior.
7. Nu introduceți niciodată în scrisori simple sau recomandate, bani, valori în hârtie sau obiecte prețioase. Serviciul poștal nu răspunde decât pentru valorile declarate.
8. Închideți cu îngrijire trimiterile Dvs.
9. Nu întrebuințați plicuri prea mici pentru scrisorile Dvs. (de recomandat plicuri cu dimensiunea unei cărți poștale).
10. Nu încredințați corespondența Dvs. pentru expediere decât numai oficiilor poștale, factorilor rurali sau introduceți-o în cutiile de scrisori. Cei care se ocupă cu transportul clandestin de scrisori și colete se expun la neplăceri și penalități (confiscarea trimiterilor, amendă și închisoare).

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale București.

Orice persoană poate face economii

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de
Stat. Dobânzi $3\frac{1}{2}\%$.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50.—
și se poate depune anual până la Lei 2.000.000.—,
peste Lei 300.000 se dă dobânda jumătate.

Pentru organizațiile profesionale, culturale sau
de binefacere orice sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50.— sunt foile
de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret.
Restituirile se fac cu înlesnire.

La ori care ofțetu din țară poate ridica suma de
Lei 10.000.—, din 10 în 10 zile.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională
de Economii în cel mai scurt timp postal sau tele-
grafic.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Serviciul de Cecuri și Viramente poștale.

Cassa Națională de Economii și Cecuri poștale.

Dela 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public
de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a vira-
mentelor poștale.

Comercianții, industriașii, autoritățile, societățile
de orice categorie, cât și particularii care au mai
mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă
acest serviciu, atât pentru încasări, cât și pentru
plăți.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate
trimite suma maximă 500.000 Lei.

Dobânzile pentru conturi-curente 2% .

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiile adresate autorităților publice . . . fiscal Lei 40
2. Declarațiile de vârsări de bani la Casele publice . . . 40
3. Permise pentru radierea unor sarcini din Cartea funduară și chitanțele dela 100—10.000 Lei 20, dela 10.001—50.000 Lei 60, dela 50.001—100.000 Lei 120.
4. Cereri pentru radierea pretențiunilor ipotecare vechi în sumă de cel mult 200 Lei, ca simple petiții . . . Lei 40
- 4 a. Notele de plată ale hotelurilor și loca urilor de consum dela 50—100 Lei 4, dela 101—1.000 Lei 8, dela 1.001—5.000 Lei 20,
- 4 b. Cererile de înmatricul. în reg. com. de radiere și pers. juridice . . . Lei 800
- 4 c. Permisele de liberă circulație pt. autovehicule . . . 1600
- Pentru trăsuri și camioane . . . 800
5. Brevetele pt. băuturi spirite . . . 3200
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la autoritățile fiscale cu ocaziunea perceperii taxelor . . . Lei 40
7. Copiile și extractele de orice fel de acte liberate la cererea părților de către autorități . . . Lei 40
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la autorități administrative . . . Lei 20
9. Anexe la cereri în procedură judiciară și Cărți funduare . . . Lei 20
10. Orice testimonii și certificate liberate de către autorități publice sau particulari . . . Lei 80
11. Procurile sau împuternicirile sub orice formă . . . 80
- Legalizarea semnăturilor la procuri . . . 160
12. Ofertele întreprinderilor de lucrări dela 101—1000 . . . 20
- dela 1.001—10.000 Lei 40, dela 10.001—50.000 Lei 60.
13. Toate chitanțele și adeverințele de plată, ca sub punctul 3 . . . Lei 20, 60, 120
14. Biletele pentru vânzări de vite: pentru fiecare cap de vită mică Lei 20, pentru fiecare cap de vită mare Lei 40.
15. Registrele comerțanților (jurnal și inventar) de fiecare filă Lei 40 prin plată în bani numerar.
- 15 a. Când registrele sunt scrise în altă limbă decât cea română, taxa va fi înțreită.
16. Registrele (jurnal și inventar) societăților cooperative și ajutor mutual, sunt scutite.
17. Cambiile întocmite sau negociate în țară cu scadența sub 6 luni 0-20 proe, cu scadența peste 6 luni 0-40 proe, în numerar.
18. Actele de creanțe (obligațiuni de împrumuturi la bănel sau particulari) cu termen până la un an 1 procent, cu termen mai lung sau fără termen 2 procente în numerar.
19. Facturi când vânzările se fac între comerțanți sau industriași, precum și vânzările făcute cu ridicata la particulari 15 proe. la mii în timbre de factură și 6 proe. F. A. N.
- 19 a. Contractele de furnitură scrise sau verbale intervenite între comerțanți și industriași sunt scutite de impozitul pro-

porțional de 1.70 proc., ele urmând regimul dispozițiilor art. 15. § 8, lit. a, ca vânzări mobiliare cu care se asimilează 4 proc.

20. Dănzările făcute cu ridicata prin acțiunile scrise sau verbale de derivate ale produselor agricole (făcături de tot felul, malțul, paste făinoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini 1.70 procente în numerar, târâțe și trmte 1 procent.

21. Contracte de închir. scrise sau verbale (tablouri) 4 procente în numerar, pl. locuințe 4 proc. și pt. prăvălii și atel. 4 proc.

22. Actele de ipotecă (obligațiuni de împrumuturi cu înfăbulare) 2 procente

23. Facturile sau chitanțele despre furnituri și executări de lucrări plătite de Stat, județ și comună și orice alte instituțiuni publice recunoscute de Stat; impozit proporțional 1.70 proc. în numerar plus 15 la mille proc. timbre factură și contractele verbale urmând aceiași procedură vizându-se prin simple borderouri.

Vânzări de mărfuri engros (atoc de mărfuri) între comerțanți și industriași și dela aceștia la particulari pe lângă emiteri de facturi va suporta și impozitul proporțional de 4 procente și 6 procente F. A. N.

24. Dănzările de bunuri mobile, fie voluntare, fie silite, făcute în scris 4 proc. și între particulari plus 6 proc. F. A. N.

25. Dănzări sau schimburi de bunuri imobile după valoarea mai mare a unuia din imobilele schimbate 8 procente plus 6 procente F. A. N.

26. Donațiuni de imobile negrevate de sarcini cu titlul gratuit până la 300.000 Lei între soț și soție, părinți și copii 3 procente.

27. Înregistrările și donațiunile cu titlul de dotă și contradotă, jumătate din taxele de sub pct. 26.

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu timbru fix de 80 Lei până la valoarea de Lei 5000, iar peste această valoare cu Lei 160.

Taxe de timbru cuvenită la actele de sub 23, se pot aplica pe acte timbre mobile speciale de factură până la valoarea de Lei. 30.000 a facturii.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se plătesc prin viză în numerar — la percepătorul respectiv, iar cele din Sibiu la Ad.-șie.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23 punctul b, 24—27 se plătește tot prin viză — în numerar — la percepătorul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la actele de sub punctul 18—27 se va achita în termen de 30 zile dela data formării actului, căci în caz contrar pe lângă impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală cu valoarea impozitului, afară de actele dela art. 4—13 inclusiv unde amenda e de 5 ori plus impozitul și actele dela art. 14 de 3 ori amendă.

De pe toate actele se va lăsa la percepător de către părți două copii, din care una timbrată cu 40 Lei iar a doua netimbrată.

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Luni	(7) I. Iap. și II. Iap.	Anul Nou	
2 Marți	P. Silvestru	Maearie	
3 Mierc.	Pr. Malachia	Genoveva	
4 Joi	Sin. ss. 70 Ap.	Tit	
5 Vineri	M. Teop. și Teona	Simton St.	
6 Sâmb.	(†) Bot. D-lui	† Epifania	
7 Dum.	† Ioan Botez. ☉	Nichita ep.	
Ale sărbătoarei. Gl. 6. Sf. 9.			
8 Luni	C. George	Severin ep.	
9 Marți	M. Polieuct	Iuliana	
10 Mierc.	P. Grigoriu	Agaton	
11 Joi	† C. Teodoste	Higin	
12 Vineri	M. Taftiana	Taftiana	
13 Sâmb.	M. Brmil	Veronica	
14 Dum.	Păr. ue. Sinai ☉	Iliaru	
Dum. după Botez. D-lui. Eu. Mat. IV. 12—17. Gl. 7. Sf. 10.			
15 Luni	C. Pav. Tebanul	Pavel	
16 Marți	Lanțul A. Petru	Marcel	
17 Mierc.	† C. Antonlu	Anton	
18 Joi	† Păr. At. și Chir.	Cat. s. Petru	
19 Vineri	C. Macarie	Sulpiciu	
20 Sâmb.	† C. Eftimie ☽	Sebastian	
21 Dum.	C. Maxim	Agnes	
Dum. Leproșilor. Ev. Luca XVII. 12—19. Gl. 8. Sf. 11.			
22 Luni	Ap. Timoteiu	Vincențiu	
23 Marți	M. Clement	Log. Martel	
24 Mierc.	Unirea Princip.	Un. Princip.	
25 Joi	† P. Grig. Teol.	Conv. I. Pavel	
26 Vineri	C. Xenofont	Policarp	
27 Sâmb.	† Ioan G. de a.	Ioan Chris.	
28 Dum.	C. Efr. Strul ☉	Septuag.	
Dum. Orbului. Ev. Luca XVIII. 35—43. Gl. 1. Sf. 1.			
29 Luni	M. Ignatie	Francise de Sales	
30 Marți	(†) Cal. Crig. și Iozz	Martina	
31 Mierc.	Chir. și Ioan	Don Bosco	

Februarie are 29 zile

Făurar

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Joi	M. Trifon	Ignat	
2 Vineri	(†) Intimp. D-lui	Purificatio	
3 Sâmb.	Drept. Simion	Blasiu	
4 Dum.	C. Isidor	Sexagesima	
Dum. Iul Zahetu. Ev. Luca XIX. 1-10. Gl. 2. Sf. 2.			
5 Luni	M. Agata	Agata	
6 Marți	P. Vucol	Dorocea	
7 Mierc.	P. Partente	Romuald	
8 Joi	M. Teod. Strat.	Ioan de M.	
9 Vineri	M. Nichifor	Apollonia	
10 Sâmb.	† M. Haralamp.	Scholastiea	
11 Dum.	M. Vlasu	Quinquages.	
Dum. Talanșilor. Ev. Luca XIX. 12-26. Gl. 3. Sf. 3.			
12 Luni	C. Melette	Eulalia	
13 Marți	P. Martinian	Marșia grasă	
14 Mierc.	P. Axentie	† M. Genușil	
15 Joi	Ap. Onisim	Faustina	
16 Vineri	M. Pamfilie	Iuliana	
17 Sâmb.	M. Teodor Tir.	Constanța	
18 Dum.	P. Leon Papa	Quadrages.	
Dum. Hananencei. Ev. Mat. XV. 21-28. Gl. 4. Sf. 4.			
19 Luni	Ap. Arhip	Mansuet	
20 Marți	P. Leon ep.	Elefteriu	
21 Mierc.	P. Timotelu	Felix	
22 Joi	Afl. m. Eug.	Petru C.	
23 Vineri	M. Poliearp	Petru Dom.	
24 Sâmb.	† Afl. c. Sf. I. B.	† Ap. Matia	
25 Dum.	P. Tarasie	Remniseere	
Dum. Damesș. și Paris. Ev. Luca XVIII. 10-14. Gl. 5. Sf. 5.			
26 Luni	P. Porfirie	Tarasu	
27 Marți	C. Proeopie	Leandru	
28 Mierc.	C. Dăstie	Gabriel	

Soarele

1 Febr. răsare 7 ore
38 m. Ap. 5 ore 24 m.
15 Febr. răsare 7 ore
17 m. Ap. 5 ore 43 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1—2 moină, 3—4 vânt
tare, 5—6 senin și vânt,
7—9 ploate, 10—14 se-
nin, 15—18 nor și vânt,
19 ninge, 20—21 vânt,
22 ninge, 23—24 vânt,
25—28 ninge, 27—28 ziua
cald, noaptea ger.

Prognoستicuri

În ziua Întâmpinării
Domnului de va fi
luna luminoasă, an
bun și roditor vom
avea, dar și zăpadă
multă vom avea. În
ziua Preacuviosului
Martinian de va fi frig
și ger, 40 zile vom
avea tot frig și ger,
iar în noaptea aceea
de cu seară de va
bate vântul, aseme-
nea 40 zile va bate
tot vânt; în ziua lă-
satului de see de
carne, dacă soarele
va răsări în senin,
înseamnă că sămă-
năturile de vreme
vor fi bune.

Insemnări.

Staturi economice.

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă fiindcă pierd
mielul cele ce vor făta mai târziu, iar celor cu lapte li se
srică laptele. Gândește-te la altoit și taie mlădițele din
partea de miazăzi a pomilor și le pune în nisip umed.
Curățește pomii de omide și de crengile mici și sădește
pomi, dacă timpul e frumos. Fă straturi calde pentru ră-
saduri. Cunolește în vie, iar pivnița o curățește și afumă
cu pucoasă vasele goale. Curăță bine vinurile înflorite.

Martie

are 31 zile

Mărțișor

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Joi	M. Eudochia	Eudochia	
2 Vineri	M. Teodot	Iovin	
3 Sâmb.	M. Eutroptu	Cunigunda	
4 Dum.	C. Gerasim	Oculi	
Dum. Flutul rădăcîi. Ev. Luca XV, 11—32. Gl. 6. Sf. 8.			
5 Luni	M. Conon	Adrian	
6 Marți	SS. 42 Muc.	Perpetua	
7 Miere.	M. Vasile, Eug.	Toma de Ag.	
8 Joi	P. Teofilact	Ioan de Deo	
9 Vineri	† SS. 40 M.	Francisca	
10 Sâmb.	M. Codrat	† 40 Mart.	
11 Dum.	P. Sofronie	Laetare	
Dum. lăs. de carne. Ev. Mat. XXV, 31—46. Gl. 7. Sf. 7.			
12 Luni	C. Teoian	Gregoriu	
13 Marți	P. Nichifor	Nichifor ap.	
14 Miere.	C. Benedict	Matilda	
15 Joi	M. Agapie	Cele 7 dureri	
16 Vineri	M. Sabin	Benedicta	
17 Sâmb.	C. Alexie	Patrietu	
18 Dum.	P. Chiril	Iudica	
Dum. lăs. de brînză. Ev. Mat. VI, 14—21. Gl. 8. Sf. 8.			
19 Luni	M. Hr. și Daria	† S. Iosif	
20 Marți	P. ueși în Sava	Nichita ep.	
21 Miere.	C. Iacob	Benedict al.	
22 Joi	M. Vasile	Caterina	
23 Vineri	C. Nicon	Victorian	
24 Sâmb.	P. Zaharie	Arh. Gavril	
25 Dum.	(†) Bunavestire	† Bunavest.	
Ale sărbătoarei.			
26 Luni	Sob. arh. Gaur.	Emanuel	
27 Marți	C. Matroana	Ioan Dam.	
28 Miere.	Cuv. Ștefan	Ioan Capistr.	
29 Joi	P. Marcu	Eustasiu	
30 Vineri	Cuv. Ioan Seărar	(†) Vinerea Patim.	
31 Sâmb.	C. Ipatie	Balbina	

Soarele

1 Martie răs. 6 ore
55 m. Ap. 6 ore 2 m.
15 Martie răsare 6 ore
30 m. Ap. 6 ore 21 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1-4 ziua cald, noaptea
frig. 5-6 nor, 7-8 ninge,
9-11 bine, 12-13 ninge,
14-16 ploavă, 17-19 nor,
20-23 plouă, 24-30 bine,
31 plouă.

Prognozele

În luna aceasta în
câte zile va fi negură
aşa peste tot anul
vor fi plozi, iar câte
zile va fi rouă, tot în
atâtea zile va fi bru-
mă după Paşti; ase-
menea în luna lui
August vor fi neguri
strieăcioase.

De va fi tunet când
soarele intră în sem-
nul Berbecului, în-
semnează furtună şi
spaimă între oameni
şi după aceea pace şi
bună chitverniseală

Sfaturi economice.

Dă nutreţ bun vitelor de lucru. Mânzilor de 10—12 zile le poţi da ovas, iar iepelile la 3—4 luni le pui la lucru. Ţine scoafetele cari au făcut, bine, lasă porcii când e vreme frumoasă pe afară. Pune cloşte că începe vremea bună. Se pot face semănăturile de primăvară şi locurile de trifoi şi lucernă le grăpează din nou. Curăţă şanţurile şi răzoarele şi gunoteşte via. Samână flori şi legume cât de curând dacă te lasă vremea. Curăţă coşnişele şi dă mâncare albinelor.

Insemnări.

Aprille

are 30 zile

Prier

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	C. Maria Eg.	† S. Paști	☩
Dum. II. din Post. Ev. Mareu II, 1—12. Gl. 2. Sf. 10.			
2 Luni	C. Tit.	† S. Paști	☩
3 Marți	P. Nichita	Richard	☩
4 Miere.	P. Iosif	Isidor	☩
5 Joi	M. Teodul ☾	Vincent. Fer.	☩
6 Vineri	P. Eftimie	Marcelin	☩
7 Sâmb.	P. Georgie ep.	Rufin	☩
8 Dum.	Ap. Irodion	Quasimodo	☩
Dum. III. din Post. Ev. Mareu VIII, 24—38. Gl. 3. Sf. 11.			
9 Luni	M. Eupstiehe	Valtruda	☩
10 Marți	M. Terentie	Ezechiel	☩
11 Miere.	M. Antipa	Leon I papă	☩
12 Joi	C. Vasile ep. ☉	Iuliu	☩
13 Vineri	M. Artemon	Hermeneg.	☩
14 Sâmb.	P. Martin papă	Iustin	☩
15 Dum.	Ap. Aristarh	Miserteord.	☩
Dum. IV. din Post. Ev. Mareu IX, 17—32. Gl. 4. Sf. 1.			
16 Luni	M. Agapi	Fructuos	☩
17 Marți	C. Simeon Pers.	Anicet	☩
18 Miere.	P. Ioan	Elefteriu	☩
19 Joi	C. Ioan d. Pești.	Crescențiu	☩
20 Vineri	P. Teodor Tr. ☽	Sulpiciu	☩
21 Sâmb.	M. Ianuar	Anselm	☩
22 Dum.	P. Teodor Steh.	Iubilate	☩
Dum. V. din Post. Ev. Mareu X, 23—45. Gl. 5. Sf. 2.			
23 Luni	(†) S. Gheorghe	† George	☩
24 Marți	M. Sava Strat.	Fidel	☩
25 Miere.	Ap. Mareu	Mareu	☩
26 Joi	M. Vasile	Cletus	☩
27 Vineri	M. Simeon	Petru Can.	☩
28 Sâmb.	Ap. Iason ☉	Paul al Cruții	☩
29 Dum.	(†) Florile	Cantate	☩
Toate ale sărbătoarei.			
30 Luni	Ap. Iacob Zev.	Ecat. Stena	☩

Insemnări.

Soarele

1 Aprilie răs. 5 ore
58 m. Ap. 6 ore 44 m.
15 Aprilie răs. 5 ore
34 m. Ap. 6 ore 58 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1—3 ploios, 3—4 nor.
5-6 ploate cu ninsoare.
7-10 ceață și frig, 11-14
bine și ploios, 15—18
bine, 19 vânt rece,
20—21 ninge, 22 bine,
23—25 ploate cu nin-
soare, 26—28 bine, 29
ploios, 30 bine.

Prognosticuri

Luna aceasta mai
de multe ori se în-
tâmplă să fie vântu-
roasă caei în această
vreme 7 stele cari se
numesc Pleiade, iar
românește Moaște,
seara și dimineața în-
preună cu soarele și
cu stelele se află lângă
capul semnului ce-
rese, care se cheamă
Vișel. Dacă se apropie
de dănele, adică
de stele, sau după
oare care întâmplare,
eu dânsa merge pla-
neta Saturnus de se
împreună și se face
primăvara ger, ză-
padă și frig, cu cea
mai mare socotită
s'a socotit.

Staturi economice.

Începe vremea umedă și când ne lasă vremea, să
punem cartofi și cucuruz. Mai bine mai din vreme decât
mai târziu, mai ales dacă vremea este uscată. Tutunul
dacă are 3—6 foi se poate resădi. În grădină se plivesc
straturile și se pune fasolea. Pășune pentru oi, miei și ferici
de umezeală. Pune flori înaintea casei.

Mal

are 31 zile

Florar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Marți	Ziua Muncii	Ziua Muncii	
2 Miere.	M. Atanase	Atanasiu	
3 Joi	M. Timoteu	† Afl. s. Crucii	
4 Vineri	(†) Gregor Pava.	Monica	
5 Sâmb.	M. Irina	Plus V	
6 Dum.	(†) Sf. Paști	Rogate	
Toate ale sărbătoarei.			
7 Luni	(†) Sf. Paști	Stanislau	
8 Marți	(†) Marșia Paști.	Ar. s. Mih.	
9 Miere.	Pr. Isata	Gregoriu	
10 Joi	Anib. Independ.	† Ascensio	
11 Vineri	M. Mochie	Mamertiu	
12 Sâmb.	Epifanie	Pancrațiu	
13 Dum.	Muc. Gheh.	Exandri	
Dumneea Tomii. După Pentecostar.			
14 Luni	M. Isidor	Bonifaciu	
15 Marți	C. Pahomiu	Ioan d. Sal.	
16 Miere.	P. Teodor	Ioan Nep.	
17 Joi	Ap. Andronic	Pascal B.	
18 Vineri	M. Teodot	Venantin	
19 Sâmb.	M. Patrieție	Celestin	
20 Dum.	M. Talaleu	† Rusalție	
Dumneea Mironosțiilor. După Pentecostar.			
21 Luni	(†) Gregor Pava.	Bernhardin	
22 Marți	M. Vasilise	Secundin	
23 Miere.	P. Mihail	Emil	
24 Joi	P. Simeon	Desideriu	
25 Vineri	† Afl. c. s. I. B.	Urban	
26 Sâmb.	Ap. Carp	Filip Neri	
27 Dum.	M. Terapont	Trinitas	
Dumneea Slăbănogului. După Pentecostar.			
28 Luni	P. Nichita	Augustin ep.	
29 Marți	M. Teodostia	Magd. Paz.	
30 Miere.	P. Isachie	Ioana d'Arc	
31 Joi	Ap. Brnie	† Corpus	

Soarele

1 Mai răs. 6 ore
8 m. Ap. 7 ore 18 m.
15 Mai răsare 4 ore
49 m. Ap. 7 ore 34 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1—3 bine, 4—5 ploaie,
6—12 bine, 13—15 ploaie,
16—20 bine, 21—27 me-
stecat, 28 ploaie mare,
29—31 mestecat.

Prognosticuri

În luna aceasta de
vor fi tunete dese, an
bun și vară bună în-
semnează; iar de va
fi ploaie în ziua de
Pogorirea Duhului
Sfânt (Rusalțiile) tot
rele vom avea.

La 10 Mai în ră-
soarele în semnul ce-
rului Gemeni, carele
este călduros și este
bine atunci a ne-
gustori, a umbra la
vânat și pe copii a-1
ține la învâțătură.

Insemnări.

Sfaturi economice.

Sămânatul s'a făcut, numai cânepa a mai rămas și
e bine să ne grăbim cu ea. Holdele se curăță de scâl
fânașele de mușuroaie, se culeg pietrele și se scot mizu-
rinele. Se vor răsădi zarzavaturile, crastaveții și să nu con-
tenim cu udatul, dacă e uscat. Nu lua copilul dela școală
pentru a-l trimite cu vitele la pășunat, căci folos nu vei
avea. Rolurile încep și pregătește coșnițele. Curăță pomii
de viermi, mai ales de păduchii roșii, pe carel cu pământ
galbin și petrol îi poți risipi. Cărăbușii dimineața sunt
amorțiți și scuturând pomii, cad și se pot culege. Hrană
pentru găini. Vița se stropește cu platră vânăță în contra
peronosporei.

Iunie

are 30 zile

Cireșar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dineri	M. Iustin	Grațian	☩
2 Sâmb.	Păr. Nichifor	Gaetan	
3 Dum.	M. Gucian ☩	Paula	
Duminéca Samaritenei. După Pentecostar.			
4 Luni	P. Mitrojan	Clotilda	☩
5 Marți	M. Doroteu	Bonifaciu ep.	
6 Miere.	C. Visarion	Norbert	
7 Joi	M. Teodot	Lucreția	
8 Vineri	† Ev. Ioan	Medard	
9 Sâmb.	P. Chiril	Prim	
10 Dum.	M. Timoteu ☩	Margareta	
Duminéca Orbului. După Pentecostar.			
11 Luni	† Ap. Dart. și Varn.	Darnava	☩
12 Marți	P. Onufrie	Ioan Fac.	
13 Miere.	M. Achilina	Anton Pad.	
14 Joi	(+) M. P. și S. S. Erosar	Vasilie cel Mare	
15 Vineri	Pr. Amos	Ditus	
16 Sâmb.	M. Tihon	Frane. Reg.	
17 Dum.	M. Manuil	Avit	
Duminéca Sfinților Părinți. După Pentecostar.			
18 Luni	M. Leonte ☩	Marcu	☩
19 Marți	Ap. Iuda	Gervasiu	
20 Miere.	M. Metodie	Silveriu	
21 Joi	M. Iulian	Alois Gonz.	
22 Vineri	M. Eusebie	Paulin	
23 Sâmb.	M. Agripina	Eltruda	
24 Dum.	(+) Pogorârea Cal. Sion	† Nașt. S. Ioan	
Toate ale sărbătoarei.			
25 Luni	(+) Lună rusă. ☩	Prosper	☩
26 Marți	C. David	Ioan și Pav.	
27 Miere.	C. Samson	Crescențu	
28 Joi	Chir. și Ioan	Ireneu	
29 Vineri	(+) S. G. Petru și Pavel	† S. Petru și Pavel	
30 Sâmb.	Sin. ss. Apostoli	Paul ep.	

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	Cosma și Dam.	Sărb. D. B. I. C.	
Duminerea Tuturor Sfinților. După Pentecostar.			
2 Luni	Vestm. M. Diu 	Visita Mariei	
3 Marți	M. Iacint	Leon II.	
4 Miere.	P. Andreiu	Ulderice ep.	
5 Joi	C. Atanaste	Anton Zac.	
6 Vineri	C. Sisoe	Domnica	
7 Sâmb.	C. Toma	Ciril și Met.	
8 Dum.	M. Proeople	Procopiu	
Dum. II. d. Rus. Ev. Mat. IV. 18—23. Gl. 1. Sf. 2.			
9 Luni	M. Pangrație	Deronica	
10 Marți	S. 45 Mart. din N. 	Rufina	
11 Miere.	M. Eufemia	Pius I	
12 Joi	M. Proclu	Ioan Gual.	
13 Vineri	Sob. Arh. Gav.	Margareta	
14 Sâmb.	Ap. Aehila	Bonaventura	
15 Dum.	M. Chir și Iul.	Impărt. Ap.	
Dum. III. d. Rus. Ev. Mat. VI. 22—33. Gl. 2. Sf. 3.			
18 Luni	M. Atinogen	Maria Carm.	
17 Marți	M. Marina	Alexe	
18 Miere.	M. Emilian 	Camil	
19 Joi	C. Maerina	Vincențiu	
20 Vineri	(†) Pr. Ite	Ier. Em.	
21 Sâmb.	C. Sim. și Ioan	Praxeda	
22 Dum.	† Maria Magd.	Maria Magd.	
Dum. IV. d. Rus. Ev. Mat. VIII. 28—33. Gl. 3. Sf. 4.			
23 Luni	M. Foca	Apolinar	
24 Marți	M. Cristina	Cristina	
25 Miere.	† Ad. S. Ana 	Ap. Iacob	
26 Joi	M. Ermolae	Ana	
27 Vineri	† M. Pantel.	Pantelimon	
28 Sâmb.	Ap. Prohor	Nazarie	
29 Dum.	M. Calnie	Marta	
Dum. V. d. Rus. Ev. Mat. V. 14—20. Gl. 4. Sf. 5.			
30 Luni	Ap. Sila și Silv.	Abdon	
31 Marți	P. Eudochim 	Ign. Loyola	

Soarele

1 lulte răs. 4 ore
85 m. Ap. 8 ore 4 m.
15 lulte răsare 4 ore
44 m. Ap. 7 ore 58 m.

Insemnări.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1 bine, noaptea
ploaie, 2-3 bine, 4-6
ploaie și vânt, 7-11
bine și vânt, 12 ploaie
mare, 13-15 bine, 16-17
plotos, 18-24 ploaie și
vânt, 25-29 bine, 30
ploaie, 31 bine.

Prognosticuri

2 săptămâni înainte
de 15 zile ale lunet
lulte dacă va fi senin,
în zilele acestea că-
nești, căci așa se
numesc, pânea va
rodi bine pe locurile
mai joase, iar de va
fi și ploaie bucatele
asemenea vor rodi
bine și pe locurile
mai înalte. În 15 lulte
de va tuna mai în-
alte cu un ceas de
miazăzi însemnează
tarnă târâte, iar dacă
soarele va străluei,
tarnă de mijloc însă
eu mari răceli, iar
dacă va ploua, va fi
și tarnă eu ploaie
amestecată.

Sfaturi economice.

Încep căldurile mari și lucrul cel mult. Seceră numai
dacă e copt bine grâul, iar ovăsul tăiat îl lasă la vatră
să se usuze patetele. Grâul treerat îl întoarce. Alege tri-
foiul și lucerna de sămânță. Plivește legumele, udatul nu-
uita. Porcii îl închide, acum vin boalele pentru ei, dease-
menea și hoarele. Stropește vița și o plivește. Sprijinește
pomii încărcăși. Bea apă răcorită și nu mullă. Grijiți să
nu mănânce copiii poame crude, mai ales prune. Nu vinde
bucatele, holdele le asigură.

August

are 31 zile

Măsălar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Mierc.	Inch. Sf. Cruce	Lanț. Petru	
2 Joi	M. Ștefan	Alfons Lig.	
8 Vineri	C. Isachte	Ștefan	
4 Sâmb.	SS.7 cocoți Efes.	Dominte	
5 Dum.	M. Buzignie	Maria Niv.	
Dum. VI. d. Rus. Ev. Mat. VI, 22—33. Gl. 5. Sf. 6.			
8 Luni	(†) Scrierarea la Ierusalim	† Schimb. față	
7 Marți	C. Domește	Caietan	
8 Mierc.	P. Emilian	Chiriac	
9 Joi	† Ap. Mafia	Ioan Dlanney	
10 Vineri	M. Laurențiu	Laurențiu	
11 Sâmb.	M. Euplu Diac.	Susana	
12 Dum.	M. Fotie și An.	Clara	
Dum. VII. d. Rus. Ev. Mat. IX, 27—35. Gl. 6. Sf. 7.			
13 Luni	C. Maxim	Casian	
14 Marți	Pr. Mihea	Eusebiu	
15 Mierc.	(†) Înălțarea la Ierusalim	† Assumptio	
16 Joi	M. Diodid	Rochus	
17 Vineri	M. Miron	Hiacint	
18 Sâmb.	M. Flor și Laur	Agapit	
19 Dum.	M. Andr. Strat	I. Eudes	
Dum. VIII. d. Rus. Ev. Mat. XIV, 14—22. Gl. 7. Sf. 8.			
20 Luni	Pr. Samuil	Bernard	
21 Marți	Ap. Tadeu	Ioana	
22 Mierc.	M. Agatonie	Timoteiu	
23 Joi	M. Lupu	Filip Beniti	
24 Vineri	M. Eulichte	Bartolomeu	
25 Sâmb.	Ap. Bartolom.	Ludovic	
26 Dum.	M. Adrian și Nat.	Zefirin	
Dum. IX. d. Rus. Ev. Mat. — Gl. 8. Sf. 9.			
27 Luni	C. Pimen	Iosif Calas.	
28 Marți	C. Motse Arapul	Augustin	
29 Mierc.	(†) Tălerea cap. L. Ier.	† Tălerea C. I. I.	
30 Joi	P. Al. Ioan și P.	Rosa	
31 Vineri	Br. Matell D-lui	Ralmund	

Soarele

1 August răs. 5 ore
1 m. Ap. 7 ore 42 m.
15 August răs. 5 ore
17 m. Ap. 7 ore 20 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1 bine, 7-9 plotos.
10 bine, 11-18 plotos,
19 bine, 20-21 plotos.
22-23 bine, 24-25 plotos,
26-31 bine.

Prognoșticuri

În ziua praznicului
Adormirii Maicii Dom-
nului de va fi senin,
poamele se vor coace
bine, măcar de se
vor fi și stricat fru-
nte de aceasta.
În ziua aceasta de
vei afla struguri copți,
să tragi nădejde și de
vin. În 25 August, (ziua
Sf. Bartolomeu) de
va fi senină și fru-
moasă, însemnează
că întreagă toamna
va fi mai mult fru-
moasă și senină, de-
ești ploioasă și rea.

Statutul economice.

Culege fasolea, cânepa, te pregătește de anul care
vine. Ară din vreme ogoarele după ce le-ai gunoit. Nu
lăsa gunoiul în curte, scoate-l din vreme. Grădina bogată
vine culeasă. Prunele le adună coapte, fă magiun și-l
valorizează. Din merele cari cad dacă sunt coapte poți
să faci vin de mere. Uscă frunza de țelină și pătrânjel.
Urdinișul îl strămtează, vremea rece începe. Vița începe
a se îndulci, piersicile sunt coapte și de valoare. Gân-
diți-vă la copiii de școală și nu uita că cereri de înscriere
la cele mai multe școli se primesc numai până în 15 August.

Insemnări.

Septembrie are 30 zile

Răpeliune

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian		
1 Sâmb.	C. Simeon St.	Egidiu		
2 Dam.	M. Mamant	Stefan		
Dum. X. d. Rus. Ev. Mat. XVII. 11—23. Gl. 1. Sf. 10.				
3 Luni	M. Antim	Dorotea		
4 Marți	M. Vavila	Rozalia		
5 Miere.	Pr. Zaharia	Laurent		
6 Joi	Min. Arh. Mih.	Petroniu		
7 Vineri	M. Sozont	Regina		
8 Sâmb.	(†) Episcopul I. de I-1881	† Ecol. Martel		
9 Dam.	† Ioach. și Ana	Gorgoniu		
Dum. înainte de Înălț. sf. Cruet. Ev. Ioan III. 13-17. Gl. 2. Sf. 11				
10 Luni	M. Mînodora	Nicol. Tolent.		
11 Marți	C. Teodora	Protus		
12 Miere.	M. Antonom	Num. Mariei		
13 Joi	M. Corn. Sut.	Filip		
14 Vineri	(†) Episcopul G. de 1881	(†) Înălț. s. Cruet		
15 Sâmb.	M. Nichita	Nicomed		
16 Dam.	M. Builmita	Corneliu		
Dum. după Înălț. sf. Cruet. Ev. Marcus VIII. 34—38. Gl. 3. Sf. 1				
17 Luni	M. Softa	Stigm. Franc.		
18 Marți	C. Eumente	Iosif Cup.		
19 Miere.	M. Trofim	Ianuarie		
20 Joi	M. Eustatie	Eustaehiu		
21 Vineri	Ap. Codrat	Matelu		
22 Sâmb.	M. Foca	Toma Vilanov		
23 Dam.	† Zâm. S. I. B.	Linus		
Dum. XIII. d. Rus. Ev. Luca V. 1—11. Gl. 4. Sf. 2.				
24 Luni	M. Teela	Rupertus		
25 Marți	C. Eufrosina	Firmin		
26 Miere.	† Ad. S. I. Ev.	Ciprian		
27 Joi	M. Callistrat	Cosma și Dam.		
28 Vineri	C. Hariton	Denceslau		
29 Sâmb.	C. Chiriac	Mihail		
30 Dam.	M. Gregorie	Ierontiu		
Dum. XIV. d. Rus. Ev. Luca VI. 31—36. Gl. 5. Sf. 3.				

Octombrie are 31 zile

Brumărel

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Luni	Ap. Anania	Remigiu	
2 Marți	M. Ciprian	† Ing. Păzitari	
3 Mierc.	M. Dion. Ar.	Teresa Lis.	
4 Joi	M. Ieroteiu	Francisc Assisi	
5 Vineri	M. Haritina	Placid	
6 Sâmb.	Ap. Toma	Bruno	
7 Duminică	M. Sergiu	Marcus	
Dum. XV. d. Rus. Ev. Luca VII. 11-16. Gl. 6. Sf. 4.			
8 Luni	C. Pelagia	Brigita	
9 Marți	Ap. Iacob	Dionisie	
10 Mierc.	M. Eulampie	Francisc B.	
11 Joi	Ap. Filip	Nicasiu	
12 Vineri	M. Prov. Tar.	Serafin	
13 Sâmb.	M. Carp	Eduard	
14 Duminică	(†) C. P. P. P. P. P.	Calist	
Dum. XVI. d. Rus. (SS. PP.) Ev. Luca VIII. 5-15. Gl. 7. Sf. 5.			
15 Luni	M. Lueian	Teresta	
16 Marți	M. Longin	Gal	
17 Mierc.	Pr. Osie	Hedviga	
18 Joi	Ev. Luca	Luca	
19 Vineri	Pr. Ioli	Petru Alc.	
20 Sâmb.	M. Artemie	Ioan Cant.	
21 Duminică	C. Ilarion	Ilarion	
Dum. XVII. d. Rus. Ev. Luca. XVI. 19-1. Gl. 8. Sf. 6.			
22 Luni	A. Averchie	Cordula	
23 Marți	Ap. Iac. fr. Dluț	Ioan Cap.	
24 Mierc.	M. Areta	Rafail	
25 Joi	M. Marcian	Chrisant	
26 Vineri	(†) M. Ditrătre	Evarist	
27 Sâmb.	M. Nestor	Frumențiu	
28 Duminică	M. Terentie	Simon și Iuda	
Dum. XVIII. d. Rus. Ev. Luca VII. 28-39. Gl. 1. Sf. 7.			
29 Luni	M. Anastasia	Narcis	
30 Marți	M. Zenobie	Zenovie	
31 Mierc.	Ap. Eustachie	Alfons	

Insemnări.

Soarele

1 Oct. răs. 6 ore
13 m. Ap. 5 ore 58 m.
15 Oct. răsare 6 ore
28 m. Ap. 5 ore 34 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1 bine, 2 nor, 4-6
bine, 7 ploaie, 8-11
bine, 12-17 bine și
ploaie, 18-28 bine, 27
ploaie cu ninsoare,
28-31 bine.

Prognosticuri

Dacă în luna aceea
sta nu va pleca frunza
de pe pomi înseamnă
că va fi iarnă aspră
și iute, iar de vor fi
omide și alți mulți
vtermi vor fi. Dacă
va ploua la sfârșitul
lunii acestela, vara
va fi de vreme și ro-
ditoare, iar de va fi
ploaie cu piatră la
apusul soarelui, va
fi roada de mijloc.
Bine să tel seama,
în ce și din luna
aceasta va cădea ză-
padă și din ziua aceea
vei număra zilele
până la nașterea lunii
viitoare, fiindcă atâta
va ploua și va ninge
la iarnă. Unii numără
zilele din nașterea
lunii acestela de acum
până la ziua întru
care va fi cea din-
tăi naștere a lumii.

Staturi economice.

După ziua Crucii se începe gândul sămănăturilor
de toamnă. Vitele acum se pun pe iesle, fă-ți socoteala
cu nutrețul. Adu-ți la cale grajdurile și nu risipi cu hrana.
Stupii se retrag pentru iarnă. Nucile se usucă bine și le
spală bine, au valoare mai mare.

Serile lungi, fusul se întoarce și cărturarul din casă
cetește și alțora câte ceva bun.

Noemvrie are 30 zile

Brumar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Joi	Cosma și Dam.	† Toti sfinții	
2 Vineri	M. Achindin	Zina martir	
3 Sâmb.	M. Aehepsima	Hubert	
4 Dum.	C. Ioanthele	Carol Bor.	
Dum. XIX. d. Rus. Ev. Luca VIII. 41-58. Gl. 2. Sf. 8.			
5 Luni	M. Galacton ☉	Emeric	
6 Marți	P. Pavel	Leonard	
7 Miere.	SS. 33 M. d. M.	Engelbert	
8 Joi	(†) Int. în bis. ☽	Vital	
9 Vineri	M. Onisifor	Teodor	
10 Sâmb.	Ap. Erast	Andrelu Av.	
11 Dum.	M. Viet. și Mina	Martin ep.	
Dum. XX. d. Rus. Ev. Luca X. 25-37. Gl. 3. Sf. 9.			
12 Luni	P. Ioan Milost.	Didacus	
13 Marți	† Ioan G. d. aur ☽	Stanislau	
14 Miere.	Ap. Filip	Iosafat	
15 Joi	M. Gurle	Gertruda	
16 Vineri	† Ap. Ev. Matei	Edmund	
17 Sâmb.	P. Grigoriu	Grigore	
18 Dum.	M. Platon	Odon	
Dum. XXI. d. Rus. Ev. Luca XII. 16-21. Gl. 4. Sf. 10.			
19 Luni	Pr. Audie	Elisabeta	
20 Marți	C. Grig. Decap. ☽	Felix	
21 Miere.	(†) Int. în bis. ☽	† Int. în bis.	
22 Joi	Ap. Fillmon	Cecilia	
23 Vineri	P. Amfilochie	Clemens	
24 Sâmb.	P. Eliment	Ioan	
25 Dum.	† M. Ecaterina	Beaterina	
Dum. XXII. d. Rus. Ev. Luca XIII. 10-27. Gl. 5. Sf. 11.			
26 Luni	C. Alimpie ☽	Silvestru	
27 Marți	M. Iac. Persul	Dalerian	
28 Miere.	M. Ștef. cel nou	Iacob	
29 Joi	M. Paramon	Saturnin	
30 Vineri	† Ap. Andreiu	Andreiu	

Scările

1 Nov. răs. 8 ore
52 m. Ap. 5 ore 7 m.
15 Nov. răsare 7 ore
10 m. Ap. 4 ore 50 m.

Merul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1 nor și ploaie, 2
bine; 3 ninge, 4-5 bine,
6 ceață, 7-12 nor și
frig, 13-16 bine și vânt
tare, 17 vânt și noaptea
ninge, 18 ger, 19-27
bine și vânt tare, 28-30
bine.

Prognosticuri

În ce chip va fi
timpul la 28 ale lunet
lul Noembrie, ase-
menea va fi și în luna
lul Februarie și ce-
lelalte zile până la
sfârșitul lunet. Să tet
seama cum se va
preface vremea întru
aceea zi, așa într'un
chip va fi timpul și
în lunile viitoare,
adecă în Martie, Apr.
și altele până la îm-
plinirea anului. Dacă
va tuna când soarele
se va afla în semnul
Săgetătorului însem-
nează, că săcara să-
mănată la loc înalt
va fi bună, iar cea-
laltă slabă.

Insemnări.

Slaturi economice.

Se scoate gunoiul, se sădesc pomi, se sapă ră-
zoarele și pomii îi îngrijește. Pune spini în jurul lor, se
nu-i roadă iepurii. Se strânge varza și se pune pe iarnă.
Vița se îngroapă. Se repară uneltele de casă și se aduce
în ordine casa și grădina.

Decembrie are 31 zile

Indrea

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Sămb.	Pr. Naum	Natalia	
2 Dum.	Pr. Avacum	Advent.	
Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca XIV. Gl. R. Sf. 1.			
3 Luni	Pr. Sofronie	Franc. Xaver	
4 Marți	† M. Varvara	Barbara	
5 Miere.	C. Sava cel sf.	Sava	
6 Joi	(†) P. Nicolae	Nicolae	
7 Vineri	P. Ambrozie	Ambrosie	
8 Sămb.	C. Patapie	† Conceptio	
9 Dum.	† Zem. Sf. Ane	Petru F.	
Dum. XXIV. d. Rus. Ev. Luca 16-24. Gl. 7. Sf. 2.			
10 Luni	M. Mina	Melchiade	
11 Marți	C. Danil st.	Damascus	
12 Miere.	† P. Spiridon	Maxențiu	
13 Joi	M. Eustratie	Lucia	
14 Vineri	M. Tirs și soții	Spiridon	
15 Sămb.	† M. Elefterie	Chiliana	
16 Dum.	Pr. Agheu	Busebtu	
Dum. Strămoșilor. Ev. Luca XIV. 16-24. Gl. 8. Sf. 3.			
17 Luni	Pr. Danil	Lazar ep.	
18 Marți	M. Sebastian	Grațian	
19 Miere.	M. Bonifatie	Menesiu	
20 Joi	M. Ignatie	Eugeniu	
21 Vineri	M. Iuliana	Ap. Toma	
22 Sămb.	M. Anastasia	Flavian	
23 Dum.	SS. 40 M. Crit.	Victoria	
Dum. înainte de Nașt. D-lui. Ev. Mat. I. 1-25. Gl. 1. Sf. 4.			
24 Luni	M. Eugenia	Adam și Eva	
25 Marți	(†) Ecaterina M-lui	† Kayl. E-lui	
26 Miere.	(†) S. Euseb. de Nic.	† S. Euseb.	
27 Joi	(†) M. Ștefan	† Ep. Ioan	
28 Vineri	SS. 20 mil M.	Pruncii nev.	
29 Sămb.	Pruncii ue. de l.	Ep. Toma	
30 Dum.	M. Antia	Sabina	
Dum. după Nașt. D-lui. Ev. Mat. II. 13-23. Gl. 2. Sf. 5.			
31 Luni	C. Melania	Silvestru	

Soarele

1 Dec. răs. 7 ore
31 m. Ap. 4 ore 39 m.
15 Dec. răsare 7 ore
45 m. Ap. 4 ore 37 m.

Mersul vremii

(După calendarul pe
140 ani.)

1—5 bine, 6 noaptea
ninge, 7—17 ger tare,
18 nor, 19—20 moină,
21 nor, 22—23 ninge,
24—29 ger și ninsoare,
30—31 mai moale,

Prognoșticiiri

De se va întâmpla
Nașterea lui Christos
Duminica, iarna va
fi caldă, îndoită, rea
și ploioasă. Primă-
vara ploioasă și căl-
duroasă. Vara vese-
loasă și secetoasă,
și cu bună vreme.
Toamna ploioasă și
vânturoasă. Vile și
săcara vor fi foarte
bune. Prin grădini
legumi deajuns. Pe
vremea secerei va fi
și vremea bună. Poa-
me multe, împletitură
puțină. Dobitoacele
și fiarele se vor în-
mulți. Oameni bătrâni
și femei îngreunate
vor muri, iar cei că-
sătorii vreașă paci-
nică vor trăi.

Insemnări.

Central University Library Cluj

Siaturi economice.

Se aduc lemne la casă, iarna se pune. Se mai duce
gunotul. Vitele trebuiesc bine îngrijite, altcum slăbesc și
nu pot răzbi la primăvară. Dă-le tărășe cât de des și dela
vișei să nu tragi laptele.

În casă aerizește des și cu războiul nu conteni. Te
gândește la anul care vine și fă-ți planurile pentru viitor.

Datorințele bunului român.

I. Ce este Asociațiunea „Astra” ?

Este cea mai mare și cea mai veche societate românească din Ardeal, pentru răspândirea culturii în sânul poporului român.

II. Ce a făcut și va face Asociațiunea ?

1. A ajutat în timpuri grele, cu *burse*, tinerii români la învățătură de carte și de meserii. — 2. A înființat o *biblioteca centrală* în Sibiu. — 3. A înființat un *Muzeu* minunat, cuprinzând mai ales lucrurile făcute de harnicele țărănec române, dar și alte celea. — 4. A ținut zeci de mii de *conferențe* populare la sate și la orașe. — 5. A înființat *cursuri pentru analfabeți* (neștiutorii de carte). — 6. A înființat *bănci populare și cooperative*. — 7. A tipărit, în zeci și zeci de mii de exemplare, *cărți de învățătură și petrecere pentru popor*. — 8. Tipărește „*Foia Poporului*” și revista „*Transilvania*”. — 9. A înființat *despărțăminte, cercuri culturale, biblioteci, școli țărănești și tipografii*. — 10. A ajutat construirea de *Case naționale*. — 11. Ajută tipărirea unei biblioteci pentru cărturarilor cu școală mai mare (de către Secțiile „Astrei”).

III. Ce trebuie să facă orice Român bun ?

1. Să se *inscrie membru* la Asociațiune (membru fondator 2000 Lei, membru pe viață 1000 Lei, membrii activi 50 Lei). — 2. Cărturarilor cu știință de carte mai multă să aboneze revista „*Transilvania*” și să cumpere cărțile tipărite de Secțiile „Astrei”. Aceștia, și apoi lumea dela sate să cumpere broșurile din Biblioteca populară a „Asociațiunii” și să aboneze „*Foia Poporului*”, organul „Astrei”.

Partea de învățătură și petrecere

Luminează-te și vei fi
Voeste și vei putea.

Rugăciune,

*Rugămu-ne 'ndurărilor,
Luceafărului mărilor;
Din valul ce ne bântue,
Inaltă-ne, ne mântuie,
Privirea adorată
Asupră-ne coboară
O maică prea curată
Și pururea fecioară,*

Maria!

Mihail Eminescu.

An nou

Lumea întreagă aşteaptă întemeierea păcii. În mijlocul suferinţelor pricinuite de îndelungatul războiu s'a convins întreaga omenire că nu este altă cale a fericirii şi mulţumirii omului în lume decât cea vestită de cântarea îngerească la Naşterea Domnului: „Pe pământ pace, şi între oameni bună înnoire“.

După întemeierea unei păci drepte şi bune oştasă şi se roagă azi toate neamurile. Dar trebuie să înţelegem cu toţii că asemenea pace nu poate urma pe pământ, înainte ca omenirea să dea întâi „mărire întru cele de sus lui Dumnezeu“. Întâi şi mai întâi popoarele trebuie să-şi implinească datoria faţă de Dumnezeu, căci numai aşa îşi vor putea implini şi datoria faţă de semenii lor, faţă de celelalte popoare, aducând o pace dreaptă în lume.

Mărire lui Dumnezeu dăm atunci când îl ştinem legile şi poruncile în viaţa fiecăruia şi în legăturile dintre om şi om, dintre popor şi popor.

După suferinţele cumplite şi pierderile de oameni şi de bunuri materiale în anti de războiu omenirea are lipsă de un lung răstimp de pace, pentru a-şi putea vindeca rănille. Dar numai într'o pace întemeiată pe dreptate şi pe iubire frăţească. Aceasta o aşteaptă toate neamurile să se întemeieze pe pământ, să înceapă o epocă de înţelegere şi conlucrare frăţească între toate ţările şi popoarele pământului.

Românii și Monarhia

În istoria omenirii s'au perindat tot felul de guvernări, s'au încercat tot felul de stăpâniri. Căci, de când sunt oamenii pe pământ și au trăit în societate, ei au înțeles că nu pot trăi fără o conlucrare, fără o rânduală, fără o organizare, fără poruncă și fără ascultare, fără legi și fără pedepse pentru acela care calcă legile.

Dar felul organizării, legile, conducerea, s'au schimbat mereu. Unele au îmbătrânit și au eșit alte rânduești nouă, ca și acestea să se învechească la rândul lor, și omenirea să se întoarcă iarăși la cele vechi părăndu-li-se nouă.

Dar vorba înțeleptului: „Nu-1 nimic nou sub soare“. Ce s'a făcut se va mai face, ce s'a încercat, se va mai încerca! Așa de vre-o jumătate de veac, sau mai bine dela jumătatea veacului trecut, a ajuns la modă în organizarea țărilor și a popoarelor *republica*, în locul stăpânirii *monarhice* care a flnut în Europa câteva sute de ani. Dar știm că și mai înainte pe vremea Grecilor și a Romanilor au fost republici, ca și monarhii și regate. Acum popoarele aleargă spre republică, ca spre o organizare nouă a țărilor. Puține capete încoronate au mai rămas în lumea veche, iar în cea nouă, în America, niciunul. Cele

mai multe monarhii constituționale au rămas totuși în Europa creștină, doar afară de Anglia, celelalte sunt în țările mici: Belgia, Danemarca, Suedia, Norvegia, România, Bulgaria. În Italia, în Sărbia, în Grecia nu se știe încă ce formă de Stat va ea după războiu, de altfel ca și în altele.

Not Românii suntem și azi un popor monarhic, cum am fost totdeauna, noi n'am alergat după... republică. Noi mărturisim credința creștină că „orice putere de-a cârmul“ vine de sus, de la Dumnezeu, care e singur stăpânul neamurilor, și cine le cârmulește, rege sau împărat, le cârmulește din voia lui Dumnezeu. Cel care alegă după republică spun că puterea de a cârmul nu vine de la Dumnezeu ci de la popor.

De bună seamă noi nu avem niciun drept să ne amestecăm în felul de a se organiza înăuntrul lor al altor țări. Fiecare popor are libertatea să-și dea regimul, stăpâna care-i place.

E treaba lor și cursul istoriei, care din lucruri vechi face nouă, și învechește pe cele nouă.

Românii însă am fost și am rămas un popor monarhic, noi ne simțim mai bine, mai acasă și mai în siguranță când știm că avem un Rege, o dinastie moștenitoare. Pentru că toate faptele mari din istoria Românilor s'au săvârșit sub condu-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

M. S. REGELE MIHAI I

cerea înțeleaptă a voievozilor și regilor noștri. Iar România n'a fost niciodată o monarhie absolutistă, ci una cu sfinții pe lângă voievozi, cu parlament ales de popor pe lângă regi. Dece o monarhie constituțională și democratică.

Încercărilor nenorocite, făcute în ultimii ani de a scoate România din cadrele Monarhiei constituționale, le-a pus capăt tânărul nostru Rege, M. S. Mihai I, care la 23 August 1944 a șters dictatura și a pus din nou în vigoare Constituția României, și vleața constituțională a Țării.

Prin acest fapt M. S. Regele Mihai I. a intrat în rândulă Monarhilor noștri mari, și în dragostea poporului românesc, gata de orice jertfă pentru Țară și Tron.

Proverbe

Cugetul bun e cea mai moale pernă.

*

Viteazului îi vezi capul și leneșului urma.

*

Cu timpul și prin muncă foata de frăgar (dud) se face mătase.

*

Ogorul fără oameni e ca trupul fără suflet.

*

Prietenul bun e o comoară.

Rugămințe

Mai ia-mă 'n poală, mamă dragă,
că i noapte-acum de tot,
Și-așa-i de lung și larg iatacul,
mi-e somn de nu mai pot.

Să-mi cânji și cântecul de-aseară,
să-mi spui și hasme-apoi
Cu smei, să ne topim iar mamă
de frică amândoi.

Și când mi se va închide ochii
ușor tu să mă pui,
In pat, cum faci când stând plecată
zici : puiul mamei, pui!

Carmen Sylva

Insule care apar și dispar

În Marea Stetlet s'a născut în anul 1832,
în cauza unei erupții, o insulă vulcanică, care
fost numită Ferdinandea. Această insulă a
fost văzută din mare până ce a atins înălțimea de
100 metri; după trei luni însă a scăzut iar până
suprafața mării, scufundându-se apoi complet
în mare.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

M. SA REGINA-MAMĂ ELENA

M. S. Regina-Mamă Elena împărtășește toate
ferințele și bucuriile neamului nostru, alinând dur
răniților din spitale și ajutând pe cei lipsiți, pe vă
vele și orfanii de războiu. M. Sa a stat mereu alături
de Augustul Său Fiu, în toate greutățile nespuse

ari prin cari a trecut Țara și Neamul, și la ceasul
otărâtor al mântuirii Patriei noastre. Națiunea întreagă
închină cea mai caldă recunoștință.

Mamei

Din vremile apuse și-atât de fericite,
Aducerile-aminte adesea mă 'mpresoară.
De de vieață 'n urmă! Ca un potop mă 'nghite,
Duzderia de visuri, pierduta mea comoară
Din vremile apuse și atât de fericite!

Figura ta cuminte, duioasă și senină
Răsare, scumpă mamă, din vremile acele,
Ca o madonă sfântă, scăldată în lumină.
De clară stă 'n pervazul copilăriei mele
Figura ta cuminte, duioasă și senină!

Stai dreaptă 'n strana vechei biserici dela țară;
Nu fac la sfinți mătăanii și-i pup și-i rog cuminte,
Num blândește-ți povește de mic mă învățară,
Tu palidă 'n extazul Indușerii sfinte
Stai dreaptă 'n strana vechei biserici dela țară.

Al. Vlahuță

Procesul Memorandului

În anul care s'a scurs, s'a împlinit o jumătate de veac dela procesul Memorandului, când a fost condamnați aproape toți fruntașii românilor din Ardeal la zece de ani de temniță, în frunte cu Dr. Ion Rațiu și Vasile Lucaclu.

Procesul ce s'a ținut în Mai 1894 în Cluj înaintea Curții cu jurați, a fost pornit împotriva fruntașilor români pentru un memoriu în care au pus toate plângerile pentru nedreptățile făcute poporului nostru de cărmuirile ungurești și cereau drepturile noastre, tot promise din 1849 dar nedate niciodată întregi. Acea mare „lăcrămașă“, numită Memorand a fost dusă în cetate împărătească de pe atunci, Viena, pentru a fi dechiar în mâna Monarhului Francisc Iosif. N'a mai trecut cu el pe la guvernul din Budapesta căci aici românii au făcut nenumărate încercări să li se dea drepturile de popor, dar în zadar, ungurii nu voiau să împartă nici dreptatea nici puterea cu nimel.

Împăratul însă, la asmuțările și amenințările guvernului unguresc nici n'a voit să primească marea delegație ce a dus Memorandul la Viena iar pliecul în care era lăcrămașa românilor a fost trimis nedesfăcut guvernului din Budapesta.

Aşa se întâmplă când cei mari sunt orbiți de mărire și putere: nu dau nimic pe plângerile supușilor lor. Numai cât aceeași orbire se întoarce totdeauna împotriva stăpânilor nedrepti

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tabloul celor condamnați în procesul Memorandumului.

Fruntașii românilor au stat cu anii în temniță, dar soarta neamului nostru din Ardeal a fost cunoscută de toată lumea și peste trei decenți din împărăția austro-ungară s'a ales prav și pulbere, iar nașla românească a ajuns la unitatea sa națională. Căci de când e lumea rămâne adevărată vorba Scripturii: „Cine sapă groapa altuia, cade el în ea“.

Copil de moș

Fără grabă, fără sârg
 Cu căciula cât un ciubăraș de mare
 Trece domol prin târg
 Să-și vândă cele două ciubare

Cu fața arsă de soare și slabă
 Ca muntele, el n'are nicio grabă.
 În ochii vineși amurgul îl poartă
 Din ulișă 'n ulișă, din poartă 'n poartă.

Se pierde printre oameni, flămând,
 Cu al munșilor cer în gând...
 În lupta lui grea pentru pâine
 Unde-l va duce ziua de mâine?

Aron Cotruș

Elefanții pleacă în concediu

Elefanții muncitori, care sunt utilizați în India la căratul lemnului din păduri, suportă foarte bine căldura umedă a perioadelor ploioase, dar sunt foarte sensibili față de căldura uscată a perioadelor de secetă. De aceea exploatarea lemnului încetează pentru intervalul de la începutul lunii Martie până la sfârșitul lunii Mai. Elefanții pleacă și ei în „concediu”, și sunt transportați în adevărate „tabere de vacanță”.

MOȘ ILIUȚ

Bădicleul Ionaș are casă de platră vărulită toldeauna proaspăt, cu geamuri luminoase, prin care răsărită iarna-vara, florile roșii de mușcată. Are ogradă largă în care intră în fiecare seară patru bol mari, cu pasul greu. Are fectori junți și fete măritate, și totuși lelea Nuța se'nvârte ca un prâsnel și acum. Harnic om, dar par'că tot mai harnică nevasta! Nu se pot plânge nici de boale, nici de sărăcie, nici de copii neascultători.

Trăesc bine și ar putea trăi și mai bine dacă în casa asta luminoasă nu s'ar sălășliu și un moș bătrân, pe nume Iluț. Moșul seamănă mult cu măimuța numită gorilă. E adus de spate ea toți bătrânii. N'a fost niciodată înalt la trup, dar acum știu că nu târâe umbră mai mare ca un măgar. Pe grumazii îmbrăcați în piele arămie, plină de dungi adânci și groase — cât par o turteacă de clamă roșie veche — se sprijinește, plecat înainte, un cap mare, lungăreț ca o lubeniță, îmburzutat de un păr aspru alb, tuns mereu scurt. Subt fruntea îngustă cât o muche de topor, se ascunde licărind în văgăuna lui, ochiul drept licărind ca un picur viu. De ochiul stâng e orb. Creștele bătrâneții pe obrazii lui au trăsătură de gorilă nu de om: curg orizontal și nu perpendicular ori curmezis.

Cine-l vede nu crede că se ține de casa bădicleului Ionaș. Și totuși, moș Iluț e tatăl acestui harnic și cinstit român.

Moș Iluță e cel mai bătrân om din sat: fusese în tinerețe în miliția de graniță. Ch'ar și acum mai stropșește câteva vorbe pe nemșle. Ochiul stâng i l-a scos un bou cu nărav, înainte cu vreo patruzeci de ani.

Până ce avusese bădicleul Ionaș copii mai mici, moș Iluț era om ca toți oamenii: se juca cu nepoții, grijea de ei și-i învăța comanda nemțească. Bărbatul și femeia puteau merge la lucru în toată țihna: avea un bun paznic la casă și la copii. Dar de când crescuseră nepoții moș Iluță se dădu la toate patimile. Văzu că nimeni nu-l mai ta în seamă; pe toți ai casei îi învărtie vârtejul vieții, numai el e aruncat la o parte, și nu mai înțelege nimic din ce se petrece în jurul lui. Cine-l mai spune și lui numai o vorbă? Doar când îl cheamă la masă. Din partea mâncării și a înșolirii n'ar avea de ce se plânge bătrânul. Dar cu atâta nu-l destul...

Aproape nu este dimineață în care moșul să nu înceapă a geme în păcelul lui, până a nu se crăpa de zluă.

— Valeo și vai de mine! Vai de zilele mele! Nu mai pot și nu mai pot!

— Ce ai, tată ? întrebă lonaș.

— Ți-e rău, tătucă ? se repede Nuța.

Dar moșul, cu ochtul spre perete, nu răspunde ei se vaetă mereu. Femela face prânzul, toți se gătesc la lucru ; îi ard o mulțime de trebi ; fânul, secera, săpatul cucuruzului. Nu pot tândăli pe-acasă.

Când să plece, moș lliuț începe să horcăe ca de moarte, cu înec. Ori de câteori ar fi auzit cei din casă sunetele aceste, cum omul se apropia de nouăzeci de ani, toți se temeau că ar putea să moară.

— Spune ce ai ? întrebau feciorul și nora săpăcti, căci le ardeau tălpile de ducă.

— Mor ! Astăzi mor de bună seamă ! Doar un pătorel de rachtu... gema bătrânul.

Când i s'a iscat mai întâi năravul ăsta, lonaș nu ținea rachtu acasă. Trebul să fugă cineva până la crâșmă, destul de departe, și să se înapoleze pe nerăsuflate. Moșul bău în vreme ce ochiul i se închidea încet de plăcere.

— Ți-e mai bine ?

— Mai bine, par'că !

Sătul de flertura ce le a trăs-o în zilele cele dintâi ale năravului, țineau acum rachtu acasă. De câteori moșul gema dimineața, îi dădeau să înghită trei păhărele și se vindeca.

Totuși cât putea îi zolea, încercând să mai rămână cu el, să-l vadă; nu se gândea că munca pe câmp, și după brațele oamenilor.

Erau dimineți când bătrânul văzând slette toate mijloacele de a-l mai opăci pe lângă el, se lăsa jos mort, în casă sau în curte. Nu deschidea ochiul până ce nu auzea lângă el glasul gros al popii, chemat în grabă.

Atunci se uita la popa ce-l citea molitvele, ofta, chiora din ochi și zicea:

— Par'că viu de pe lumea cealaltă!

În multe dimineți îi invenia moș Iluț pe cel din casă. Nimic nu știe mai bine ca plugarul că timpul e aur când are un porumb de săpat, o holdă de secerat, fân de uscat. Și bătrânul îi făcea să întârzie mereu.

Puțin după ce-l vent întâiul obicei, se lipi de el al doilea și mai rău.

Într'o zi, la o pomană, unde fusese chemat cu alți bătrâni, moș Iluț după ce mănăcă și bău și tar mănăcă și bău, tot cliplind din ochiul lui surt, și tot stropșind o vorbă nemțească, zise cu glas tare:

— Să fie pomană morților și bucurie viilor! Că eu unul am pentru ce mulțumit! De două luni de zile, acum mă satur mai întâi.

Ochiul lui se purtă bucuros pe la bătrâni, pe la bătrâne, și fu mulțumit de șopotul iscat în

urma vorbelor sale. Văzând că nu greșise, mai adaugă, zâmbind din gura largă:

— Vorba cântecului: „Omul dacă 'mbătrânește, pune-l pale și-l pârlește!“

Câșt-va bătrânt sughițară afirmativ. Nimeni din cei de față nu crezu că badea lonaș și lelea Nuța l-ar lăsa să flămânzească. Dar asta nu împiedică pe nimeni să spună, după pomană, prin sat ce-au auzit din gura moșului. Astfel vorba ajunsese până la bădica lonaș. Îi spuse un frate mai mare, care șinu să-l spună din partea sa:

— Dacă ți-e greu să-l mai îngrijești, lăsați-l la mine!

lonaș se mănle, îl certă pe bătrân că poartă minciuni, făcându-l de rușine:

— Bucatele și-s mereu înaintea nasului. Vina dumnilale dacă nu mănânci să te saturi.

Hm! făcu moșul, plecându-și mulțămît ochiul în pământ.

Erau femei cari începură să-l vaere unde-l întâlneau:

— Vai de mine, moșule, cu averea dumnilale să ajungi să rabzi foame! Ce păgâni! Să știi că se apropie coada veacului.

El ridica ochiul vesel la femeia ce-i vorbea așa, și dela o vreme începu să se vaităre el, ce tralu greu duce.

Cerceta acum, chemat ori nechemat, toate pomenile și se înfrupta cu o lăcomie voită, ca să-l vaere creștinii.

— Doamne, tată, se vede că dumneata chiar ți-ai pus de gând să ne faci de râs la lume! Să mergi și la pomenile țiganilor! N'ai acasă tot ce-ți trebuie?

— Hm! făcea moș Iluș, bucurat că supăra pe fector și că îi dă de lucru...

Într-o zi, cum era, ca de obicei, singur acasă ce-l trăzni prin cap? Luă o traistă lungă din cuier, și-o petrecu pe după grumazi, și începu să bată pe la ușile oamenilor.

— Se duc și nu-mi lasă nimic pe masă. Omul dacă îmbătrânește e mai puțin prețuit decât un câine.

La început oamenii se cruciră când îl văzură cerșind, dar cu trecerea zilelor unii credeau de jumătate că-l țin rău copiii. Și-i dădeau câte-o bucătură. Ochiul bătrânului se lumina de plăcere când îl câineau femeile și-l judecau pe copiii bătrânului.

Așa i se născu al treilea năraș. Bucățelele ce le aduna le arunca la porci, iar în ziua următoare, dacă rămânea singur, pornea din nou. Casa rămânea fără paznic. Copiii ștregarii furau din grădina perele aurii, merele pârăgute, pierselele cu pușor; prindeau un puțu, o găină.

Fectorul îl muștră cu asprime și îl opri de la cerșit.

— Vorbește lumea și ne judecă, și-l mare păcat, căci dumneata ști bine că ai de toate, și că noi nu suntem vinovați.

Însă moș Iluț nu mai putea trăi altfel. Îi plăceau mângăerile oamenilor, și el afla tot alte mijloace să stoarcă mila creștinilor. Afla în pod, în cămară, vechiturile aruncate într'un colț, halne, pălării, căciuli roase și prăfuite. Azi lua un suman perfect, mâne o pereche de țfari cari abia se mai șineau, poimâine o căciulă fără fund, încât băga groază în copiii de pe drum. Vechiturile acelea le șinea lelea Vușa până va veni vr'un șidov care adună sdrențe, behăind pe drum ca caprele, să le dea pe nește arnici, pe nește ace.

— Mi se pare că s'a turburat la cap, — zise într'o seară cu durere bădicleu Ionaș.

— Așa se vede, răspunsă nevasta amărâtă.

Ei moșul nu era șlent, ei urma cu viclenie să înșele satul, să fie mereu între oameni cari îl vatecă...

Fratele mai mare al bădicleului Ionaș veni și-l luă cu el pe bătrân.

— Ți-am spus că dacă v'ați urât să-l mai șineși, îl țau eu! Dar voi mai bine voiși să-și bată satul joc de neamul nostru, vorbi el cu mânia.

— Cum să urem, păcatele noastre! Cum să vrem! Dar se pare că a ajuns în mintea copiilor, răspunse rușinată lelea Nușa.

Moș Iluț le asculta în liniște cearta. Ochii lui scilpea bucuros, îi plăcea că fectorii se certau pentru el.

Se duse la fectorul cel mai mare.

N'a trecut însă o săptămână și bătrânul leșt din curțe, sprâjnit pe două cârji, c'o straiță și mai lungă după cap. Când nu-l vedea nimeni trăgea cârjile după el, dar îndată ce zărea pe cineva, se rezima gemând în ele.

— Tot mai rău moșule? îi întreba cineva.

— Dae'a rânduit Dumnezeu așa! Dae'am avut parte de-așa copii! Că altul în locul meu ar sta în pat ori la uatră, și ar bea câte-un pahărel de vin bun, nu să umble — olog — la cerșit!

Fectorul cel mai mare dac'a văzut așa în amenință cu bătae, căci era cumplit de mânte. Bătrânul se înfricoșă, și într'o seară, când bădnicul Ionăș veni de la hotar, îi află pe uatră.

— Bună seara, tată.

— Bună seara!

— Văd că te-ai întors la noi?

— Întors, că tot aici îmi mai place.

— Bine, numai să lași tratata și bejele.

— Le volu lăsa!

Și s'a ținut de vorbă trei zile în cap. Apoi și-a luat iar traista și bețele.

— Ce să mai știu face? întrebă într'o seară bărbatul pe nevastă.

— Știu și eu! M'am gândit să-l chemăm pe popa să-l facă vreo slujbă.

— Să-l chemăm!

Dimineața veni popa. Bătrânul își plecă lubența subțiraștr, de nu auzi nimic din molitvele ce i le cerea părintele. La altceva se gândea moș Iluș. La sfârșit popa începu să-l mustreze și să-i dea sfaturi, arătând că-l oispită a satanei să-și facă copiii de răs în sat, când are tot ce-i trebuie.

Când isprăvi, moș Iluș ridică spre barba popii ochiul ce scâlpea a batjocură.

— Popii care s'a dus dela noi ti plăcea să glumească cu mine.

— Și cum glumia? întrebă zăpăcit părintele.

— Zicea: moș Iluș, dumneata știu că vei muri mai ușor ca alții: n'ai să închiși decât un ochi!

— Așa glumea?

— Așa... Și... era mai învâțat ca dumneata. Știa nemfește. Amândoi nu vorbeam decât nemfește.

— De, se poate! Eu, iacă, nu știu, vorbi cam în silă popa.

— Și apoi ce cazanii frumoase spunea de cum trebuie să se poarte copiii cu părinții lor bătrâni.

— Ei moșule, zise nemulțumit popa, dumneata n'ai de ce te plânge. Bagă de seamă să nu mănii prea tare pe Dumnezeu, acum când ești c'un pietor în groapă!

El își învâliu cartea în patrastr și, neplăcut atins de vorbele bătrânului, porni spre estre. Din prag mai auzi:

— Și acela avea un glas de dărâma biserica nu ca dumneata!

Moș Iluș se scărpină mulțumit în barbă, zâmbi cu viclenie, și cât ce scăpă de popa, își luă tratsta și bețele și porni prin sat.

I. Agârbleceanu

*

*Strugure bătut de piatră
Din străin nu-i face tată;
Strugure bătut de brumă
Din străin nu-i face mumă.
De-ai călca din piatră'n piatră
Din străin nu-i face tată;
De-ai călca din urmă'n urmă
Din străin nu-i face mumă!*

(Poporală)

† Dr. Vasile Bologa

Stilulul, metropolet culturale și naționale a Ardealului în vremurile înviorate pe care le străbate de patru ani neamul nostru, i-a fost dat să aducă cinstea din urmă, repede unul după altul, la trei bărbați care au fost încredințați să ajungă o vârstă cu adevărat patriarhală, după o impunătoare și rodnică muncă culturală: Arhimandritul Dr. *Eusebiu Roșca*, fostul director multe decenți al Seminarului și Academiei Teologice Andreiene; moldoveanul, botez de vîșă veche *Gh. Sion*, care și a împlinit două decenți și mai bine de viață, — ultimele — cu acea a românismului cultural din Transilvania, al cărui îndușetor mecenat s'a arătat și acum adormitul întru vecinică viață Dr. *Vasile Bologa*, în fața osâmintelor cărora conducerea centrală și întreaga Aștra culturală își pleacă cu recunoștință steagul său de luptă.

În anul acesta, în Februarie, s'a împlinit exact o jumătate de veac decînd tînărul și însufleșitul profesor Vasile Bologa, a intrat în cadrele de activitate ale „Astrei”, în cadrele ei mai intime, ca secretar al doilea al ei și ca profesor și director al Școlii etnole de fete a Asociațiunii.

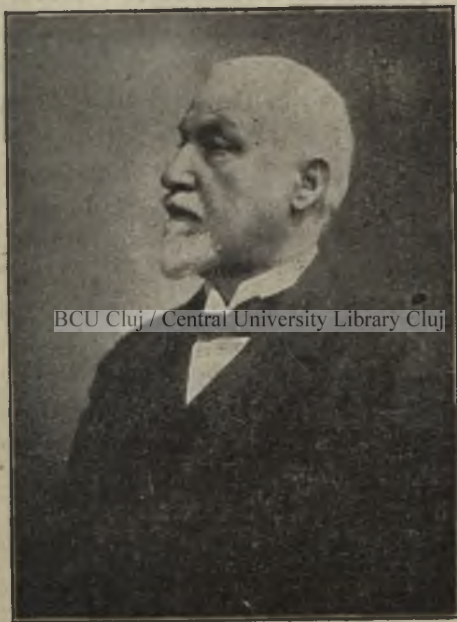
Tot de atunci a fost ales membru supleant în Comitetul central, iar din 1920 ca membru activ al aceluiași comitet. Din 1911 a purtat și sarcina de econom al Asociațiunii.

Până înainte cu vreun an figura lui senină, ținuta lui dreaptă, nici nu lăsa să se bănușcă anul ce-l purta pe umeri. Sufletul i-a rămas mereu tânăr, lăsând să desfrâm puterile înzestrării sale spirituale care l-au ajutat să desvolte o muncă neîntreruptă, desinteresată și binefăcătoare, în spinosul ogor al culturii și vieții naționale vreme de cincizeci de ani.

Numele său este în special indisolubil legat de una din realizările cele mai importante ale Astrei culturale: de școala civiă de fete, întemeiată la 1886 și pe care a condus-o ca director, a distins-o ca profesor, dela 1894 până după unire.

A fost aceasta școală până la unire, alături de cea similară din Blaj, amândouă școli secundare cu internat, de cel mai mare folos pentru educația fetelor păturii noastre culte de pe vremuri și chiar a celor din familiile țărănilor fruntași. În ea s'au instruit și au fost educate în iubirea de neam și de lege, în sfințenia tradițiilor familiei românești multe din soțiile și mamele model care au făcut mândria și țărița clasei noastre culte. O instituție de educație și cultură nu

o formează regulamentele, nici intenția laudabilă a fondatorilor, ci prefacerii carei contribuie zilnic la stădirea sufletească a tineretului.

† Dr. Vasile Bologa

Școala civilă a Asociașunii a avut norocul să aște în Vasile Bologa pe un priceput și harnic educator, pe un conducător-părinte, care nu a

cruciat nicio osteneală întru creșterea renumelui acestei școli de fete.

Dar adurmitul în Domnul a fost mereu la îndemâna „Astrei“, a Comitetului Central, în toate ramurile fetei sale activități culturale și naționale. Ca secretar administrativ, ca econom, ca președinte al ședințelor Comitetului central în lipsa președintelui sau a vicepreședintelui, ca delegat în afătea misiuni ce i-a dat „Astra“ în despărțăminte și la festivități, ca istoric al școlii de fete, ca folklorist și conferențiar, — activitatea lui marchează la fiecare pas activitatea „Astrei“.

Și această muncă fine neîntrerupt o jumătate de veac. E un caz rar chiar pentru bărbații noștri cotneresați înaintea unirii.

Iată pentru ce, cu toată sincera recunoștință ce o datorim vrednicilor luptători, Astra își închină steagul în fața stertului său.

Odihnească în pace.*)

I. Agârbiceanu.

*) Cuvânt rostit în numele „Astrei“ la înmormântarea lui Dr. V. Bologa, la 15 Iulie 1944.

Moș Crăciun

Moș Crăciun în noaptea asta
 Bate 'nceț la orice geam,
 Și întreabă dacă 'n casă
 Sunt ori nu copii, și lasă
 Daruri pe la cine-i spune :
 — Țină-i Domnul, am !

La fereastră altădată
 An de an veni pe rând :
 — Ai copii ?
 — Ba nu ! Și plânsul
 Mă'nneca Cn grumazi, iar dânsul
 Clătina din cap a m'la
 Și pleca oftând.

Dar acum un an, deodată
 L-auzi-i că-mi stă în prag :
 — M'a trimis sfânta Marie
 Să-ți aduc un dar și fie ! —
 Și te-a scos din sac pe tine
 Dragul mamei, drag !

Va veni și 'n noaptea asta
 Și va bate 'n geamuri iar :
 — Ai copii ? — Și eu voi spune :
 — Slavă fie, Moș Crăciune,
 Am și eu un brad pe masă
 Și așteapt 'un dar.

*Și din sacul lui cel mare
 Bucuros va scoate — un miel
 Alb de tot pe patru roate ;
 Alb ca el să fi în toate
 Și de-apururi, dragul mării
 Alb și blând ca el.*

Elena Farago

Cântărețul lui Dumnezeu

A fost odată într-o țară un om sărac, fără rude, fără ajutor, care mergea din sat în sat și din oraș în oraș cântând. Cu o toată în spate, cu un tolag în mână, străbătea țara și cânta mereu despre Dumnezeu. Oamenii îl spuneau „Cântărețul lui Dumnezeu“.

Tânăr cu ochii albaștri, dulos, frumos, în sărăcia lui era purtat pe aripi de cântec.

Se adunau mulți să îl asculte, mulți plâneau auzindu-l și mulți se făceau mai buni.

Cântecul lui era cântecul iubirii de oameni și de Dumnezeu.

Avea un glas ca o ploară. Era ca primăvara. Când îl auzeau mulțimile, li se părea că înflorește grădini cu crini și cu trandafiri.

Cântecul lui era o vrăjtită și caldă chemare spre iubire și spre Dumnezeu.

Vocea era ca izvorul. Emoționantă, adâncă și frumoasă. Cânta un cântec făcut de el astfel :

„Veniți la El că vremea trece
 Și El rămâne ajutor,
 În mare trecere sub soare,
 Veniți la El că vremea trece
 La Dumnezeu salvator

El este blând și vă așteaptă
 Ca un părinte pe copii;
 Veniți de dorul vostru plânge...
 El este blând și vă așteaptă
 El e izvor de bucurii.

Când anii fug în umbra mare
 Când drumul este trist și greu,
 De dorul vostru Domnul plânge...
 Când anii fug în umbra mare,
 Veniți la El, la Dumnezeu“.

Cânta și plângea pentru trecători. Tânăr, în-
 flinerea mereu cântând. Fața îi strălucea ca lumina.
 Vocea lui alunga răutotea și ura. Oamenii
 se înfrăteau.

Se bucurau. Iar el, cântărețul lui Dumnezeu
 — din zi în zi strălucea mai mult — mai frumos
 cânta, mai dulce cânta.

Ochii îi ardeau învăpătași de cer.

Și într-o zi pe când cânta dulos, pe când
 mulțimea transfigurată vedea cerul deschis, —
 cineva cu aripi de aur l'a răpit în slavă.

Const. Goran

Colindă de Crăciun

Dumnezeu cu sfântul Petru
 Se luară se duseră
 Pe marginea drumului
 Până 'n capul satului
 La casa bogatului,
 N'aveși prânzul să ni-l dați?
 Ba 'l avem, dar nu-i de voi,
 Că-i de niște Domni ca noi!...
 Se luară se duseră
 Pe marginea drumului
 Până 'n capul satului
 La casa săracului,
 N'aveși prânzul să ni-l dați?
 Ba 'l avem, da-i pușinel, Cluj
 Dar ne vom împrumuta
 Dumneavoastră vi-l'om da!...
 Ie sui Petre, ie sui dragă!
 Pe umărul meu cel stâng
 De vezi ce ieste acolo?
 Vezi casa bogatului
 În mijlocul iadului
 În văpaia focului?
 Ie sui Petre, ie sui dragă
 Pe umărul meu cel drept
 De vezi ce ieste acolo?
 Vezi casa săracului
 În mijlocul raiului
 În razele soarelui? ..

— Se cântă cu refrenul: *Domnului, Domnului, Doamne!*
 după fiecare vers.

Din Colecția: *Dr. V. Bologa.*

Meseria de păstor

În unele țări, ca Belgia și Olanda, ocupația de cioban și de văcar se bucură de cinste deosebită. Încă din timpurile vechi cel ales pe timp de un an pentru pășirea vitelor primea tolagul și cornul păstoresc în mijlocul unei sărbători organizate cu acest prilej.

Acolo, un cioban trebuie să cunoască o mulțime de lucruri și are o răspundere mare pentru animalele ce i s'au încredințat. Un cioban bun trebuie să știe bine toate plantele — foloștoare și văditătoare — ce se găsesc pe pășuni, să cunoască boalele oilor și lecutrea lor, precum și altele ce se țin de creșterea animalelor.

În fiecare an se fac concursuri pentru ciobani. Astfel se alege și se premiază cel care își cunoaște mai bine meseria și se dau pilde și îndrumări celor rămași în urmă. Cu prilejul acestor concursuri se fac și încercările cântinilor de turmă, care trebuie să fie acum învățați de ciobani.

Un râu ce se pornește

Un râu ce se pornește
 Dintr'un măreț izvor,
 Nu pierе mișelește
 La poala stâncilor,
 Și 'n mersul tinteі sale
 El sfarmă furios,
 Chiar stânca ce-i stă 'n cale,
 Și merge 'n vale jos.
 Popor de vișă 'naltă,
 Române, cântă, saltă,
 Că ești nemuritor :
 Nu pierе mișelește,
 Un râu ce se pornește
 Dintr'un măreț izvor !

(Familia)

Iosif Vulcan

Ghicitori

Jupâneasă torcătoare
 Nici fus și nici caer n'are

(Plăcea)

*

Capul, trupul mi-e tot una
 La pământ ts totdeauna.

(Pepenele)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„Astra“ — Șoimii Carpaților la serbările Soeților din Praga.

In țara lui Gelu Domn

In țara lui Gelu Domn
 Nimeni nu mai are somn,
 Vântul nu-și mai are locul,
 Lumii i-a murit norocul.

Timpul trist și uniform
 Păsările-l plâng și dorm,
 Bacii 'n lăzi și-au ascuns brâul,
 Căii nu-și mai mușcă frâul.

Fecioarele pe livezi
 Culegând flori nu le vezi...

Peste umbra din păduri,
 Luna 'n dalbii ei conduri,
 Ca 'ntr'o luntre nevăzută,
 Trece galbenă și mută.

Doar cu-al razelor fuior,
 Mai mângăie rar vreun dor.

Ori mai smulge un plâns cu șoapte
 Murmurat de grâne coapte,
 Și l preschimbă 'n repezi ploi
 Să se-audă pân' la noi!...

Teodor Murășanu

Poetul Martin Opitz despre jocul românesc

În secolul al 17-lea, — anume la anul 1622, — a venit ca profesor la Alba-Iulia Martin Opitz din Silezia, vestit poet al timpului său. Deși era chemat în țară de prințul Ardealului Bethlen Gavrilă și era gras plătit din partea lui, poetul n'a putut îndrăgi pe unguri, el a îndrăgit pe români, pe care i-a cunoscut în Zlatna, unde mergea adese de dragul unui prieten, director al minelor de aur. S'a minunat de portul, gratul și jocul românesc și a scris o carte în versuri, *Zlatna*, în care cântă și preamărește pe români, ca urmași ai *Romanilor*, al căror obiceiuri și limbă le au păstrat. Cartea aceasta ne-a tradus-o în versuri românești poetul G. Coșbuc, care a publicat-o în „Tribuna“ dela Sibiu nr. 1885. Astăzi puțin mai știu de această prefurcă a jocului românesc. În curând viața lui Opitz și traducerea „Zlatnei“ lui va apare într'o cărticică. E interesant însă că la 1830 cineva dintre români a tradus o părțicică din această lucrare asupra jocului românilor și a publicat-o în „Călindarul“ dela Sibiu de pe anul 1830, călindar rămas necunoscut.

Doar d-l prof. Onisifor Ghibu are azi un asemenea „Călindar“. Iată după călindarul din

1890 lauda jocul românesc de Oplis, așa cum
a fost tradusă în românește de un autor necu-
noscut :

Călușerii.

*Puternice Dumnezeu !
Lucru minunat uăd eu.
In niște colibi prostești,
In căsi mici pădurenești,*

Se află încă vestit
 Sânge românesc numit.
 Căci în vechiul obicei,
 Și strămoșescul lor trai
 Nu l'au pus de tot jos încă
 Precum jucarea adâncă
 A dânsilor dovedește,
 Cât nu se mai tăinuește.
 Jocul lor e minunat
 Și vechimei închinat.
 Acuma se învârtesc,
 Se pleacă și se sulesc.
 Sar în sus și se burică
 Ca căprioara voinică,
 Acuma se fac cărigă
 Și vers la tot tactul strigă.
 Acuma se desfac iară
 Se-ntind într'un rând pară,
 Acum și fetele vin,
 Se'nșiră deadreapta lin,
 Aci deastânga se-ntorc,
 Se sulesc cât sudori store.
 Aceasta alta nu este
 Cuprinsă bine de veste,
 Fără numai vitejească
 Vechie muștră românească,

*Batăr mult mai schimosită
Și din izvodu-și clătită.*

*Totuși lucru de mirare,
Vrednică de neuitare:
Românimea mult gândește
Însă pușintel vorbește.*

*Străinii cu osârdie
După joc cu măiestrie
Pela Paris ostenesc,
Însă neamul românesc
Moștenește-l fără trudă,
Fără osteneală crudă.*

BCU Cluj / Biblioteca Universitară Cluj

*De aici a ieșine
Poate să cunoască bine
Cumcă marea Românime
Nu-i alta, ci Romanime.*

Când se va cunoaște întreagă „Zlatna” poetul Opitz în traducerea lui Coșbuc, se va vedea cât de mult a înaintat limba românească în 50 de ani și cât de mândru poate fi poporul românesc că și-a păstrat hora sa cea frumoasă după atâtea mii de ani!

Dr. Ilie Dăianu.

Între tată și fiu

Era în sămănatul porumbului, pe când clo-cărlanul se ridica în văzduh, spre înaltul cerului, să-și cânte rugăciunea mai aproape de Dumnezeu.

Soarele vărsa lumină și căldură cu dărnicie de sfânt.

Pe întinsul câmpilor, oamenii mișunau în toate părțile la treburile plugăriei. Au ieșit cu mic, cu mare să pregătească țarinile, în care aveau să arunce semânța nădejdiilor de toate zilele.

Pe moș Păvălotu, încă l'a scos fectoru-s'o Zaharie afară, la câmp, să vadă, ce n'a mai văzut, de când s'o pomenit, el. L'a duș în car, ca pe-un copil, șezând pe-un braț de pale, în partea din dărătul carului, ca să se sprijinească cu pleptul în ceglău, să nu cadă jos.

Era bătrân moș Păvălotu. Nu mai văzuse câmpul, în care și-a frânt onsele o vleață întreagă, de câțiva ani, de când l'au biruit neputințele bătrânețelor.

Ajunși la delnița pe care aveau s'o samene cu porumb în ziua aceea, Zaharie, l'a ajutat pe bătrânul său tată, să se dele jos din car. Apoi, după ce a descărcat acareturile și-a desjugat boii, a îmblat pe bătrân să ia loc pe ruda carului, în bătăta soarelui dătător de vleață.

De aci eu mâna strașină la ochi, își urmărea bătrânul pe fector, cum samână porumbul cu mașina, nu cu mâna, cum a învățat dela el și cum, el, Păvălotu bătrânul a semănat o vleață de om, ca și moșii și strămoșii lui. Din când în când, schimbând mâna dela ochi, ofta bătrânul în singurătatea lui:

— „Numai de-ar da bunul Dumnezeu, să hie bine! Mașinile ăstea is cam ciudate... Nu-s toate cu noroc“ ...

Era pentru prima dată, când în pământul lui Păvălotu, a căleat mașina de sămănat porumb. Până aci, de când s'a pomenit acest dric de hotar, că dă rod, numai cu mâna s'a sămănat, cu mâna s'a prășit și tot cu mâna l-a fost cules rodul.

Însă de când Zaharie, fectorul bătrânului Păvălotu, a cercetat școala țărănească a „Astrel“ și de când a văzut cu ochii și a pipăit cu mâinile sculele noul de sămănat, de săpat, plouit, costit, nu s'a mai curmat vorba din easa lui Păvălotu, dintre tată și fiu:

— „Tată, eu încerc!“ ...

„Bo, tu, să nu încerci! Nu ne aduce sărăcia în casă! Sculele sunt făcute de oameni, mâinile sunt dela Dumnezeu.

Ce-l sămănat cu mâna rodește și 'n platră seacă. Da ce se pune cu ferul sau lemnul, ca lemnul rămâne“.

Profesorii și elevii dela Școala țărănească din Ocland.

— „Tată, acum încerc numai cu sămânatul, Săpatul îl num face, cum am învățat, ca și până azi, cu mâinile și sapele. Și ai să vezi D-ta, că vom avea spor la săpat mai mare ca după sămânatul cu mâna“.

Bătrânul Păvălolu, era ca de cremene. Nu se da bătut cu una cu două. El știa una și bună, cucuruzul se samănă cu mâna, fie imprăștlat, fie pus în cuiburi.

Zaharie însă, care văzuse cu ochii, câtă sămânță se cruță la sămânatul cu mașina, cu ce spor se prășește cu aceste unelte noi, ce recoltă belșugată se adună în urma unui sămânat și a altuia, nu se lăsa învins, ci i-le explica toate acestea bătrânului:

„Tată, ai să vezi, cât o să cruțăm din sămânță și din timpul de lucru, atât la sămânat, cât și la săpat.“

Apoi ai să vezi, cum porumbul crescând mai rar, o să se desvolte mai mare rodul și o să se coacă mai bine. La sămânatul cu mâna, un sfert din sămânțe cade în voia întâmplării. Un alt sfert cade, unde nu vrei. Aceasta nici nu răsare. Unde mai puț, că mâna nu poate potrivi sămânța pe-o potrivă. Într'un loc pică rar, unde și unde, câte-un bob. În alt loc cade cocoloș, grămadă câte-un pumn.

— Dacă nu le știi potrivit din mână!? li curmă vorba bătrânul, mândrindu-se.

— S'o tot potrivești, cum li potrivit-o, suflă vântul, mișcă boarea, duce sămânța unde nu vrei, se împotrivesc fecioru-s'o.

— „Hei, că nu mai sunt eu tânăr, ca odată! Aș ști-o eu cum s'o potrivească numai din vârful buriceilor, ca de pe carte“, oftă bătrânul Păvăloiu, ca și când ar fi spus cel mai mare adevăr al lumii, dar pe care nu-l mai poate adevăra din cauza bătrâneții.

— „Știu tată, că D-ta ai fost mare meșter în ale plugăriei. Dar mai știu, că cu toată silința și hărnicia D-tale te-ai întors cu carul pe jumătate gol, atunci și de-acolo de unde trebuia să te întorci cu carul vârfuit de rod. Nici în urma mașinilor nu se vor umplea totdeauna carele și hambarele. Dar vremurile au schimbat multe în lume. Și 'n plugărie trebuie să se schimbe multe. Oamenii s'au înmulțit și se înmulțesc mereu. Pământul nu va crește. El rămâne același. De unde să se hrănească toți, dacă nu se încearcă să se stoarcă din pământ tot mai multe grăunțe, mai mult rod? —

Dar bătrânul tată nu se lăsa învins de spusese feciorului.

— Bă, vă l-e greu de lucru. U'aști lenevit. Mai de mult se săpa la cucuruz, cum l se spunea

porumbului, cu săptămânile. Astăzi a-ți vrea să
terminași într'o zi două, ee se lucra pe vremuri

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Semănătorul-harnic, cu sacul subțioară...

În nouă. Nu mai aveți răbdarea plugarului de de
mult...

— Ba avem tată. Numai ți se pare că n'am avea-o. Dar acum se cer prea multe de făcut. Dacă am sta astăzi cu săptămânile la săpatul porumbului, ne-ar rămânea trifoațele necosite, terburile ar îmbătrâni, vitile s'ar ofteca din picioare, holdele și-ar scutura bobul pe jos, ogoarele și-ar împletri țărâna.

Alta e sdroaba zilelor de astăzi și alta a fost tihna zilelor de ieri.

Cu toată silința fectorului de-a face pe bătrân să înțeleagă rostul schimbărilor, tatăl ținea morțiș la ceea ce a apucat din bătrâni, vrând să lase aceeași moștenire celor de după el.

Dar Zaharie, era prea convins, că pământul lucrat în altă formă, cu alte unelte, ca cele de până acum, varsă mai mult și mai bun rod, decât a vărsat până aci. De aceea cu toată împotrivirea bătrânului tată, pe care nu l'ar fi supărat în alte împrejurări pentru tot ce-i bun în lume, a adus dela oraș, deocamdată o mașină de sămănat și alta de prășit porumb, așa cum le-a vădit el, de când a părăsit școala țărănească a „Astrei”.

Acum, că era în timpul sămănatului, a pus mașina de sămănat în car, a urcat pe bătrânul tată lângă ea, a ajutat pe Ghiorghiță, bătutu s'o să încălece pe șea și cu Doamne ajută, au eșit la câmp.

Aci Zaharie arăta copilului cum să mănânce unealta, pe care avea s'o moștenească și de care nu se va mai despărți, iar bătrânului îi arunca câte-o vorbă bună de împăcare cu vremurile schimbate :

— Merge ca ceasul, tată. Poate sămăna și Gheorghiușă singur, tată. Câtă ușurățate, tată !

Iar bătrânul de pe ruda carului, cu mâna strășină la ochi, îi urmărea cu privirea scaldată în roua aducerilor aminte :

— Hei, cum se schimbă toate 'n lume !

Petrea Dascălul

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Glume

Minte de copil

— Mamă ! Ce deosebire este între un copil și o copilă ?

— Copilul e totdeauna rău, iar copila e bună.

— Mamă, atunci și eu sunt câte-odată copil.

— De ce spui asta ?

— Pentrucă astăzi eu am spart farfuria și nu lonel.

Bucătăreasă pe sprânceană

— Bine, fată, am zis să-mi fierbi două ouă moi și când colo ele-s tari ca piatra.

— Auzi minune ca asta ! Le-am fierț o jumătate de ceas și încă tot nu s'au muiat !

Sămânța de mae

Întorcându-se din călătoria ce făcuse prin țări îndepărtate, un neguțător adusese mulțime de lucruri prețioase. Rudele și prietenii îl primiră cu bucurie, iar el le dădu voie să ia fiecare câte un lucru, după plăcere.

Bărbășii luară care câte o bucată de aur, care câte un șir de mărgea sau câte o scoică de mare. Femeile își aleseră felurite stoffe lucrute cu măestrie, colanuri de mărgăritare, diamante ori țesături de mătase.

Numai unul, om cu judecată, alege o cutioară, pe care era scris : *sămânța de mae*. Când o desfăcu însă, văzu că nu mai rămăsese într'ansa decât o singură sămânță, căci celelalte se strecuraseră pe drum prin încheieturile cutiei și se pierduseră.

Cel de față începuseră să râdă, dar el răspunse :

— Orice a-ți zice, un grăunte mi-e de ajuns. Macul e cu totul necunoscut în țara noastră și eu știu din certitudine cât prețuiește.

Iată de ce mă mulțumesc cu un mic grăunte, în locul tuturor avuștilor ce ați luat voi.

Cu multă băgare de seamă, el puse grăuntele în grădină și după câteva luni avu atâta să-

mânță, încât la sfârșitul anului următor semăna cu dânsa o întindere mare de pământ. Când văzură pentru prima oră câmpul smălțat cu flori roșalce și pistrife și când gustară uleful dulce și limpede de mac, toți înfeleseră marea binefacere pe care un singur grăunte din aceea prețioasă plantă o reoarsese asupra țării.

— Cine ar fi crezut, ziceau ei, că acel grăunte de mac are să fie un izvor de mulțumire și de bogăție pentru noi?

Dumnezeu adesea pune
chiar și într'un bob de mac,
câte o talnică minune
spre a fi omului pe plac.

(Biblioteca pentru copii).

L. M. RIURBANU

Vârsta animalelor

Margițile vjeșii animalelor sunt cam acestea: balena poate ajunge și până la vrâsta de o mie ani; elefantul poate trăi și patru sute de ani; leul până la 60 ani; calul între 20—30; uraul 20; vulpea și pisica 14—16 ani; iepurele și neverița nu trăesc mai mult de 6—7 ani.

Dulturul și șolmul n'au o vjeșă mai lungă decât o sută de ani; în schimb lebăda poate trăi și trei sute de ani.

Broasca țestoasă și crocodilul trăesc peste una sută ani.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Moară de vânt în Grecia.

Proverbe

Când se rupe o verigă tot lanțul se deșiră.

Bott uniți, lupul nu t poate răpune.

Braga

Braga dulce auzise
 Faima ce se răspândise
 Că vinul de Drăgășani
 Chiar de nu e de mulți ani,
 Capătă dulceață mare
 Preumblându-se pe mare.

„Să călătorească și eu“
 Zise ea în gândul său.

Apoi intră 'n cetișor
 Cu'n Bulgar, într'un vapor,

Și ajunge'n Tarigrad
 Pusă'n doniță de brad.

Dar cu ce s'a jolosit
 Braga ce-a călătorit?

C'o acrimă și mai rea
 Încât nu se putea bea.

— Câți nerozi prin țări străine
 Merg să caute lumine...

Și se 'ntorc ca vai de ei,
 Mai proști și mai nătărăi.

G. Stoen

Cât de mult poate trăi omul ?

Până la ce vârstă poate ajunge un om, care ar fi apărut de orice fel de boală? — Când urmează sfârșitul natural, somnul veșnic al organismului?

La această întrebare răspunde savantul rus, profesorul Lazarev, directorul secției biologice dela Institutul de medicină experimentală din Moscova. Despre lucrările acestuia, cunoscute foarte bine în Rusia, se interesează acum întreaga lume științifică europeană.

Vârsta mijlocie a omului, — după Lazarev — ar trebui să fie de 150 de ani.

Drept criteriu al vieții lungi, profesorul Lazarev socotește felul în care se dezvoltă simțurile omului, adică modalitatea în care organismul percepe, cu ajutorul simțurilor, lumea externă. La naștere această sensibilitate este minimală: noul născut nu reacționează în fața impresiilor din afară. Copilul mic se uită cu ochii deschiși la lumina orbitoare a becului electric.

Acești simțuri sporește apoi neîncetat până la 20 de ani, când atinge culmea: la această vârstă omul vede, aude și simte cel mai mult.

După vârsta de 20 de ani începe scăderea acestei sensibilități. Profesorul Lazarev a studiat toate etapele acestei scăderi și a găsit că

ele durează până la vârsta de 140—150 de ani. Cu alte cuvinte organismul omenesc are o rezistență mijlocie de 150 ani.

Dacă omul moare mai de vreme, aceasta se întâmplă fiindcă, — după cuvintele unui mare fiziolog francez, — omul se ucide singur prin hrana nerațională, prin felul de viață pe care-l duce, prin insuficiența elementelor de luptă contra microorganismelor și alte multe.

Glume

De-ale copiilor / Central University Library Cluj

— De ce plângi așa de tare micuțule? Te-a bătut cineva?

— Nu!

— Atunci de ce?

— Fratele meu a luat vacanță și eu nu!

— Cum se poate?

— Foarte bine. Eu n'am intrat încă la școală.

Animale

— Poreul și măgarul sunt animale fertile.

— De ce?

— Fiindcă nici unul, nici altul nu știu, că îi cheamă așa.

Din înțelepciunea persană

Cu firimiturile rămase dela masa săracului,
se pot ospăta păsările cerului. Cu firimiturile
rămase dela ospățul înțeleptului se pot sătura,
prin veacuri, toate semințele pământului...

*

Nu fiinduți niciodată avuțiile pe care nu le-ai
putea face să rodească.

*

Nu culege grenada, care și se pare cea mai
frumoasă.

*

Dacă vrei să te consolezi de o neplăcere
care te-a năpăstuit, gândește-te la toate celelalte
de care ai fost cruțat.

*

Dacă suferi, fii răbdător și speră. Oare
ziua nu izvodește din noapte?

*

Nu plânge morșii, cari nu mai sunt decât
niște biete colțuri din care au sburat păsările
întemnițate.

M i c ă

*Ești în leagăn ca 'ntr'un țarc,
Lupți să scapi n'ai nicio frică,
Dai din mâini, te 'nalți, stai arc :
Multe-ai face, dar ești mică !*

*Ceasuri singură-ți căsnești
Limba ta ceva să zică,
Gânguri, chiui, ciripești,
Multe-ai spune dar ești mică!*

*Și te uiți în ochii mari
Când cu drag și când cu pică,
Dai să spui, să cânți, să sai
Dar ești mică, mică, mică!*

Em. Bucuța

Cât trebuie să doarmă un copil?

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Somnul are mare influență (putere) asupra dezvoltării copilului. Un consiliu medical a constatat că copiii, care nu dorm deajuns sunt mai expuși morburilor decât ceilalți.

Pentru aceea părinții și crescătorii trebuie să grijească, ca copiii să doarmă deajuns și somnul lor să fie lin, neconturbat, odata de dormit să fie curată, bine aerisită. Căldura prea mare nu-i sănătoasă, conturbă pe copil în somn.

Copilul sănătos, dacă în odate e liniște și aer bun, adoarme de sine. Nu-i bine să legănăm copilul, să-l scuturăm în brațe și așa să-l adormim, deoarece acesta nicidecum nu va dormi liniștit

său aşteaptă să-l legănăm mereu sau va vărsea, va sughiţa. Cu un cuvânt nu va fi liniştit nici în somn, prin urmare nu se va putea recrea şi dezvolta după cum pretinde firea lui.

Păcat de moarte fac părinţii, care dau copiilor mac sau rachi pentru ca să doarmă mai curând. Macul şi rachiul mai târziu cauzează sgarceluri şi dureri de stomac şi aşa copilul va fi mai neliniştit.

Copilul sănătos până e de 2—3 săptămâni doarme ziua întreagă. De la 3—4 săptămâni, de câteva ori pe zi, cam câte $\frac{1}{4}$ sau $\frac{1}{2}$ oră, e treaz. De aici înainte doarme în intervale mai lungi, chiar şi când e de un an şi atunci mai mult doarme, decât e treaz.

Copilul de 4 ani trebuie să doarmă 12 ore pe zi, cel de 7 ani 11 ore, cel de 9 ani 10 ore, de la 12—14 ani, câte 9 sau 10 ore, iar de la 14—21 ani trebuie să doarmă câte 9 ore pe zi.

Fiindcă somnul are o influenţă binefăcătoare asupra creşterii copilului, părinţii să se îngrijească să nu turbure cu nimic somnul odraslelor lor.

Cerc de aur

Scoși scușița de zăduf
 Și rămâi cu tâmpile goale,
 N-ai pe cap decât un puf
 Bălăior de lână moale.

Bu mă uit din colț la el,
 În văpaia din jereastră,
 Aburos și mărunțel
 Pe întinderea albastră.

Unde-am mai văzut și când
 Ce icoană florentină,
 Cu un cer de aur blând, Cluj
 Pe un creștet de lumină ?

Em. Bucuța

Câți oameni sunt pe pământ ?

Câți va fiziologi se interesează de studiul în legătură cu populația globului. După cercetările unor savanți, populația pământului se ridică la o cifră care variază între 1988 și 2028 milioane suflete. Se poate spune deci că pe pământ trăiesc azi două mii de milioane sau două miliarde de oameni. Că nu se poate spune exact câți sunt, cauzele sunt multe.

Începând încă din secolul al șaptesprezecelea, Asia cuprinde mai bine de jumătate din populația globului. Din această cifră China singură numără peste patru sute de milioane de oameni. China a fost prima împărăție a lumii care a întreprins o numărătoare a populației sale. Astăzi însă administrația acestui mare imperiu e atât de desorganizată, că nu se poate aprecia nici măcar cu aproximație numărul cetățenilor chinezi.

Numărul Europeanilor care trăiesc dincolo de hotarele Europei este cu mult mai mic decât ne-am fi așteptat. În total sunt două sute de milioane Europeni, risipiți în celelalte continente ale globului pământesc.

Ghicitori

Ce umblă noaptea și nu se mișcă din loc?
(Ceasul)

* .

Unde sare
Urmă n'are,
Da-t mai cal
Decât un cal.

(Purecele)

Multe și de toate

vrednice de știut

Se știe că furnicile să urcă pe pomi, ca să vâneze păduchii frunzelor. Când ele dau în drumul lor de vre-o pedecă, ca de exemplu un inel de clei, ele aduc nisip și pământ și fac pod peste clei, urcându-se mai departe.

*

În familia Stiegerle sunt trei surori, una de 65 ani, alta de 70 ani și a treia de 75. Aceste trei surori s'au născut, — cum vedeți — în ani diferiți, însă în aceeași zi, anume în 18 Octombrie. Toate trei deci își serbează ziua nașterii în una și aceeași zi.

*

Fiecare om își închipuie, că munca pe care o îndeplinește el, e cea mai grea dintre toate.

Un specialist, a găsit însă, că cea mai grea muncă e urcarea scării, (treptilor). După socotămintele lui, fătetorul de lemne îi trebuie 39% din puterea (energia) urcării treptelor, unui înotător 59%, iar unui alergător numai 48% din energia ce o cheltuiește urcătorul de trepti.

Oar, de-aceia să ferese mușii oameni de-a locui în locuințe înalte, cu scări multe!

*

Veninul albinei este leac. Un profesor arată, într'o carte a sa mai nou apărută, că veninul albinei s'a folosit și în vechime ca leac. Astfel medicii vechi chinezi și indieni precum și cei din epoca mediu îl foloseau regulat. Bazându se pe datele acestea, acest profesor a încercat multe de toate până ce în sfârșit a putut dovedi că veninul de albine este un leac minunat și aproape sigur împotriva reumatismului, a aprinderilor de nervi și a anumitor boli de piele. Acest venin se vinde astăzi foarte scump și se dă ca injecție sub piele.

*|

Știința albinelor. Mielele vieții, care sunt albinele, cunosc nu numai florile din care culeg mierea, dar ele știu și ora exactă, când se găsește ceva ori nu în floare. Astfel, după amiază, veți căuta în zadar albine într'un câmp de hrișcă. Florile hrișcei au nectar (miere) numai dimineața, până la ora 10 și albinele știu acest fapt.

*

Vindecarea lenei. Sunt mulți oameni sdravenți care pot munci dar le este lene și atunci se apucă de cerșit. Pentru a-i desvâța de acest urât obicei Olandezii au făcut o fantână unde-l băgau și ca să nu se înnece, erau siliți să scoată apa cu o pompă. Când se gândeau că au terminat de

scos apa și se pot odihni, se desfăcea un cep și fântâna se umplea din nou.

În jurul fântânel se aduna norod mult care râdea și făcea și rămasaguri.

*

O insectă care se simte bine în petrol. Nici un animal nu poate trăi în petrol, afară de larvele așa-numitelor muște a petrolului. Această larvă se simte foarte bine în petrol, însă numai atâta vreme cât este larvă. După ce se preface în muscă, dacă cumva cade în petrol, moare și ea.

*

Găine ouătoare. Găinile noastre ouă cam 50—60 de ouă la an. În Danemarca 162 de ouă. O găină de rasa „leghorn“ a ouat 356 ouă într'un an. Să ne schimbăm rasele de găini, ca să câștigăm cât mai mult din ouă!

•

Animale care prevestesc vremea bună. Racii se retrag îndeosebi noaptea înainte de ivirea unei furtuni, cu mult înainte, pe uscat. În apă, racul este sensibil față de tulburările atmosferice. Chișcarul este în stare să anunțe furtuna cu o zi înainte, părăsind fundul apelor, unde trăiește în nămol și înnotând la suprafață, respirând neliniștit. Multe animale ne indică prin purtarea lor că este de așteptat o perioadă mai lungă de vreme frumoasă. De pildă dansul șanșarilor și sborurile

cărăbușilor. Dacă barza clăpănește mult primăvara, se poate conta pe vreme frumoasă în lunile viitoare. Dacă însă se observă la potârniche că clocește târziu, putem să ne așteptăm la o toamnă blândă. Dacă păsările călătoare din Nord sosesc timpuriu prin regiunile noastre, ne amenință o iarnă severă. Aceste păreri mult răspândite trebuie să se privească cu oarecare îndoielă. Cel mai sigur al vremii sunt: lipitoarea, chișcarul, cinte-zolul și pălanjenul.

*

Concurs de tăcere. Cu toții știm cât este de greu să poți face ca femeile să nu vorbească. Americanii din Grand / Căntăre dintr-un timp / Cluj se încredințeze de acest adevăr, au pus la cale mai anul trecut, un concurs de tăcere la care au luat parte 839 de femei.

În prima zi 246 din ele n'au putut să rabde și au vorbit, în ziua a doua 436, în ziua treia au rămas numai 6, iar în ziua 8-a a rămas numai una singură, care în tot acest timp de opt zile n'a scos nicio vorbă din gură.

*

Cafeaua. În timpurile vechi era întrebuințată ca leac și se vindea numai în farmacie.

*

În stomacul unei rândunici s'au găsit 300 de insecte de toate mărimile.

*

Intr'un furnicar sunt până la 8—10.000 furnici, între cari 11 măci. E numărătoare făcută de un înuștat englez.

*

O pereche de pișigoi, mănâncă 40.000 de omizi în decurs de 3 săptămâni.

*

În cuibul unei vrăbii, s'au găsit resturile a 700 cărăbuși mâncați de ea.

*

Sunt păsărele, cari mănâncă zilnic atâtea insecte și viermi, cât este greutatea păsărelei.

•

Nu omorâți, nu stricați cuiburile păsărilor folositoare. Căci dacă ele n'ar fi, lumea nu ar avea ce mânca din pricină că s'ar înmulți gândăcile așa de tare, încât ar roade orice fel de recoltă.

•

Carnea de găină bătrână se frăgește, dacă, după jumultre o punem să stea o zi și o noapte în apă rece în care am pus și câteva linguri de cenușe de lemn. Cenușa o putem pune mai întâi într'un săculeț de pânză curată.

Dupăce carnea a stat 24 de ceasuri în această apă, o fierbem vreme de un sfert de ceas și apoi o punem la fript. Carnea va fi fragedă ca de găină tânără.

*

Ploșnițele (stelnifele) sunt omorâte dacă în varul cu care vărulm perești punem platră acră toplită în apă fierbinte.

*

Sâmburii de prune sunt foarte hrănitori pentru vite. Cu puțină osteneală — se pot pune copiii la acest lucru. Sâmburii se pot descoji, apoi se usucă și se folosesc la hrana vitelor. Cel care au mulți pruni, pot încerca și nu le va părea rău. ‡

*

Ca să vezi dacă semințele de orice fel, sunt bune, un botanist rus, Nelubow, sfătuește omul să facă în felul următor: într-o soluție de antină care se cumpără dela farmacie, pune semințele la care vrei să le încerci puterea de încolțire. Lasă-le să stea așa câteva ceasuri. Scoate-le apoi și le cercetează. Semințele fără putere de încolțire se vor colora, pe când semințele sănătoase rămân neschimbate la culoare.

*

Purecii se înmulțesc acolo unde-s căldurile mari și în casa unde nu se face prea des curățenle. Ca să scapi de pureci, iată ce sfătuește o gazetă: curățenle în casă, spălarea podelelor tot la trei zile cu apă în care ai toplit platră acră (1 și jumătate kg. la 10 litri) lăsând ca această apă să pătrundă bine printre scânduri, în crepă-

turtile scândurilor dela podele, căci acolo își pun purecii ouăle.

Pentru prinderea purecilor unii așază în odale, prin cameră, farfurii late cu apă, în care pun frunze de pătrânjel tălat mărunt de tot. Se zice că pătrânjelul atrage purecii.

*

Moliile se pot stârpi dacă seara punem pe masă un lighean pe jumătate cu apă. În apă punem un pahar cu apă pe trei sferturi cu ulei deasupra; în acest ulei punem un fitil (feștilă) ca pentru lămpile de noapte. Aprindem apoi fitilul.

Moliile trag la lumină și sburând în jurul fitilului aprins se amefesc și cad în apa din lighean unde mor.

*

Furnicile din casă se pot nimici, dacă înaintea găurii pe unde intră în casă, așezăm ulcele unse cu miere de albine. Lor le place dulcele și se lipesc de el, unde ușor pot fi opărite cu apă fierbinte.

Viermele de mătase e îmblânzit de peste 4 mii de ani

Unul dintre cele mai vechi și mai interesante animale domestice este viermele de mătase. Acum patru mii de ani, un împărat chitar a dat ordinul să se crească numai viermi de mătase, caci stau cuminiți locul. Explicația ordinului este că la început viermele acesta era o insectă, foarte neastâmpărată, care dia instinct își punea ouăle pentru cloct în locurile cele mai ascunse. Au trebuit să treacă mulți ani până să se ajungă printr-o îmblânzire neobosită la viermele „stabil” de astăzi, care preferă să moară pe locul unde se găsește decât să se îndepărteze, nici pentru a-și căuta hrana. Chinezii au reușit să păstreze mii de ani taina creșterii viermilor și a prelucrării mătășii. Abia în anul 522 doi călugări europeni au reușit să ia câteva ouă și să le aducă în Europa, ascunse în bastoanele lor găurite.

De-ale vânătorilor

— Ieri mi-ai spus, că ai împușcat zece iepuri și astăzi spui că au fost cincisprezece.

— Firește! Nu știu ce repede se înmulțesc iepurii.

Apa din fântâni

Apa din fântâni poate fi plină de sămânță de boală (tifos, dizenterie) sau apa e plină de viermușori, încât își este greu să o bei. Primejdia pentru sănătatea omului și a vitelor este foarte mare. De aceea apa din aceste fântâni trebuie dezinfectată, pentru a omori sămânța de boală și viermușorii, ca astfel boala (tifosul) să nu se lăsească printre locuitorii care beau apă din acea fântână. Dezinfecția — adică omorirea seminței de boală — a microbilor, se face așa: Se socotește câți hectolitri conține fântâna. Topește în apă un litru de apă câți hectolitri de apă are fântâna, câte un pachetel cu zece grame hiper-manganat de potasiu (se cere de la farmacie). Darsă apoi această apă colorată în fântână. Amestecă apoi apa fântânei așa fel ca apa colorată să pătrundă în toată apa fântânei. Amestecă trei părți nisip mărunțel de tot și cernut cu o parte cărbune de lemn pisat în pulbere. Aruncă în fântână pe suprafața întreagă a apei acest amestec. Fântâna va fi astupată vreme de 3—4 zile ca nimeni să nu ia apă. După aceea apa va fi curată, sănătoasă, fiindcă toți viermușorii și microbii vor fi omorâți. Mijlocul acesta îl poate folosi orice gospodar când vrea să și curețe apa fântânii.

Oameni cari se operează singuri

Oameni curajoși există mulți. Totuși sunt cazuri foarte rare ca oamenii să-și facă singuri operații, îndurând nu numai durerile în plină conștiință, ci păstrând și un sânge rece. Renumită este auto-operația fierarului Jan de Doots din Amsterdam, care în anul 1651 și-a îndepărtat personal o platră mare cât un ou de găscă din bescică. Mulți savanți și exploratori și-au făcut de pildă degetele degerate singuri. Mai dese sunt acum cazurile auto-operațiilor la medici. După introducerea cocainei ca mijloc de amețire s'au făcut multe încercări de sinucidere și operații pentru a constata efectul. Anestezia lumbală a fost folosită de medicul român Tzateu pentru prima oară pe corpul propriu. El s'a operat în 1909 de hernie. De atunci mulți medici și-au făcut auto-operații de apendicită și hernie. Renumiții chirurgi Ludloff și Mermingas au reușit să-și producă o rupere a încheieturii cotului stâng și să și-o așeze la loc imediat.

Proverbe

Omenia e mai de preț decât avuția.

*

Lâna cea bună prin sptnt rămâne.

Doine și strigături*Cine-o 'nceput horile*

Cine o 'nceput horile,
 Aibă ochi ca florile
 Și fața ca zorile;
 Că horile-s stâmpărare
 La omul cu supărare,
 Că și eu când mă supăr
 Cu horile mă stâmpăr.

Doina

Frunză verde, flori de fragă,
 Doină dulce, doină dragă,
 Câte inimi nu se leagă
 De o inimă pribeagă?
 Printre văile 'nflorite,
 Peste ape adormite
 Tu treci codrii și răzbași,
 Pân' la cei nemângăiași.
 Doină dulce, doină sfântă
 Tot Românul mi te cântă,
 Mi te cântă 'n duioșie
 Când el dă de-o bucurie.
 Mi te cântă cu 'n focare
 Când el dă de-o întristare;
 Mângăierea lui întregă
 Numai tu ești doină dragă!

Numai tu ești cântul lui
 Cântec drag Românului...
 Cât oi fi pe ăst pământ,
 Eu vă las cu jurământ,
 Ca bun frate ce vă sunt:
 Că de-oiu cobori 'n mormânt
 Să cobor cu-al doinii cânt
 Și de voiu sbura în rai,
 De pe-al vieții falnic plai,
 Am s'o duc la stele sus
 Unde doine mândre nu-s;
 S'o duc prin pustia lună
 Unde doina nu răsună
 Și apoi lui Dumnezeu
 Să-i-o cânt în rai mereu,
 Tot așa precum o cânt
 Vouă astăzi pe pământ,
 Cu grai dulce, cu grai blând
 Doina tristului meu gând.

(Cântec popular)

Strigături din Ardeal

*Cui nu-i sunt dragi horile
Arză-i focul holdile,
Să-l găsească bolile,
Scoată-i ochii ciorile,
Să-l mănânce fiarele.
Cine-a făcut jocurile
S'aibă raiul cu florile.*

*Să-l calce nevoile
Cui nu-i place horile.
Pe mine n' o să mă calce,
Hora noastră mult îmi place.
Nevoile nu m'or bate
Că eu știu horile toate,
Le horesc și zi și noapte.
Le-oi hori noapte și zi
Le-oi hori cât voiu trăi,
Că mi-e drag a șopăi.
Cât Românul o trăi
Lui ti place a hori.*

*Vreau hâdele ca să mor,
Să rămâie badea lor.
De mor azi, ori de mor mâine,
Badea lor nu le rămâne,*

Că-mi fac cōpârșeu de brad
 Și 'n pământ cu mine 'l bag,
 Și-mi fac copârșeu de nuc
 Și 'n pământ cu mine 'l duc.

Dorul meu pe unde pleacă
 Nu-i pasăre să-l întreacă:
 E mai repede ca vântul,
 Ca fulgerul și ca gândul.

Bine-i stă la cer cu lună,
 Ca și mândrei cu cunună,
 Bine-i stă la cer cu stele,
 Ca și mândrei cu mărgele
 Bine-i stă la câmp cu flori,
 Ca mândrei în șezători.

Vai de mine, ce să fac,
 Cine-mi place, eu nu-i plac.
 Vai de mine, ce să fie,
 Cui îți plac nu-mi place mie.
 Decât cu avere multă
 Și cu nevestă urfă,
 Mai bine cu puțintică
 Dar nevestă frumușică.

Oi lua pe cine-mi place
 N'aibă casă, că ne-om face.

~~160 x 94~~
 1350
 600
 14100

160 x 94
 1440
 690
 15040

*Și-om munci noi, amândoi,
Și ne-om face car cu boi!*

*...Boii mei când aud doina
Ară țelna și moina...*

(Cântec popular).

Bădișă să te usuci,
 Ca pâinea pe care-o mânci,
 Și ca vinul care l bei
 C'ai minșit, c'ai să mă iei,
 Dar acuma nu mai vrei.

Cin' ne-a despărșit pe noi
 S'aibă parte de nevoi,
 Aibă hrana racului
 Și casa gândacului
 Și hodina vântului
 În creștetul muntelui.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Liliac verde stușos,
 Bădișă-al meu inimos
 Se arată cu ponos.
 — Bade, ce-i cu ochii tăi
 De nu mai au vâlvătăi.
 Fașa ta fără zâmbeală,
 Lipsită de rumeneală?
 — Sunt, mândrușo, amărit,
 Toată ziua am cosit
 Și acuma pe 'nserat
 Mi-a spus cineva din sat
 Că tu î-mi ești cu bănat.
 — Bade, sufleșelul meu,
 Crede că îți spun și eu,

Pune 'n p^lărie flori,
 N'asculta răuvoitori,
 Că ei vor a se uni
 Pe noi a ne despărți.
 Pune 'n brâu flori de mohor
 Și te fă nepăsător,
 Că mai la urmă-i vedea
 Cât de mare-i cinstea mea,
 Inima și credința.

Glume

Ș m e c h e r

Un oarecare șmecher a cumpărat un cal cu 40 mil lei, cu condiția să plătească jumătate numai decît, iar jumătate să rămână dator. După cîtva timp vînzătorul îl cere și restul de bani.

— Ce fel de vorbă e asta? Tocmeala noastră așa a fost ca să rămân 20 mil lei dator. Dacă ți-ași plăti acești bani, atunci nu ți-aș mai rămâne cu nimic dator și asta nu se poate.

Răspuns p^otelolt

- Ce te uși așa la mine?
 - Mă uși la urechile dumitale, ce mari sunt!
 - Într'adevăr, urechile mele și mîntea dumitale, la un loc, pot forma un măgar.
-

Sfaturi gospodărești

Vrednice nu numai de celtit, ei și de îndeplinit.

Cum așezăm morcovii, pătrunjeii, păstârnacul felina și gulia (cărălaba) în pivniță.

După ce pivnița a fost bine aerisită, afumată și nisipul aerisit la soare, așezăm legumele în felul următor:

În cel mai întunecos colț al pivniței, lângă perete, punem un strat de nisip în grosime de o palmă. Peste nisip așezăm legumele curățite de frunze în așa fel, ca partea dela rădăcina lor să stea înspre zidul pivniței, iar partea dela frunză înspre noi. Între fiecare rădăcină de legume vom lăsa un loc gol de lățimea a două degete. Peste legumele așezate vom pune un alt strat de nisip în grosimea unei palme, peste el alt rând de legume și în felul acesta vom urma până când am terminat deasupra cu nisip.

Pentru o rândulală mai mare, fiecare solu de legume să fie despărțit cu scânduri. Fereastra dela pivniță până la ventrea gerului să rămână deschisă, pentru ca legumele să poată căpăta aerul cuvent.

La ce folosește cenușa de lemn. Cu cenușa de lemn se face cea mai bună leșie cu care se spală vasele unsuroase și hainele murdare. Este cel mai bun material de curățit. Pe lângă acestea mai e și leștin.

Oasele crude de carne, după ce s'a luat carnea de pe ele, să fierb în supe, dând gust și grăsime supelor.

După ce s'a scos toată bunătatea din os, uscă-l și-l pisează bine cu ciocanul și le dă găl-nilor hrană.

Hârtiile aruncate se adună, să pune întinse la o parte. Cu ele se poate șterge vasele, încălțămîntea, la împachetat sau în locul cărpelor de șters.

Cum putem afla că oțetul e făcut din vin. Toată lumea știe, că oțetul se face din vin, tesco-vină, sau aschi. Adeseori însă se falsifică, dându-se în loc de oțet un fabricat cu apă amestecată cu câteva picături de vitriol (acid sulfuric), care deși are gustul înepător al oțetului, însă e vătămător sănătății.

Pentru a se recunoaște aceasta se poate urma astfel: se varsă câteva linguri din oțetul bănuț într'o farfurie (bîld) de lut smălțuită sau într'una de porțelan și se moale într'ansul câteva bucățele de hârtie albă sugătoare, apoi se pune hârtia pe un cuptor cald și se lasă până se usucă hârtia. Dacă e vitriol cu apă sau dacă e adăogat vitriol în oțet slab pentru a-l întări, hârtia se va înegri, iar dacă oțetul e curat din vin, hârtia rămâne albă.

Ciuma păsărilor

Ciuma păsărilor este o boală foarte lipicioasă, prilezluind plugărilor pagube mari.

Gospodarii cari au păsări bolnave sunt datorți să anunte primăria sub luare de dovadă. Ei nu vor da și nici nu vor vinde nimic dintr-o pasăre. Căminii și oisictele vor fi ținute închise, pentru a nu duce boala în alte gospodării.

Păsările moarte vor fi arse cu pene cu tot, iar cele bolnave vor fi ucise într'un loc bine închis, apoi arse sau îngropate, turnându-se peste ele var stins.

Păsările încă sănătoase pot fi tălate și mâncate, numai după ce au fost bine șterse. Capul și penele lor vor fi însă arse. Păsările sănătoase cari nu se tale, vor fi ținute închise și supravegheate de aproape, pentru a vedea dacă nu au semne de îmbolnăvire.

Cotețele, uneltele și tot ce este în legătură cu hrănirea și adăpostirea lor se vor curăți temeinic și se vor spăla cu lește, în care s'a topit sodă caustică 2%. Acela cari se îngrijesc de păsări se vor spăla și ei cât mai des.

În cotețele, unde au fost păsări bolnave, nu-i permis să închidem alte păsări, decât la o lună după stingerea boalei și dezinfectarea cotețelor.

Pentru această boală nu este niciun leac, așa că pașa și îngrijirea bună sunt singurul mijloc de apărare.

Păstrarea recoltelor

(Cereale, pate, nutrețuri uscate, nutrețuri murate)

Cerealele (grâu, secară, orz, ovăz, porumb, mazăre, etc.) au lipsă de loc bine uscat și aerisit pentru a se putea păstra în stare bună vreme mai îndelungată. Altfel se încing și se mucegătesc. Uletoasele se pun întâi la strat subțire pe poduri uscate și se vântură mereu cu lopata, (rapia, floarea soarelui, inul, cânepa). În trei luni ele pierd cam 15% din greutate, până se usucă bine. Se vântură la început odată pe săptămână, apoi de două ori și odată pe lună. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Coșurile de lemn, magaziiile în care se țin grânele să fie uscate și bine ventilate. În coșuri se vor mișca mereu grăunțele, mai ales la început. Dacă magaziiile sunt de zid, grăunțele să nu ajungă la pite de pereți, să punem scânduri.

În coșuri și magaziiile cerealele trebuie mereu văzute, să nu se fi incubat șoareci, sau să fi ajuns la ele șobolani (cloșani). Împotriva șobolanilor se folosește cu bune rezultate un amestec din 30 gr. stricnină + 1/2 kgr. zahăr + 1/2 kgr. apă, ce se pune pe pâine sau pe carne unde umblă rozătoarele.

Alt dușman al cerealelor înmagazinate este *gărgărița*, care țarna o petrece în crăpăturile

scândurilor din coș sau magazie. Dăra o gărgăriță poate pune dela 6000 la 15.000 ouă, câte unul într'un bob de grâu, din care ies vermi ce mănâncă inima bobului. Impotriva ei trebuie să șinem magaziele mereu aerisite, să vânturăm mereu cu lopata. In crăpături să turnăm lapte de var, sau să fie astupate cu gudron (cățran). Pardoseala și pereții magaziei sau ai coșului trebuie dați cu *sulfat de cupru* (farmacie). Se poate turna peste grăunțe *sulfură de carbon*, (farmacie, Camere Agricole), cam 40 gr. la hectolitru. Să mai recomandă să ardem sulf cu ușile magaziei închise.

University Library Cluj

Tot așa *molia* poate strica bucatele. Oul și-l pune pe bob încă înainte de secerat, pe șanțul bobului. Incepe să-l mănânce în August. Se curăță ca și gărgărița. Mai dă bune rezultate și asvârlirea cu lopata a boabelor de pereți.

Nutrejurile trebuie bine uscate pentru a se păstra. Până se usucă bine, într'o lună, din 100 kgr. fân mai rămân 39 kgr., din 100 kgr. lucernă — 25 kgr., din 100 kgr. trifoi — 25 kgr. Dacă nu sunt bine uscate muceazăsc.

Pentru a avea asemenea nutrejuri e mai bine să nu le lăsăm să se usuce de tot singure, ci după costre, în stare pălîită (1/3 uscate) lucerna și trifoiul se așează în girezi combinate cu pae

bine uscate, mai ales la ovăs, care asemenea să fie bine uscat. Punem un strat de paie de 30 cm. și deasupra unul de trifoliu ori lufernă de 70 cm. și tot așa, strat de strat. Paiele sug apa din nutrețuri și ele rămân la culoare verde frumoasă, iar paiele se fac mai hrănitoare prin suc luat de la nutreț.

Clătte și girezle să fie pe lanuri mai ridicate, să nu fie apă, și e bine să fie acoperite.

Nutrețuri murate, se fac mai ales când vremea e foarte ploioasă la coastă și nu se pot usca (lufernă, trifoliu, cucuruz de vită). Se face o groapă lungă de 10 m., înaltă de 2 m., largă de 3—4 m. Nutrețurile să fie proaspăt cosite și să nu se pună paie pe lângă pereți și nicăiri în groapă.

Nutrețul se așează în straturile de câte un metru și se îndeasă foarte tare, cu greutate până la 1000 kg. pe metru pătrat. Apoi se pune alt strat, tot așa de gros și iar se îndeasă, până la suprafață. Deasupra se mai pune un strat de nutreț de 2—4 metri înalt, în formă de prismă, cu vârful deasupra și peste el un strat de pământ bine îndesat, de 1 metru, după o lună rămâne numai a treia parte din volum, iar după două-trei luni se poate da la vite.

Dacă nu-l îndeasă bine se acrește.

Cartofii, morcovii, sfecla (napii) se pun în gropi ori în silozuri în care nu pătrunde lumina, să fie gropile fără umezeală. Dacă au înghețat să nu se mai pună în gropi.

Cartofii să stea mai întâi la soare 1—8 zile, să fie curățați bine de pământ și spălați.

Se cercetează mereu în groapă și cei stricați se aruncă,

Gropile în care se pun, se fac la 40 cm. adâncime, late de 2 m. și lungi de cât avem nevoie. Sfecele se pun cu cotoarele deasupra, se așează până la 2 m. și deasupra gropii, se acoperă cu un strat de paie, apoi cu altul de pământ de 50 cm. Când dă frigul se mai pune pământ până la 70 cm. și se bătuțește bine.

Gropile să fie pe loc ridicat, să albe răsuflători până dă înghețul, apoi se astupă.

Dacă sfecelele (napii) au fost atinse de îngheț înainte de a le pune în gropi, se vor toca înainte de a se desgheța, se vor pune în gropi adânci de 1 metru și late de 2. Se pun în stratul de paie tocate și pleavă. Se pune și 2 kgr. sare la 1000 kgr. sfeclă. Se indeasă bine. Deasupra se pun paie și 60 cm. pământ bine tădat.

(Din „Călușa Agricultorului“ de A. Julea),

Scoaterea petelor

Pe la târguri se pot vedea negustorii cari vând, cu multe laude, leac pentru scoaterea oricărei pată. Ei fac desigur vorbă multă pentru a vinde cât mai mult. Trebuie însă să se știe că până acum nu s'a aflat vr'o soluție care să abată orice pată.

Peste tot o pată se scoate cu atât mai ușor cu cât e mai proaspătă. Unele leacuri cu care scoatem petele ard țesăturile dacă le ținem prea mult pe ele, altele decolorează stofa când vrem s'o curățim, așa că nu se pot folosi aceleși mijloace la orice material. Alte produse cu cari se scot petele sunt otrăvitoare și ele trebuie ținute închise să nu ajungă oricine la ele. După ce le-au folosit trebuie să clătim bine stofa și să ne spălăm bine cu săpun pe mâni. Când spălăm petele cu benzină, alcool, esență de terbențină, trebuie să ținem ferestrele deschise și să nu umblăm cu foc, chibrite, etc. pentru că vaporii ce es din aceste materii se aprind ușor și fac explozii.

Iată câteva feluri de a spăla petele:

— *Petele de bere* se scot prin spălare cu apă. Ele sunt ușoare.

— *Petele de cafea* se scot ținându-le în apă caldă, pe care o schimbăm de trei-patru ori tot

la un sfert de ceas. Dacă nu țasă de tot, frecăm cu un petec mutat în alcool, sau spălăm cu apă și săpun. Cele de lapte se scot tot așa și asemenea cele de cealu.

— *Petele de ceară și stearină* tes dacă radem ce e gros, punem apot locul pătat între două foi de hârtie albe, curate și călcăm ușor cu fierul de călcat.

— *Petele de cerneală* se scot din țesături cu zeamă de lămâie, sau cu sare de lămâie, ce se presară pe pata muțată în apă. Dar nu trebuie ținute prea mult în zeamă de lămâie, pentru că le tale. Dacă mai rămâne o urmă, o frecăm cu o cârpă mulată în alcool.

— *Cerneala roșie sau verde* se scoate mai ușor frecând cu vată mulată în alcool, pe care o schimbăm cât ce se pătează. Dacă tot mai rămâne urmă, lăsăm lucrul mai multă vreme la soare.

Tot așa se scot și petele lăsate de creionul chimic, roșu sau de altă culoare.

Petele de fructe (zmeură, coacăză, mure) se scot ușor cu *bioxid de sulf*, cerut dela farmacie, sau putem să-l producem acasă. Pe o farfurie punem puțină platră puțioasă și-l dăm foc. Se face un fum înneacătos în care ținem locul pătat mutat în apă. După aceea spălăm bine locul pătat. Ardem puțioasa afară, nu în casă.

Se mai pot scoate aceste pete cu *metahisulfat de potasiu*, dela farmacie. Aceasta sare e albă, cristal'zată și cu o bucoșică frecăm pata udată în apă. Apoi o spălăm bine.

Se poate folosi și *apă oxigenată*. Punem o linguriță într'un sfert de litru de apă și lășăm locul pătat să stea mai multă vreme în aceasta soluție.

Toate aceste mijloace decolorează multe stofe colorate, așa că întâi trebuie să probăm pe ceva mai mic. Dacă decolorează putem încerca numai cu apă și săpun.

— *Petele de grăsime sau uleiuri se scot cu apă și săpun / din țesăturile care pot fi spălate ușor. Dacă nu se pot spăla ușor le frecăm cu benzină ușoară.*

Se mai pot scoate și cu praf de *talc* pe care-l presărăm în strat gros peste pată și după un sfert de ceas perlem bine praful de talc.

— *Petele de iarbă (inversatul albiturilor) ies de obicei prin spălare cu apă și săpun. Dacă nu folosim aceleași mijloace ca și la petele de fructe.*

— *Petele de linctură de iod ies dacă le șinem la soare mai multe zile. Mai repede se curăță dacă udăm pata și o presărăm cu sare de *tiisulfat de sodiu*. (Farmacie).*

— *Petele de păcură se spală de mai multe ori cu benzină ușoară.*

— *Petele de pătlăgele roșii tes ca și cele de fructe prin ce s'a arătat acolo.*

— *Petele de petrol se scot cu benzină ușoară.*

— *Petele de rășină le frecăm cu vată mulată în alcool, de mai multe ori cu vată mereu curată.*

— *Petele de rugină se scot cum s'a arătat la cele lăsate de cerneala neagră. Es cu cât sunt mai proaspete mai ușor, și va trebui să spălăm în'âl stofa pătată. Iasă și cu spirit de sare, sau acid clorhidric (din farmacie) la care se adaugă de zece ori atâta apă. Udăm pata, așteptăm câteva minute, apoi spălăm cu apă multă. Se mai poate folosi și clorură de staniu (din farmacie).*

— *Petele proaspete de sânge tes spălate cu săpun și apă; dacă-s mai vechi le spălăm cu benzină ușoară, apoi le lăsăm mai multe ceasuri în apă calduță în care am pus sodă de spălat. Apoi spălăm cu apă și săpun.*

— *Petele de sfeclă roșie Iasă ca și cele de fructe.*

— *Petele de vâpsea cu ulei, tes prin frecarea lor cu benzină ușoară, de mai multe ori.*

— *Petele de var le spălăm cu oțet apoi cu apă multă.*

— *Petele de vin roșu se scot ca și cele de fructe.*

(Din col. Cunoștințe folositoare).

**Fabrica de postav
și stofe de modă**

**GROMEN & HERBERT S.
A.**
SIBIU

BCU Cluj / Central University Library Cluj **Produce**

**Postavuri și stofe de
modă de bună calitate**

Depozit de vânzare

„TEXCOM”

Sibiu, str. Regina Maria 5

Curăţenia ne păstrează sănătatea

Mila către aproapele aflat în suferinţă ne îndeamnă să-l venim în ajutor, să-l legăm rănilor, să-l dăm ce ne pricepem şi cât ne pricepem mai bine, spre a-l uşura chinul. E un ajutor care în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor îşi află răsplata. Dar mai mare facere de bine este când arătăm omului ce trebuie să facă pentru a nu se îmbolnăvi. Aceasta se socoteşte mai presus decât orice ajutor dat la boală.

Iar învăţătura ce trebuie să o răspândim cât mai departe, este învăţătura igienei, a stăinşei tratului îndelungat, în sănătate deplină.

Principiile (legile) igienei sunt limpezii ca lumina zilei şi pentru cei mai mulţi dintre oameni cu o stare culturală şi materială mijlocie, întrare în practica zilei. Dar nu numai unii, ci cât mai mulţi, dacă se poate toţi, trebuie să cunoască şi să aplice învăţăturile igienei, adevărate ale păstrării sănătăţii.

Cea mai de seamă condiţie pentru a ne păstra sănătatea este curăţenia, ea ne ocroteşte mai ales împotriva boalelor contagioase (infecioase).

Pielea, fiind învelişul corpului nostru, care vine în contact (în atingere) cu mediul înconju-

rător: praf, microbi și altele și care lipsește aceste necurățenii exterioare (din afară) prin sudoarea pe care o produce și prin grăsimea de care este îmbibată, are nevoie a fi spălată des.

Pielea trebuie spălată nu numai cu apă, care nu duce decât necurățenii mai importante, ci și cu săpunul, care topește grăsimea și o duce odată cu apa; rolul săpunului este însă important și prin acțiunea lui antiseptică (ucigătoare), față de microbii aflați pe suprafața pielii.

Curățenia înseamnă spălare. Iar spălarea trebuie să însemneze apă și săpun.

Bata generală trebuie, cel mai târziu, luată Iarna odată pe săptămână, iar vara când asudăm și ne umplem de praf mai repede, la 2—3 zile. Bună este însă bata zilnică, în loc de spălatul de dimineața al feței, brațelor și trunchiului, îmbăierea totală.

Când vorbim de îmbăiere, nu trebuie să ne ducem cu gândul la cada (vana) instalată cu apă caldă și cu rece la robinetul din perete. Trebuie să tindem toți către acest confort (bine), dar dacă nu-l avem, nu înseamnă să nu ne spălăm. Vom vedea îndată ce trebuie să facem când nu avem o instalație proprie. Până atunci să amintim că bata de curățenie în cadă, fără clătirea finală a dușului este o greșală. La suprafața apei din

bate, se adună săpunul și murdăria desprinsă de pe piele. Dacă am teșt din bate fără a trece pe sub duș, am risca a duce cu noi o bună parte din murdăria corpului.

Pentru o bate repede, expunerea sub duș este suficientă, dar mai înainte trebuie să ne săpunim cu buretele sau cu o țesătură (flanelă) după care trecem câteva minute sub duș.

În casele unde nu există o instalație de bate, lumea se spală în băi portative: în clubere, lightane, albi (troci).

Este un procedeu rău, fiindcă e nevoie de un ajutor pentru a turna apa, la urmă pentru limpestre (clătire).

Mai practică este procedeul celor două ligheane pe care-l vom descrie acum. Sunt necesare însă un lighean mare (la țară un hârdău larg, o tocloare) și o găleată ori un al lighean, sau la oraș chiuveta instalată cu apă curată. Când trebuie să ne spălăm, ne așezăm în picioare în ligheanul sau în hârdăul cel mare și ne săpunim pe tot corpul dela gât în jos, apoi cu un burete mare sau cu o mânășe de toaletă sau cu popularul „ctorap” luăm apă caldă din găleată, lighean sau chiuvetă și ne ștergem de mu'te ori, pe locurile săpunite, totdeauna de sus în jos. Niciodată nu vom înmula buretele, mă-

nușa sau cloropul în apa din nasul în care stăm. La sfârșit limpezim și picioarele și pășim afară pe cea curată. După baie o frecție cu apă amestecată cu alcool face bine.

Am insistat (stăruit) să se spele corpul de sus în jos, pentru că în jos trebuie să se scurgă apa murdară, apoi în cazuri speciale de boale venerice, ar fi o mare greșală ca apo, care a atins părțile bolnave să o mai culegem spre a o mai trece încă odată și peste părțile sănătoase.

Vara când băile trebuie să fie mai dese, unele pot fi făcute și cu apă rece, având însă în vedere că apa rece nu spală tot așa de bine ca și apa caldă. Niciodată bala rece (de cadă, râu, mare) nu trebuie făcută îndată după masă.

O baie cu deosebire sănătoasă este bala de aburi care la multe popoare a intrat în obicei, cum sunt Finlandezii, cari o au în fiecare casă.

Dacă a ne spăla odată pe zi corpul este un ideal, a² ne spăla odată pe zi mâinile însemnează, că nu suntem oameni curați. Lumea și-a dat seamă de aceasta, de mult, de când încă nu se cunoșteau microbii (micile vietăști care mută morbul dela om la om).

Cel vechi aveau o vorbă: „dacă vrei să fi sănătos, să te speli deseori pe mâini“.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Școala țărănească pentru fete ținută dela 17 Ianuarie 1944 până la 30 Februarie 1944
în comuna Boztaș, Despărțământul Târnăveni.

Astăzi o recomandare ca aceasta ni se pare ceva simplu, dela sine înțeles, dar acum șase, șapte, opt sute de ani era o învățătură foarte prețioasă.

În zilele noastre, după ce lumea microbilor a fost descoperită, după ce noțiunile necesare de apărare sunt predate în toate școlile de orice grad, difuzate (împrăștiate) prin scris și grațu, toată lumea știe, că a da mâna cu un bolnav și a duce mâna la gură este primejdios. Sunt boale de o mare contagiozitate, cum de exemplu scur-latina, la care a vizita un bolnav, a-l da mâna, a-l mângâia, a-l îngriji, înseamnă a tești înaintea primejdiei, ca s'o primești cu brațele deschise.

Dar mâna nu se duce numai la gură, ci și la ochi, așa se contractează o teribilă boală a ochilor, oftalmia gonococică, pricină de orbire.

Fapt rămâne că în relațiile cu oamenii bolnavi, care la urma urmei se cunosc și cu pur-tătorii de germeu (baccili), care nu se pot cunoaște pe deasupra, mâinile noastre pot fi mijlocul de transmitere al bolilor. De aceea credem, că perceptul (porunca) sănătății trebuie să-l avem totdeauna în minte: spălându-ne mâinile des, ne vom păstra sănătatea.

În deosebi nu ar trebui să ducem nimic la gură până ce nu ne-am spălat mâinile.

Când lăsam să curgă apă peste mâinile noastre, apa duce cu ea praful și murdăriile mai mari de pe piele. Dar numai așa nu este de ajuns, trebuie neapărat să intervină și săpunul, care topește grăsimile ce ar fi putut păstra lipite necurățenile de piele. Numai când scârțâie pielea, însemnează, că s'a dus grăsimea și ne-am spălat bine.

Fiindcă suntem la acest subiect, să amintim, că unghiile trebuiesc tăiate scurt. Cine are timp să-și îngrijească unghiile, n'are decât să și le lase lungi, oamenii care n'au timp pentru așa ceva, să și le taie scurt. Murdăria, negrul de sub unghii e o otrăvă puternică, care altădată în sângele unui animal mai mic, îl ucide în scurt timp.

O altă parte descoperită a corpului care trebuie mereu spălată este fața și gâtul. Bărbații cât și femeile trebuiesc să se spele de două ori pe zi, d'mineaza și seara.

Bărbații trebuie să nu uite, că a se spăla înainte de a se bărb'eri, ușurează operația rasului cel puțin pe jumătate.

Ma' e nevoie să spunem că spălarea urdilor dela ochi nu este și spălarea feței? Apa și săpunul trebuie să treacă de câteva ori pe obraz, peste și în urechi, la ceafă, la nas, în

sprâncene. Urechile se spală pe dinafară și în conduct, cât se poate ajunge, dar în interiorul conductului totuși se adună ceară, care nu se duce cu apă și săpun.

Folosirea curășitoarelor de urechi este contrară igienei. Cel mai practic este a se șterge conductul, nu chiar în fiecare zi însă, cu un tampon de vată înfășurat pe un bețișor și înmuiat în alcool.

Gura se curăță prin pierderea dinților cu o perle tare și cu ajutorul săpunului de dinți.

Nasul se curăță suflându-l, nu e bine să se tragă apă pe nas.

Părul trebuie spălat odată pe săptămână, dar pleptenat cu pleptene des și perlat cu o perle tare în fiecare zi.

Picioarele trebuie spălate zilnic. Pentru cine are de făcut drumuri lungi, spălarea picioarelor, pe lângă că e folositoare, mai e și plăcută.

(Din cartea: „Până vine doctorul“) **Dr. N. Vătămanu**

Proverb

Niciodată cel ce strânge
De necazuri nu se plânge,
Căci se sparg necazurile
Ca de stânci talazurile.

M a m ă

*Erau trei sărmanii, doi copii și-o mamă,
Și pâne? — un singur codru 'ntr'o năframă.*

*Mama-l frânse 'n două și dete pe rând
La fiește care câte-o părțicea.*

*— Mamă! — atunci copii ziseră plângând:
Ție ce-ți rămâne? — Voi, răspunse ea.*

Al. Depărățeanu

Glumă

Varza și căldarea

Doi călători vorbesc ba de una, ba de alta, ca să le pară drumul mai scurt. Ajungând în dreptul unei grădini de varzavot, unul din ei se miră:

— la te uită, ce, mai varză mare!

— Da de unde, răspunde celălalt. Asta se cheamă varză mare la tine? Să vezi tu varză pe la noi! Eu am avut în grădină o varză cât casa satului.

— Hm! Cum de mirare! făcu tovarășul său, care știa să lucreze căldări. Dar de, ce să stc... Mi-aduc aminte că și eu am lucrat odată la o căldare mare... cât biserică!

— Breee! Dar ce voiai să faci cu ea?

— Să fierbem varza ăa, măi vere, răspunse râzând cel întrebat.

Pe minciinos întotdeauna,

Îl potolești tot cu minciuna!

**Cantinele militare și școlare, domni
comercianți, etc., se pot aproviziona cu
cele mai superioare calități de zaharicale!**

Bonboane umplute - Bonboane Loyd-Me-
lange - Bonboane cuburi dungate - Mar-
meladă - Marmeladă-pastă cal. I. - Halva
marmorată, precum și biscuiți albi, rahat fin, napoli-
tane, stropuri, etc., la prețurile cele mai reduse.

„DE-MI“ Bonbonerie și
articole alimentare
Propr. IANCU MUJAT
Sibiu, strada Faurului Nr. 21

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Consumați vinurile
absolut naturale**

de Târnoue, Panciu și Odobești
cu prețuri convenabile dela

Depozitul de vinuri

„LACRIMA ARDEALULUI“

Propr. Alex. Lupescu
Sibiu, str. Elisabeta Nr. 26

De-ale mâncărilor

Cum se pregătesc sălatele

Sălată verde. Se spală salata în mai multe ape, se curăță de frunzele veștede și îngălbenite, se desprind frunzele unele de altele și se scurg bine de apă, fie scuturându-le într'o plasă specială de sârmă sau punându-le pe un șervet curat și uscat. Se face într'un castron un sos din untdelemn cu lămâie sau cu oțet și anume: trei linguri de untdelemn la una de oțet, sare și un praf de piper alb. Cine dorește poate adăuga și puțin muștar, care trebuie frecat, la început cu untdelemnul, turnat picătură cu picătură și apoi subțiat cu lămâie sau oțet. Când sosul e gata, se pune salata, se amestecă cu furculița și lingura de salată. Deasupra se pun felii de ou răscopt.

Sălata trebuie pregătită cu puțin timp înainte de a fi servită, căci dacă stă prea mult se vestejește și pierde din gust. O salată veștedă nepregătită se împropătează ținând-o vreo oră în apă foarte rece.

Salată verde cu smântână. Se alege și se spală salata verde ca mai sus. De o parte se amestecă, pentru o căpșină mare de salată, două linguri de smântână cu sare, piper și lă-

mâle sau oțet după plăcere. Se toarnă peste salată și se amestecă ușor împreună.

Salată de castraveți. Se curăță castraveții, se țete felii foarte subțiri. Se sarează ceva mai mult decât s'ar cere, după gust. Se țin în castron vreo jumătate de oră ca să lase apă. Se scurge apa, se pune untdelemn și oțet sau lămâie, piper alb și se amestecă.

Salată de varză albă. Se țete varza foarte fin și se sarează. Se lasă să stea vreo jumătate de oră. Se stoarce cu mâna de apă. Se pune untdelemn și oțet și se mestecă.

Salată de varză roșie. Se țete varza foarte fin. Deoparte se pune la foc să fiarbă oțet de vtn îndoit cu apă și cu sare cât trebuie. Proporția ar fi la o căpășină mare de varză, o ceașcă plină cu oțet cu apă. Se toarnă oțetul clocotit peste varză și se amestecă bine câteva minute cu o lingură și furculiță de lemn sau de os. (Lingurile de metal coclesc îndată în oțet).

Varza astfel pregătită se poate ține în borcane bine acoperite și câteva săptămâni. Înainte de a servi la masă se adaugă untdelemn, două linguri pline la o farfurie de varză.

Salată de sfeclă. Sfecla pentru salată se poate pregăti fie coaptă la cuptor, fie fiartă. În

BCU Cluj / Central University Library Cluj

acest din urmă fel, se spală și se pune la foc cu apă rece, care trebuie să o cuprindă bine. Și într'un fel și altul e gata când înfingând o furculiță sau un cuțit subțire, intră ușor în ea. După ce se răcește se curăță de coajă și se tale în felii. Se sarează și se toarnă oțet. Se pot păstă astfel în borcane bine acoperite, la rece, câteva săptămâni. Înainte de a servi, cine dorește, poate pune untdelemn sau hrean ras.

Salată de praz. Prazul se poate face salată crud sau fiert. În acest din urmă fel, se pune prazul curățat și tălat în bucăți de 5—6 cm. cu apă fierbinte la foc și se lasă să dea vreo două clocote. Prazul fierbe repede și se bagă de seamă să nu se sfarme. Deoparte se face sosul din untdelemn, oțet, sare și piper, cu sau fără muștar, și se toarnă peste prazul scurs de apă și răcorit. Cu același sos se face și prazul crud.

Salată de cartofi. Se fierb cartofii cu coajă și încă fierbinți, se curăță și se tale în felii subțiri. Deoparte se pregătește sosul cu untdelemn, oțet, sare, piper cu sau fără muștar și se toarnă peste cartofii încă fierbinți, pentru ca aceștia să se îmbibe cu sos. După ce s'a răcit, cine dorește pune felii subțiri de ceapă.

Salată de cartofi cu tarhon. Se fierb cartofi chișle, se curăță și se tale felii potrivit de sub-

flori. Deoparte se face o maloneză cu muștar, bine potrivită de sare și de acru, la care se adaugă mărar și pătrunjel verde, tocat mărunt și puțin tarhon. Se amestecă cu cartofii, se așează în farfurie și împrejur se pun felii de roșii sau ardei cruzi, tăiați mărunt.

Ghicitori

Cine-l miteuț

Și cuminte

Și te'nvață

Și te minte.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Ceasul)

*

Am două pietre scumpe

Unde le arunci, acolo se duc.

(Ochi)

*

Ce-l rotund

Și fără fund?

(Cercul)

*

Ce se lungeste și se scurtează în același timp?

(Viața)

*

Cine are urechi și n'aude?

(Acul)

Ceaiu din buruieni

Rădăcini bune de cealu

Amăreală, O burutană mică ce crește prin fânațe, atât la șes, cât și la munte. Frunzele fără codiță, florile albastre, roze. Pentru cealu se întrebuintează numai rădăcina. Cealul de rădăcină de amăreală se dă bătrânilor, în tuse, pentru ca să coacă fleama. E bun și întăritor și ajutor la mistulre.

Anghelica. Crește prin locurile umede. Are o tulpină dreaptă și goală pe dinăuntru, groasă ca un deget și dungată cu șanțuri în lung. Are un miros plăcut și aromatic.

Rădăcina de anghelică e groasă și ramuroasă. Din aceeași rădăcină se pregătește cealu vindecător de boale. Rădăcina se scoate din pământ, să curățe bine cu cuțitul, se tate în bucăți se pune să se usuce, apoi se așează spre păstrare în cuțli.

Cealul de anghelică, face poftă de mâncare și liniștește durerile de pânțec. Cealul se poate bea și la tuse cu înec și suflare grea.

Brusturul, are o rădăcină ce se întrebuintează contra mâncării mil de piele, mătreței și căderii părului. Cealul de rădăcină de brusture se dă bolnavilor de reumatism pentru ca să asude

mult. Acest ceatu se folosește și pentru vindecarea buboțelor.

Bujorul. Cu rădăcina de bujor se face ceatu liniștitor în boalele ce vin din frică, neastâmpăr și bătăi de inimă. Se folosește și la tusa măgărească.

Cicoarea. Burutană cu floarea albastră ca cerul de vară. Rădăcina de cicoare sălbatică se întrebuințează în chip de ceatu, pentru lecutrea boalelor de stomac și mațe. Cel cari sufer de boale de piele, întrebuințează ceatul de rădăcină de cicoare ca leac curățitor de sânge.

Ciuboșica cucului. Se găsește prin toate polenele. Înflorește primăvara. Floarea are un miros plăcut. Din rădăcină de ciuboșica cucului se pregătește ceatu bun pentru lecutrea boalelor de rinichi.

Frăsinelul. Crește prin poleni și pe lângă păduri. Are un miros ca de lămâie. Din rădăcină de frăsinel se pregătește ceatu, care se dă pentru întărire și lipsă de sânge. E bun și pentru aducerea regelui la femei.

Ghinșura. O burutană cu foi mari, late și flori galbene. Rădăcina cu miez galben și gust amar. Din rădăcină se face ceatu întrebuințat ca întăritor în bolile de stomac, slăbiciune și friguri.

Lemnul dulce. Are rădăcina groasă ca degetul, cu gust dulce. Din rădăcină de lemn dulce se face cealu, care se dă pentru potolirea tusei și pentru a ajuta ieșirea așară.

Limba câinelui. O burulană cu rădăcină cărnosă, ca un jus. Crește pe lângă drumuri. Cealul de rădăcină de limba câinelui potolește durerile de pânțec. Cu cealu de rădăcină de limba câinelui se spală și rănille și bubele vechi.

Obligeană. Este un fel de trestie ce crește pe marginea apelor, bălților și râurilor. Are rădăcină cu gust acru-amar. Rădăcina se scoate primăvara sau toamna târziu, se spală și se usucă bine în cuptor. Cealul de rădăcină de obligeană e bun la răceli. Amestecată cu puțin pește se folosește și la umflături. Cealul de rădăcină de obligeană face poftă de mâncare și întărește.

Odoleanul. Crește prin păduri. E foarte căutat de fete, cari îl socotesc bun de dragoste. Se întrebuințează rădăcina din care se face cealu pentru liniștirea bățăilor inimii, pentru aducerea somnului și pentru alinarea turburărilor de cap. Sufer unele femei, cum sunt tremuraturile, nodul gât și plânsul fără voință.

Pirul. Cealul de rădăcină de pir se folosește la boalele de rinichi. Rădăcina de pir se culege

toamnă, se curăță de țărăță și de pelița ce le învâlește și se pune la uscat.

Roiba. Mai de mult din rădăcina de roibă se scotea o vopsea roșie. Din rădăcină de roibă se poate pregăti și ceaiu pentru vindecarea boalelor de ficat, gălbănare și înculere.

Sănișoara. Burutană cu frunzele numai jos și de forma unei palme cu cinci degete. Din frunze de sănișoară se face ceaiu bun la boalele de stomac cu vărsare de sânge și la boalele de rărunchi. Cu ceaiu de sănișoară se face și gar-gară la răni pe gingii și pușchii pe limbă.

Săpunărița. Are rădăcina rămu-roasă. Ceaiul de rădăcină de săpunăriță se folosește la boalele de piele, reumatism și scrofule.

Silnic sau Coarda ielelor. O burutană târâ-toare, cu frunzele crescute pe margine și florile albastre la subsuoara frunzelor. Crește prin livezi de pomi, tușișuri și păduri. Ceaiul de frunze proas-pete, stralote și stoarse e bun la tusa veche și sculpore de sânge. Amestecat cu frunze de coada șorțelului e bun și pentru spălarea și oblojirea rănilor.

Sipica. Cu frunze de sipică se face ceaiu bun pentru curățirea sângelui și asudare. Cu ceaiu de sipică se spală și rănille și bubele.

Smeura. Din frunzele de smeură încă se poate pregăti cealu. Cu acest cealu se spală ochii bolnavi, roșiți și urduroși. Cealul de frunze de smeură îndulcit cu miere e bun pentru boalele de plept și răcell. Cu acest cealu se poate face și gargară în boalele de gură și de gât.

Tătăneasa. O burulană cu rădăcina ca un fus, rămuroasă. Cealul de rădăcină de tătăneasă se dă în tuse și scuipări de sânge. Cu cealu de rădăcină de tătăneasă se ung rănile, mai ales celea de pe fațele femellor cari lăptează.

Ion Popu-Câmpeanu

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Proverbe

Nebunul nu asudă nici la deal, nici la vale.

*

Plopul cât e de înalt și tot îl spurcă ciorile.

*

Nu e trandafir fără spin.

*

Bîldul gol se ia la bătute cu lingura.

*

Rabzi un ceas ca să trăiești un an.

*

Clomagul are două capete.

*

Dela omul cinstit ajunge un cuvânt.

Agricultura trebuie să înainteze!

de Ing. Agronom IACOB RUSU

Toate meseriile au folosit descoperirile științei, fără șovăire și au ajuns la o înaintare așa de mare încât producția lor de azi întrece de zece și sute de ori a celor vechi.

Cine stă și se gândește puțin își dă seama repede de aceste înaintări.

Pe vremuri focul se aprindea cu amnarul, astăzi cu chibriturile, treeratul se făcea cu imblăciul, astăzi cu mașinile de treerat, făina se făcea cu plua, astăzi cu mori cu valțuri care sunt mai pe placul tuturor decât fac o jăină mai bună. Și câte nu s'ar putea înșira începând cu prăși-toarea mecanică cu calul, seceretoarele mecanice, mașinile de semănat, mașinile de scos cartofii, cele de separat smântâna din lapte, care au intrat așa de mult în folosul oamenilor că li se pare că le au din moși în strămoși.

Cu toate acestea când i se spune câte unul gospodar, că nu își îngrijește bine gunotul de grajd, că îl ține imprăștiat și își pierde puterea fiindcă nu este îndesat bine, ca să dospească, el își răspunde „Mai lasă-l în joc de gunot, că de când m'am pomenit tot așa-l facem și a fost bine”.

Altuia când îi spui să curețe sămânța de corpuri streine și să o dea cu praf contra mălurei își răspunde că bătrânii lui nu au mai tratat semințele și totuși au avut recolte mai bune.

Cu astfel de oameni nu se înalțează. Acestor oameni dacă le cântărești recolta vei afla că produce la jugăr mai puțin fiindcă gunotul rău dospit nu poate ajuta pământului, cum nu ajută plămădeala opărită, dospitul aluatului de pâine. În anii cu mălură, grâul lor va fi foarte mălurat.

În schimb agricultorul mai isteț se bucură de un sfat bun și îl pune în fapt. Câți nu și-au dat seama de marea deosebire dintre semănatul cu mâna și mașina, de joloasele arăturilor adânci de toamnă, prăfuitul semințelor, a platformelor bune de gunot cu groapă separată pentru must, de folosul mare ce-l aduce mustul de gunot pe fânețe.

Aceștia sunt oamenii care vor face să înalțeze agricultura la noi. Ei sunt aceia care folosesc din ce în ce mai multă știință agricolă și îi culeg roadele.

Astăzi nu mai putem să facem ce au făcut moșii și strămoșii noștri pentru mai multe motive.

Pe atunci cine avea 20 jugăre putea să țină o familie și cu producție mai mică la jugăr. Dar nepoșii lor de azi, nu mai au atâta pământ și

trebuie să scoată din 4 jugăre roade ca să ajungă la vitea mai grea de astăzi. Aceasta desigur nu se poate decât dacă sporește producția pe fiecare jugăr.

Din încercări făcute în toate părțile țării s'a găsit că recoltele se pot sporii destul de mult dacă se fac mai multe arături, între care cele adânci de toamnă cu gunoi, folosind seminte de solu bun, tratate contra măturei cu praf, făcând o rotație bună a semănăturilor și păstrând apa în pământ prin 2-3 praștile.

Luându-le în porțe, de pildă aratul bun nu se poate face decât cu vite bune, bine hrănite și îngrijite, plug de fier potrivit pentru pământul nostru, arătura să fie făcută când pământul nu este nici prea umed nici prea uscat și așa mai departe. Deci ne trebuie vite și unelte bune.

Vitele și uneltele bune nu se pot ține în câmp sau în curte sub cerul liber. Ele trebuie adăpostite. Vitele în grajd sănătos, cu ferestre mari, coș pentru aerisire și canalizarea udului într'o groapă astupată cu capac, așezată afară din grajd. Grajdul va trebui să fie destul de mare pentru a cuprinde toate vitele fără înghesuțală.

Uneltele păstrate într'un șopron uscat și ferit de ploaie, nu vor rugini și părțile lor lemnoase nu vor putrezi,

Gunotul bun, cum am mai spus, nu se poate pregăti decât pe o platformă depe care mustul se scurge în groapa acoperită de care am vorbit la grajd.

Pe platformă se poate îndesa bine gunotul ca așternutul să se amestece bine și să se dospească la rece, fără să se încălzească căci prin aceasta țărta lui se pierde în aer.

Multe s'ar mai putea spune despre toate, dar noi ne mulțumim să vă facem să vă gândiți singuri, la toate, iubii cititori și să ajungeți singuri la convingerea că nu este rău să se folosească cât mai multă învățatură agricolă.

Ascultând de învățătura agricolă, fiecare plugar va putea să-și mărească buna starea lui și în modul acesta tot neamul nostru va ajunge la o bună stare pe care i-o poate da pământul scump al Țării noastre. A sosit timpul să intrăm și noi în rândurile popoarelor înaintate în meșteșugul plugăriei, mai ales că pământul nostru răsplătește fiecare osteneală făcută în plus cu multă ușurință, dacă este chibzuită.

Unde sfatul bun nu prinde, acolo se va încuibări sărăcie, căci în starea în care se găsesc astăzi multe gospodării nu vor putea răsbate vremurile grele prin care trecem. Din puținul ce are fiecare, trebuie să caute ca prin muncă chibzuită să sporească recoltele în folosul său și a tuturor.

Casa Națională de Economii și Cecuri Poștale

Nu este cetățean român care să fi intrat în vreun oficiu poștal din Țară să nu fi cettit reclama Casei Naționale de Economii și Cecuri Poștale care pe scurt se numește C. E. C.

Mulți se vor fi întrebat: Ce înseamnă C. E. C.? Care-i este mentrea? Cum se lucrează și ce foloase avem dela această instituție?

Cum am amintit, C. E. C. este numirea prescurtată a Casei Naționale de Economii și Cecuri Poștale. Numirea aceasta e lungă și de acela s'a prescurtat: (C. E. C.).

Cea dintâi Casă de Economii s'a înființat în orașul Hamburg, de muncitorii din portul acestui oraș și anume: Muncitorii care încăreau și descăreau năile ce soseau în port, au văzut că nici cum nu o pot duce la creangă verde, erau totdeauna datori. Când veneau vapoare în port, le era bine și câștigau bani frumoși, dar cum se isprăvea cu munca și cu venitul frumos, se isprăvea și cu banii. Având venit mare și bani mulți, petreceau și cheltuiiau pe toate nițcurile. Au hotărât atunci că ei nu vor mai face ca în trecut, ei din banii care-i câștigă, o parte îi vor depune la o Casă care ei o fondează și când nu vor mai avea de lucru și nu vor câștiga, nu se vor îndatori, ei din banii depuși vor scoate cu mare băgare de seamă numai cât le va trebui pentru un trat cinstit. Când apoi ar fi avut din nou de lucru, din

câștigul lor ar fi depus nu numai cât ar fi ridicat din Casa de Economii ei și ceva mai mult.

În chipul acesta, muncitorul avea la îndemână totdeauna o sumă de bani și nu era dator nimănu, și nu mai trebuia să plătească nimănu dobânzi, nici să se umilească în fața nimănu să ceară ajutor.

În chipul acesta orașul Hamburg a început să aibă cetățeni cari în loc de datorii au început să aibă bani adunați și să desvolte orașul, și cu banii lor să facă acele îmbunătățiri care sunt cunoscute în toată lumea.

Cumpătarea și urmând sfaturile bune acelor care aveau la inimă bunăstarea cetățenilor, au făcut ca locuitorii și muncitorii din Hamburg să nu ducă lipsuri.

Pe timpul revoluției franceze s'a statorit ca fiecare dintre angajați cu leafă, o parte să o depună pentru a avea la nevoie bani albi pentru zile negre și să nu fie siliți a se îndatora.

Pătr. Duncan din Anglia a fondat apoi pe baze mai solide o Casă de Economii, după modelul căreia s'au fondat apoi sutele și mii de Case de Economii care au adus binele imens popoarelor.

La noi prima Casă de Economii a fost înființată de fostul Rege Carol I. în anul 1881. În anul 1931 s'a reorganizat, și Casa de Economii a avut secția ei de Cecuri în anul 1933.

Casa de Economii și Cecuri Postale, este o instituție garantată de Stat și are de scop a

aduna micile economii ale oamenilor cu venituri modeste și de a promova în cercuri cât mai largi spiritul de cumpătare și prevedere.

C. E. C.-ul are mentrea de a aduna micile și modestele economii ale oamenilor cu venituri modeste. Fiecare dintre noi poate avea Libretul de economie, depunând suma de 50 Lei. Cu această sumă modestă se poate începe și apoi a se continua depunerea care fără nici o grijă a noastră va crește cu dobânzile aferente, dar mai ales cu depunerile ce trebuie să le facem regulat și cât mai des. Cu micile și desele economii, fără a simți cea mai mică lipsă, ne vom vedea stăpânii a unui capital care ne va aduce mult, neșpus de mult bine.

Din venitul nostru cât de modest, dacă crușăm cât de puțin și îl depunem pe Libretul C. E. C.-ului devenim avuți, căci nu veniturile și plățile mari fac să devenim avuți și să avem ce ne trebuie, ci crușarea și depunerea pe Libretul C. E. C.-ului.

Păratele mici adunate fac râuri mari; pletrile și cărămizile mici așezate frumos fac casele și blocurile mari, așa și noi cu bani puțini adunați cu sârguință, cheltuiți cu băgare de seamă și ferindu-ne de risipă, depunând în fiecare lună sau și mai des din ce ne întrece, pe Libretul C. E. C.-ului, ne vom vedea stăpânii pe o avere frumoasă.

Cel care nu au plată s'au leafă săptămânală cum pot să-și adune bani albi pentru zile negre ?

Să facă cum fac țărani din Franța, Belgia, Olanda, Suedia, Anglia, America și alte țări.

Și anume: Când merg la târg, în oraș să vândă ceva, nu lasă niclo ocazie ca din banii ce-i primesc pentru marfa vândută să nu depună o sumă cât de mică. Dă arăt p'ide. Vinde o găină cu 400 Lei. Sigur depune 50 Lei pe Libret. Vinde grâu cu 2000 Lei, depune cel puțin 200 Lei de nu și mai mult. Din ori ce vinde de nu poate depune cel puțin 50 Lei, merge de cumpără un timbru al Casei de economie în preț de 5 Lei, dar cruță o sumă și așa s'a făcut că în Franța, Belgia, Norvegia, Suedia și alte țări care noi le numim avute și sunt, și unde nu se știe de sărăcie și-au adunat averi.

Și noi putem să avem averi, și noi putem fi scutiți de grija zilei de mâine numai să avem milă nu de alții, ci de noi și de copiii noștri.

C. E. C.-ul, precum am amintit s'a înființat pentru a aduna micile economii a oamenilor cu venituri modeste, dar garanția Statului, adică Statul stă bun pentru banii depuși la C. E. C., a îndemnat și pe cei cu bani mai mulți, cu venituri mai mari, ca și ei să depună acei banii lor.

Acuma să vedem cum trebuie să procedăm, ce trebuie să facem ca să ne scoatem un Libret al C. E. C.-ului și unde să ne adresăm.

Lucrul este ușor și simplu. Banii se pot depune la oricare oficiu poștal din întreaga țară, sau la Centrala din București, precum și la su-

cursalele C. E. C.-ului. Oricine poate depune pentru oricine. Așa soțul pentru soție; părintii pentru copii; unchiu pentru nepoși; ș. a. m. d., dar nu poate ridica decât acela pe numele cui este Libretul sau și acela care mai este arătat în Libret că poate să ridice și el. Lucrul acesta trebuie arătat când se face depunerea, și se scoate Libretul sau mai târziu de acela pe numele cărui este Libretul. Dar această clauză trebuie scrisă de funcționarul care primește depunerea și aplică sigiliul oficiului, altcum nu este valabilă (bună).

Banii se pot ridica la oricare oficiu poștal, (la oficii poștale mici nu sunt sume mari), regulat din cinci în cinci zile câte zece mii Lei, iar dacă trebuie urgent o sumă mare, dirigintele oficiului poștal cere aprobarea Centralei sau Sucursalei de unde s'a emis Libretul și, în timp normal, în 24 de ore vine aprobarea. La ridicarea sumelor se cer acte de identitate, așa că banii nu se dau oricui, ci numai celui îndreptățit. De se fură Libretul și tâlharul ar cuteza să vină să ridice banii, este îndată prins. De se pierde sau se fură Libretul, se face o adresă la Centrala din București de unde se dă de știre la toate oficiile poștale, că Libretul este anulat și se dă un Libret nou cu număr nou. Cine ar folosi Libretul vechi vine prins ca un înșelător sau tâlhar.

Iacă de ce este bine să ai depuși banii pe Libret la C. E. C.

Foloasele mari ce le oferă C. E. C.-ul: 1. Garanția Statului; ceea ce înseamnă că banii depuși nu pot fi pierduți. 2. Siguranța împotriva furtului, focului, pierderii. 3. Indemâna mare că putem depune și ridica banii la oricare oficiu poștal din țară. 4. Banii depuși la C. E. C. nu pot fi popriți decât pe baza unei sentințe judecătorești. Asta înseamnă că numai banii care i-am avea câștigați pe căi necinstite și care sunt oprite de lege, numai aceștia pot fi popriți. 5. Operațiunile sunt secrete, așa că nime nu știe ce sume avem depuse; prin asta suntem scutiți de acel care cer împrumuturi ca apoi să avem procese și neplăceri când ne cerem restituirea banilor, și alte faloase multe ce le avem indicate în Libretul C. E. C.-ului.

Pentru toți locul cel mai sigur și îndemânat pentru depunerea banilor este C. E. C.-ul.

Adu-ne un ban alb pentru altele negre și-l depunești pe Libretul C. E. C.-ului.

Libretul C. E. C.-ului se poate scoate la oricare oficiu poștal, la Centrala din București sau la Sucursalele C. E. C.-ului.

Eu.

Întrebuințarea cartofilor în hrana vitelor

Ing. agr. SCRIDON GRIGORE

Din cauza prețului schimbăcios al cartofilor, agricultorii sunt destul de îngrijați toamna după recoltare, deoarece prețul fiind mic și nevoind să-l vândă în condițiuni slabe, cartofii se pun mai greu la păstrat din lipsă de ploniși și gropi.

Cu tot prețul scăzut, chiar din anul trecut venitul la 1 jugăr de cartofi este cu mult mai mare decât la celelalte culturi și în special la pășoase.

Cartoful este cu atât mai folosit în gospodăria agricultorului mic, cu cât el poate fi folosit și în hrana tuturor vitelor, dar mai ales în hrana porcilor și cu deosebire în anul când porumbul a dat recolte mici și prețul lui este mare și astfel nu se rentează să fie cumpărat și dat în hrana porcilor.

Cartofii au o valoare de hrană destul de importantă și anume: 4 kgr. de cartofi sunt egale la 1 kgr. de făină de orz sau de porumb sau se poate considera în general că este egal cu 1 kgr. de nutreț concentrat.

La întrebuințarea cartofilor în hrana animalelor trebuie să luăm următoarele măsuri:

Cartofii trebuie să fie în primul rând foarte bine spălați și curățați de pământ, întrucât pământul este foarte dăunător pentru vite, provocând colici grele și totodată nefiind consumați cu poftă.

Cartofii trebuie să fie bine conservați pentru ca să nu incolțească, iar colții trebuie să fie îndepărtați ca să nu ajungă în hrană.

Cartofii încolțiți, nu trebuie să fie dați în hrana vitelor, decât cel mult fierți.

Apa de la fierțul cartofilor trebuie aruncată întotdeauna și cu deosebire primăvara când cartofii sunt încolțiți, întrucât în coajă și în colți se află o materie foarte otrăvitoare, care moleșește și îmbolnăvește vitele.

Pentru proprietatea mare și cea mijlocie mai cu stare, precum și pentru îngrășătorii speciale de porci, se află în comerț instalații speciale de curățit, spălat și fierț cartofii.

Agricultorul mic poate folosi pentru fierț cartofii ceane de tuc sau oale de tablă.

Pentru toate animalele, cartofii trebuie să fie după spălare și tocați.

Cartofii în hrana vacilor de lapte

La vacile de lapte se pot da zilnic pe lângă alte nutrețuri 10—15 și chiar 30 kgr. cartofi cruzi, bine spălați și tocați mărunt.

Pentru o vacă de 500 kgr. care produce între 10—15 litri de lapte se poate da următoarea cantitate de hrană pe zi :

10 kgr.	fân
13 "	cartofi
6 "	pale și
3 "	turte de floarea soarelui.

Cartofii în hrana boilor de îngrășat

Boii la îngrășat pot primi cartofi în hrana zilnică după cum urmează :

Fân bun	6 kgr.	Fân de livadă	2,5 kgr.
Cartofi cruzi	15 "	Pale	2,5 "
Fâină de orz	5 "	Urutală de orz	0,5 "
Turte de floarea soarelui	3 "	Turte de floarea soarelui	1,5 "

Fân bun	.	.	.	2,5 kgr.
Pale	.	.	.	2,5 "
Orz uruit	.	.	.	1 "
Turte de floarea soarelui	.	.	.	1,5 "
Cartofi cruzi tocași	.	.	.	15 "

Cartofii în hrana porcilor

În județele producătoare de cartofi cum este județul Făgăraș, Brașov și Sibiu, hrana de bază a porcilor o formează cartofii.

Cartofii sunt buni pentru toți porcii, însă trebuie ca să fie dați bine curățiți și fierți.

Porcilor puși la îngrășat li se pot da la începutul îngrășării până la 7 kgr. cartofi, iar spre sfârșitul îngrășării până la 10—12 kgr.

Cartofii produc la porc o carne alburie și o grăsime tare, care este foarte mult preferată de cârnățari și fabricanții de mezeluri.

Dăm mai jos câteva rații pentru porci.

Pentru porci de reproducție (de prăsilă)

Cartofi fierți	3 kgr.	} Se pot fierbe împreună
Bostani	2 „	
Făină de orz	1 „	
Spălături de bucătărie	3 „	

Purcei înfărcași

Cartofi fierți	2,5 kgr.
Lapte smântânit	0,100 „
Spălături din bucătărie	4 litri

Porci la îngrășat în primele luni (prima perioadă)

Zăr	12 litri
Cartofi fierți	2,5 kgr.
Orz	0,5 „

Porci la îngrășat 80—100 kgr. (în a doua perioadă)

Zăr	15 litri
Cartofi	3 kgr.
Orz	1 „

Scroaște cu porcei

Spălături din bucătărie	6 litri
Făină de orz	2 kgr.
Cartofii fierți	4 „

Scroafă cu 8 porcei

Cartofii fierți	4 kgr.
Urutală de orz	1,5 „
Urutală de porumb sau	

tărăște 5 „

Lapte smântânit 5 „

sau Cartofii fierți 3,5 kgr.

Urutală de orz 1,5 „

Tărăște de grâu 1 „

Turte de floarea soarelui 0,3 „

Cartofii fierți se dau la porci amestecați cu uruelli sau cu pleavă sau fân de trifoi și lucernă tocat mărunt sau cu floare de fân (Stroh).

Cartofii în hrana păsărilor.

Cartofii fierți, după cum am spus, sunt foarte buni și în hrana păsărilor de curte, găini, rațe, găște și în special pentru curcani, dacă li se dau acești cartofi amestecați cu țărăște, făină sau uruelli.

La o găină se poate da pe zi 40—50 gr. cartofi cu uruelli, țărăște, etc.

Platforma de gunoiu

de: Ing. Agr. Iacob Rusu

Cel mai bun îngrășământ pentru pământ este și va rămâne gunoiul de grajd bine pregătit.

Am spus bine pregătit, pentru că în multe gospodării această bogăție se pierde în grămezii aruncate la întâmplare, care se usucă în bătaia soarelui și a vântului. Din această cauză gunoiul rău pregătit, nu aduce sporul așteptat de recoltă, pentru că el nu îngrașă decât puțin pământul.

Un gunoi este bine pregătit atunci când scos din grajd este așezat în pachete de 1/2 de metru grosime cel mult, bine îndesat ca să nu se încingă. Se începe cu câte un sfert din platformă, se clădește până sus la 1,50 m., la 2 sau chiar și la 3 metri înălțime. Apoi se pornește în sferatul al doilea clăditul, și așa mai departe. Mustul ce se scurge din gunoi nu trebuie să bălțească sub el, ci fundul platformei va avea scurgere spre groapa sau cisterna de must, care se face alăturat de platformă sau chiar sub ea, după cum avem mijloacele materiale.

Gunoiul bine pregătit și dospit are culoare neagră-verzule, pare unsuros la tăietură și patele nu se mai cunosc fiind bine putrezite.

Alăturat dăm planul unei platforme potrivite pentru terenuri cu apa mai la suprafață; când

apa este la adâncime mai mare de 4 metri și pământul este lutos sau argilos, atunci platforma se poate adânci mai mult. Deci dimensiunile (măsurile) date pentru adâncime, și le poate schimba fiecare după situația din curtea sa. -

Cât privește lungimea și lățimea, fiecare va lua după numărul cel mai mare de vite pe care obișnuiește să le țină. Așa de pildă un gospodar cu 3 vite, la lungimea de 3.50 metri și lățimea de 2.80 metri, în timp ce unul care are 8 vite, o face de 5.70 metri lungă și 4.60 metri lată.

Grosimea pereților este destul să fie de 20 cm.

Se va avea mare grijă ca în beton să nu între pietre prea mari, pietrișul de 1—3 cm. este cel mai potrivit, se poate îndesa bine și deci se leagă bine.

Toată suprafața se va tencui și schivisi cu tencuială de ciment bine netezită pentru a ușura scurgerea mulsului.

Fundul se va face cu scurgere spre deschiderea ce dă în groapă (cisternă).

Toate muchiile se *rotunjesc* după cum se vede în plan mai ales în colțurile interioare (dinlăuntru); când se toarnă betonul, se va avea grijă să se umple bine golul, rotunjindu se apoi la tencuire.

Partea de deasupra a pereților vor fi de asemenea rotunjiți, spre a nu țină apa și ca zăpada să se topească și scurgă mai ușor de pe ea.

Antemăsurătoare — Deviz pentru platforma model

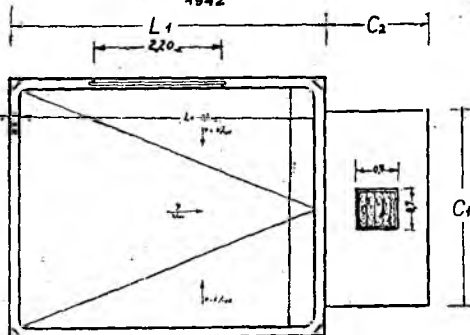
Notă: Dimensiunile din plan notate cu L 1, L 2, C 1, C 2, se vor înlocui după numărul de vite cu cele indicate în legendă, astfel și în deviz cantitatea materialului sau lucrării se citește în coloana corespunzătoare numărului de vite.

	Unitatea de măsură	Platforma pentru			
		3 vite	4 vite	6 vite	8 vite
1. Săpături de pământ pentru așezarea platformei și gropii de urină	m. c.	6,500	8,300	13,000	17,300
2. Lucrări de beton în fundație și pardoseală, din beton simplu cu 150 kgr. ciment la m. c., ținând seamă că pardoseala platformei are grosimea de 0,20 m. și este formată din 3 planuri înclinate cu panta de 5/100 spre oficiul de scurgere în groapa de urină, care se va practica prin perețele lateral cu diametrul de 8 cm. Pardoseala gropii de urină va avea grosimea de 15 cm., având 4 pante spre centrul geometric . . .	m. c.	2,400	3,000	4,700	6,200
3. Zidării de beton de ciment în cofraje pe ambele fețe, având 200 kg. ciment la 1 m. c. beton la platformă, practicându-se canalurile necesare alunecării dulapilor de 5 cm. grosime la deschiderea laterală, grosimea zidului 0,20 m . .	m. c.	2,530	2,880	3,660	4,120
4. Zidării de beton cu cofraje pe fața interioară la groapa cu urină, practicându-se profitul din plan, folosindu-se beton în aceeași doză ca la art. precedent. Grosimea zidului 12 cm. . .	m. c.	1,770	2,000	2,500	2,900
5. Lucrări de tencuieli cu mortar de ciment sclivisit, dosaj 1/1 jumătate pe ambele fețe ale pereților laterali și pe pardoseala platformei, având grijă la rotunjirea colțurilor ca în plan, de asemenea pereții interiori ai groapei de urină, precum și bordurile de suport a capacului	m. c.	41,80	47,50	59,50	68,20
6. Capac la cisternă din dulapi groși de 8 cm. de stejar bine incheiat, pentru a nu permite ieșirea gazelor, având o ușiță cu dimensiunea 0,7 x 0,7 inclusiv ferăria și cuiele, suprafața totală	m. c.	1,90	2,42	3,92	5,35
7. Dulapi de brad cari să servească la închiderea deschizăturii laterale. Grosimea de 5 cm.	m. c.	2,20	2,20	2,20	2,20

PLATFORMA MODEL

INTOCMITA
DE

Ing. agr. IACOB RUSU
1942

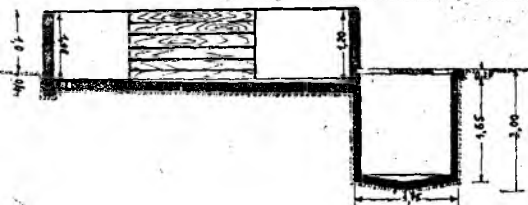

LEGENDA

No. de VITE	PLATFORMA	
	LUNGIMEA L_1 m.	LĂTIMEA L_2 m.
3	3,80	2,80
4	4,00	3,20
6	5,00	4,00
8	5,70	4,60

No. de VITE	CISTERNA	
	LUNG. C_1 m.	LAT. C_2 m.
3	2,10	1,10
4	2,40	1,20
6	3,00	1,50
8	3,44	1,75

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pentru cel carl fac cu meşterii platformă, dăm şi deusul platformei în care sunt trecute lucrările şi cantităţile lor, după numărul de vite pentru care se face platformă.

Preţurile le va socoti fiecare după costul din comuna în care construieşte.

Răsadnița

de Ing. Agr. Iacov Ruzu.

Pentru a produce răsaduri, gospodarul trebuie să-și facă răsadniță. Răsadnița este adăpostul sub care căldura și lumina soarelui ajută tinerile plante să crească.

O bună răsadniță trebuie să fie ușoară, ușor de desfăcut, pentru a ocupa loc puțin spre a se putea adăposti și ferii de putrezire.

Cel mai mare necaz este putrezirea ramelor și a pereților. Putrezirea se datorește umezelei prea mari. Deci la facerea răsadniței, va trebui să avem în vedere să ușurăm peste tot scurgerea apei de pe geamuri. De asemenea să facem încheieturile astfel, ca pereții să poată fi ușor desfăcuți și puși la uscat și apoi în pod pentru anul următor, la sfârșitul folosirii.

Un perete lung va fi mai înalt ca celălalt, pentru a asigura scurgerea apei ce se așează sub geamuri. Ramele cu geamuri vor fi crestate așa cum se vede în plan, pentru a lăsa să se curgă apa adunată și de deasupra geamurilor, și dedesubtul lor, căci altfel apa care rămâne între geam și ramă, produce putrezirea părții de jos a ramelor și ruperea acestora.

Din încercări făcute, îmbinarea cea mai bună a pereților, se face cu cept lungi fixați cu cere de lemn, cum se vede în plan.

Colțarele de fier nu sînt, pentru că ruginesc și culele nu mai prind în lemnul umezit și putrezit în jurul culelor.

Dăm alăturat planul unei răsadnițe simple cu patru rame, după care oricare măestru tâmplar sau gospodar cu îndemănare, poate să-și facă răsadniță.

Pentruca răsadnița astfel făcută să tîină cât mai mult, se vor unge pereții și ramele cu carbolineum, ulei ars sau chiar cu petrol și sare.

După îndeplinirea lucrului pentru care am făcut-o, încă odată repetăm, răsadnița se desface, curăță, unge și se pune la loc uscat și ferit spre a nu se sparge geamurile.

Ghicitori

Pe o ușă intri
Și pe alte trei ieși,
Dar când ai ești
Abia atunci ai intrat.

(Cămașa)

*

Cine nu-și ascute foarfecele niciodată ?

(Racul)

Execuțarea unor lucrări în grădina de pomi

de Ing. Agr. Gr. Seridon.

În calendarul „Astrel” și al „Foil Poporul” pe anul 1944, s'a scris despre „Ce trebuie făcut în grădina de pomi dela căderea frunzelor până la crăpatul mugurilor”. Cum atunci nu s'au putut face desemele alăturate, dăm acum odată cu ele și explicațiile necesare.

Atât ramurile mici cât mai ales ramurile mari sau crățele trebuie tătate cu grijă spre a nu răni pomul și mai ales a nu se despleca cu mult lemn și coajă. Tăietura la ramurile mari trebuie făcută în două rânduri. Odată se începe a se tăia ramura mult mai departe de trunchi și apoi se va tăia cepul rămas procedând astfel: Cu ferăstrăul de mână la o depărtare de cel puțin o palmă dela baza ramurii și de desubtul ei, se tale cu ferăstrăul în sus 2-3 em. și în așa fel ea să nu ne strângă ferăstrăul. Apoi scoatem ferăstrăul și tătem deasupra ramurei făcând o tăietură mai înafara tăieturei de jos până ce ramura se desprinde și cade rămânând la pom un cep pe care nu s'a sfârtecat în jos alt lemn sau coajă.

După această tăiere vom proceda la tăierea cepului chiar de lângă tulpină.

Este greșit a se tăia ramura dintr'odată și de sus în jos de lângă pom, deoarece se sfârtecă de pe tulpină multă coajă și lemn care deschid o rană mare pe pom ce se va face o boriță.

Atunci când se tale fie o ramură mică, fie o ramură mai mare nu trebuie să lăsăm cep, ci trebuie să se tale cepul din lemnul sănătos al tulpinei prin inelele de coajă care fac trecerea de pe ramură pe tulpină și care singure ne arată pe unde să se tale ramurile.

Toate rănille făcute la tăieri, trebuiesc netezite cu briceagul de pomi, pentru a se înlătura micile așchii și scame care trag umezeala, fac să putrezească lemnul și rana nu se vindecă în condițiuni bune, pe când la netezirea cu briceagul lemnul se usucă bine, se întărește și marginile rănille se închid.

Atunci când la un pom sunt două ramuri puternice ce pleacă din acelaș loc fie de jos, fie mai sus pe tulpină și aceste ramuri de obicei se desbină sau se despice, ele pot fi strânse la un loc după ce le-am aproplat cu prăjini și s'a făcut o gaură cu sfloderul, cu ajutorul unui șurub cu plulță, așa cum se vede în figură. Nu este bine a se strânge ramurile despicate cu sârmă înfășurată în jurul tulpinei deoarece acestea su-

grumă coaja și oprește seva sau mazăga să circule în lemn și ramura mai târziu se frânge și se uscă din acel loc.

Punerea inelelor de clețu și a brâurilor captivane.

De pe un pom pe altul, trec o mulțime de viermi și insecte care nu pot zbura, având aripi prea mici sau neavând deloc aripi.

Omiștile, numite pași sau cotari, căci merg „pășind“, apoi omida păroasă, gărgărița florilor de măr și păr și alte omizi trec de la un pom la altul, urcându-se pe trunchiul.

Contra acestora se pot pune inelele cletoase, de care se prind, urcându-se pe pom fluturii, omizile sau alte insecte.

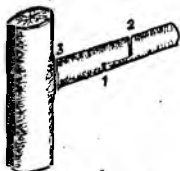
Inelele cletoase sunt niște benzi de hârtie groasă, de preferință impermeabile, late de 15—20 cm.

Ele se înfășoară în jurul trunchiului, la 1 metru înălțime de pământ, legându-le sus și jos cu sfoară, astfel ca să nu poată trece sub ele nici o gănganie. Apoi se unge hârtia cu clețu, în așa fel ca să rămână sus și jos cam de un deget, hârtia fără clețu. Această margine de hârtie are rolul de a nu lăsa să curgă clețul și să unge trunchiul și să-l vatăme. Clețul este în comerț. Se poate face dintr'un kilogram de ulei de în

TĂEREA RAMURILOR

REA

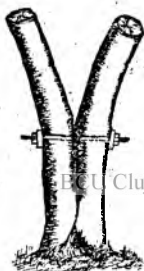
BUNĂ

REA

BUNĂ

INEL CLEIOS

BRĂURI CAPCANE

STRĂNGEREA DESPICĂTURII

DIN PAE

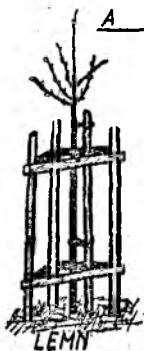
HĂRTIE

HĂRTIE

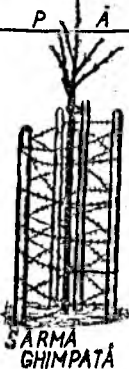
SI PAE

INCRETITĂ

A P A R Ă T O R I

LEMN

SARMA
GHIMPATĂ

FUNIE DE PAE
CONTRA

TRESTIE
IEPURILOR

și un kilogram de sacâz. Se topește sacâzul într'un vas de pământ, se la vasul de pe fos și se toarnă uleul de în, amestecând bine până s'au legat laolaltă.

Dacă pomul are tutori, inelul cletos se pune și pe tutori.

Un cletu bun trebuie să țină 2—3 luni, să nu se usuce, să nu se scurgă. Când se usucă se curăță hârția și se unge din nou. Se vizitează des și insectele moarte se culeg, să nu se facă punte de cadavre și să se urce alte insecte.

Inelele se pun în luna Octombrie și se țin în luna Mai. Se pun în special pentru femelele de cotari sau oiermii numiți „pași” care pășesc, ca să nu se urce pe pomi și să depună ouă.

În luna Februarie se revizutesc inelele cletose, se mai pun eventual altele, pentru a opri urcarea goangelor și a omizilor migratorii sau călătore (albința, omida păroasă și gărgărița mărului).

Brăurile capcană se fac din funii de paie sau fân, cu care se leagă pomii împrejur sau de hârțile sau carton pliat (ondulat), care se pune într'o fâșie mai mare și se leagă împrejurul pomului.

Insectele și larvele care caută adăpost, se ascund în aceste brăuri, de unde se culeg și se distrug săptămânal.

Pentru gărgărița florilor de măr (Anthonomus) brățele se pun în luna Iunie și se culeg arzându-le în Septembrie sau când timpul s'a răcit.

Pentru viermele merelor și a prunelor, brățele se pun la începutul lui Octombrie și se ridică după ce s'a răcit timpul.

Ingrădirea pomilor. Pentru ca pomii tineri plantați să nu fie distruși de animale care se freacă de ei, și li rup sau le jupoaie coaja, trebuie împrejmuși cu un garduș din par și lațuri sau din par și sârmă ghimpată.

Contra iepurilor, cel mai bun apărător este din funte de paie sau din trestie bine aranjată și legată cel puțin în două locuri așa cum se vede în desen.

Răspunsul înțeleptului

Odată, un înțelept a fost întrebat: care e ceasul (ora) cea mai de seamă din viața omului, care e omul cel mai însemnat pe care-l întâlnește și care ar fi opera sau lucrul cel mai de trebuință?

Răspunsul înțeleptului a fost: ora e cea de față, omul cel mai însemnat e cel pe care-l avem în față, iar opera cea mai de trebuință este iubirea.

Floarea Soarelui

Floarea Soarelui, care ne-a venit din America, este o plantă de mare folos. Tulpinele ei se pot întrebuița la foc, în loc de lemne. Ele dau o căldură bună. Din tulpine se mai poate scoate celuloză, din care se fabrică hârtia.

Turtele de floarea soarelui, date în hrana păsărilor de curte, ajută la ouat, iar dacă le dăm vacilor mărește cantitatea de lapte și în general întărește vitele.

Din semințele coajte și măcinate se obține un grâs foarte fin, cu un gust plăcut de migdale. Din acest grâs se poate face și o pâine foarte gustoasă.

Dacă prăjim semințele coajte și apoi le măcinăm, obținem un praf cofenlu și gustos care poate înlocui foarte bine cafeaua.

În sfârșit, ceea ce știm cu toții, 2000—2500 kg. de semințe ne dau 500 litri ulei bun.

Din filosofia lui Aristotel

— Primul păhar de vin pe care l-am băut e al sănătății, al doilea al curajului, al treilea al câinții și al patrulea al rușinei.

SARFICOM S. A. R.

Centrala: Făgăraș

Sucursala: Sibiu

Piața Regele Ferdinand Nr. 2

Telefon 596

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Asortat cu tot felul de cau-
ciucuri, șoșoni, galoși, opinci
și articole textile

Țiganul la stână

Intr'o zi, un țigan, hoinăritnd, ajunge la o stână. Văzând o mulțime de caș, se uită la ei cu jind și zice:

Săracele oi,
Bucate moi...
Mittile
Pășărite
Dar mândre ouă mai faci

Iar un cloban, văzându-l cum privea la caș și vorba singur îl întreabă:

- Măi țigane, îți place caș?
- Cât de vrășmaș!
- Dar urdă?
- Cât de multă!
- Dar jânitșă?
- Zece țigăișe!
- Dar cu oile te-ai duce?
- Apoi, mai zică și alții, eu am zis destul!

Venind acasă, oamenii îl întreabă:

- Hai, ce ai făcut la stână, măi țigane?
- Am mâncat bunul stânii
Impreună cu câinii,
Dela vale de strungă,
Intr'o strachină lungă...

De ce își rod copiii unghiile!

Medicii francezi au constatat că lipsa de vitamine (substanțe hrănitoare) face pe unii copii să-și roadă unghiile. Deosemena faptul că unele animale, feteuști, își mănâncă placenta (casa) provine tot din cauza lipsei de vitamine. Dându-li-se acestor animale hrană îndestulătoare, care conține vitamine, aceste animale nu-și mai măncau placenta.

Deosemena dându-se copiilor vitaminele necesare, nu-și mai rodeau unghiile. Deci, hrăniți-l bine pe copii.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Glume

Deștept

Când s'a făcut podul de pe apa Oltului, se zice că, la isprăvirea lui un necunoscut sta pe pod și se uita cu mare băgare de seamă.

Inginerul care l-au făcut îl întrebă :

— Nu eumva găsești vre-un cusur acestul pod ?

— Ba nu, răspunse cel întreat, dar mă uit și eu, cât de bine ați lucrat când l-ați pus în latul râului, că de-l puneți în lungul lui, nu-l mai terminați nici peste o sută de ani.

— Mamă!

— Ce-î dragul mamei?

— A-și vrea să mă fac mare.

— Și de ce ai vrea să te faci mare, putule?

— Ca să pot drăcu! (înjura) și eu ca tata, când nu-mi place mâncarea.

*

— Acuzat! De ce ai comis atâtea infracțiuni și încă sub nume fals?

— Păi, să vedeți, domnule judecător, n'am voit să-mi pătez numele meu cel bun.

*

— Domnule învățător, poate fi cineva pedepsit pentru ceva ce n'a făcut?

— Nu. Desigur, că nu.

— Foarte bine. Eu nu mi-am făcut tema pe astăzi.

*

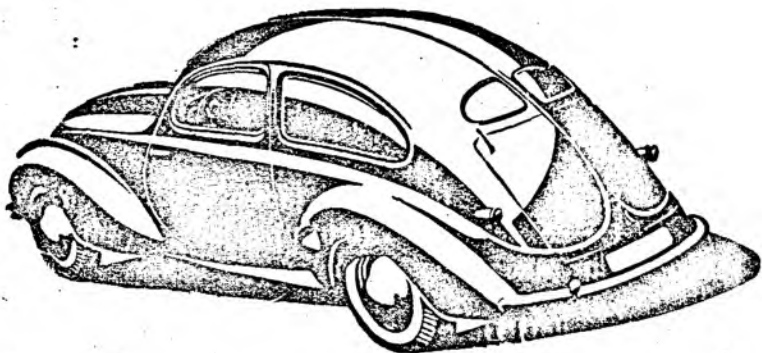
— Nu vă e rușine să tăbăriți patru inși pe unul singur?... se indignează un trecător, văzând cum patru băieți lovesc pe al cincilea.

— De ce să ne fie rușine?... răspunseră aceștia. Asta-î partea lui.

— Ce parte?

— Ne-a învățat să furăm mere și prinzându-ne stăpânul ne-a hăpșit bine. Acum îi dăm și lui partea din ce am cōpătat noi.

Invățați să conduceți automobilul la Școala de stat de conducători auto de pe lângă Școala Tehnică Industrială din Sibiu, strada Centurvirilor Nr. 3 — Telefon 974

BCU Cluj / Central University Library Cluj

4 cursuri pe an

Cursurile încep la:

1 Ianuarie, 1 Aprilie, 1 Iulie, 1 Octombrie

Cei ce se înscriu, trebuie să prezinte următoarele acte: Cerere de înscriere (pe imprimatul școlii); Certificatul de naștere; Certificatul de naționalitate; Certificatul de studii (cel puțin 4 clase primare); Certificatul de cazier judiciar (dela Tribunal); Buletin de înscriere la Biroul Populației (foto-copie); 2 fișe medicale (formulare date de școală); Radioscopia pulmonară; Buletin de analiza sângelui; 9 fotografii (mărimea 6×9 cm)

Taxa școlară este de Lei 12 000 plus Lei 500 taxa de examen. Cursurile teoretice sunt predate de ingineri specialiști, iar cele practice de profesori maeștri ai școlii.

Etatea condițională dela 18 ani în sus.

Alte informațiuni privitoare la cartiruire și la hrană care se poate servi la internatul școlii pe un preț mai redus, se dau la cancelaria internatului.

Direcțiunea.

„Nu aduce anul... ce aduce ceasul...”

Un soroc norocos pentru soarta României și a poporului românesc

— Scuturându-se de alianțele nefirești, România și-a reeștigat locul la masa păcii. — Războiul pentru desrobirea Transilvaniei. — Insemnătatea actului istoric dela 23 August 1944 —

Pe bună dreptate spune, uneori, românul nostru, când îl vine pe neașteptate o schimbare în orânduirea țării, fie particulare, fie în aceea de Stat sau mondială, că de multeori „nu aduce anul... ce aduce ceasul...”

Intr'adevăr, în clipele când a izbucnit acest războiu, ne mai întâlnim în istoria popoarelor și când România s'a înhamat și ea într'o tabără unde nu l era locul, prea puțini erau acela care mai credeau că ea va fi cândva salvată de pe drumul pierzării definitive. Nu erau puțini acela care nu-și puteau da cu socoteala cum anume am mai putea noi să ne descotorosim de o tovărășie pe care am încheiat-o cu Germania și alte puteri ale Axei și într'o bună zi să ne trezim iar de partea adevăraților prieteni, cărora le datorăm România Mare dela 1918.

Totuși erou, însă, în această țară, oamenii cari nu și-au luat gândul și nădejdea dela vechea noastră zicală românească, că de multeori: „nu aduce anul... ee aduce ceasul...”

Dar, pentru a vedea și mai bine cât de potrivită este această zicală, pentru istoricul soroc al României din anul Domnului 1944, socotim folositor mai întâiu, să facem o repriză asupra trecutului nu prea îndepărtat, în care poporul nostru și armata noastră vrea să lupte — mai mult de musai — împotriva convingerilor și a dorurilor obștești.

BCU Cluj / Central University Library Cluj **Până la 23 August 1944**

După ce a desființat Constituția — Legea de temelie a țării și a poporul — regimul de sub conducerea Mareșalului Antonescu a pus țara, armata și toate bunurile noastre economice la dispoziția Germaniei, care, după ce a îngenuncheat mai multe țări din Europa, s'a luat de plept și cu urlașul dela Răsărit, Rusia Sovietică, țară care se rezăma pe o armată dintre cele mai puternice. Unde mai punem apoi împrejurarea norocoasă că Rusia Sovietică se afla în bună tovărășie cu cele două mari puteri democratice ale lumii: *Anglia și America!*

Ispitit de euceririle Germaniei, în primul an dela deslănțuirea războiului, Mareșalul Antonescu

socotea că mergând cu nemșii „până în pânzele albe”, va putea să câștige Basarabia, iar la sfârșitul războiului, să câștigăm și partea din Ardeal, care ne-a fost luată „prin intrigă și sălă, viclene uneltiri”, chiar de către ecela cu care noi am încheiat nestreștile alianțe: *Germania, Italia și Ungaria*.

Neobișnuit să plece urechea la glasul și voința poporului — singurul în drept să hotărască alianțele și soarta sa. — Mareșalul Antonescu împreună cu guvernul său, alecătuit la comanda nemșilor, a continuat să macine toată vloga tineretului ostășesc, toate izvoarele avuției noastre naționale, într'un războiu împotriva Rusiei Sovietice, țară cu peste 200.000.000 de locuitori. Reșinești bine, dragi cetățeni: noi, o țară mică, cu *Transilvania despiciată în două, cu gemete și strigăte desnădăjduite dincolo de granița dela Feleac, am luat-o razna, prin stepele Rusiei Sovietice, ca să desființăm* — după cum ziceau nemșii — *întreagă Rusia Sovietică*. Numai o minte bolnavă își putea închipui așa ceva. Cu toate acestea, timp de trei ani, Mareșalul Antonescu continua să caute *Transilvania de Nord*, prin nesfârșitele teritorii ale Rusiei Sovietice. Căci, el nu s'a mulțumit numai cu sângerările armatei române până la Nistru! A vult să facă și el pe Napoleon și pe

Hitler, care își ulfaseră că tot sulșul are și un coboriș, că Dumnezeu îl poate trimite pe om, pe scara reînțoarcerii dela înălțime, când nîci nu se așteaptă.

Și așa s'a și întîmplat... Când Germania s'a văzut mai bine încălecată peste Europa și o parte din Rusia, ba pînă și în Africa de Nord, vitezele armate ale Puterilor Aliate au trecut să ia „în răspăr“ pe nesățul de cuceritori. Într'un singur an, aliații au cucerit mai mult decît a cucerit Hitler, cu așa zisii săi „satelliți“ în patru ani.

Când încreștăm acest răvaș al anului 1944 pentru Calendarul nostru, situația Germaniei este din cale-afară de grea, atît în ceea ce privește armata cît și viața politică lăuntrică și din afară. Franța, Belgia, Olanda și în bună parte Italia, Polonia, Cehoslovacia, Jugoslavia, Grecia, Finlanda și România sunt eliberate de sub jugul german. Ba ce e mai mult, forțele aliate au pus piciorul pe pămîntul Germaniei, ca să-l urmărească pe Hitler și pe tovarășii lui, în culcușul dela Berlin sau în acela unde se vor afla.

Iată, dar, cum toate statele europene care au slujit în numele dictaturii s'au prăbușit în fața armelor purtate de popoarele slujitoare neclintite ale democrației. Anul 1944, pune într'o și mai vie lumină, valoarea democrației, un vechiu solu de

ocârmuire a popoarelor pe care l-au cultivat secole de-arândul Puterile Aliate — adevăratele state și popoare luptătoare pentru libertate.

România, după 23 August 1944

Încolții din mai multe părți, bombardoși la ei acasă cu nemilulă, de aviația aliată, nemții s'au văzut siliți să se retragă, treptat, treptat, de pe teritoriile cucerite în Rusia Sovietică și în alte țări europene. Treburau să-și apere acum propria lor piele la ei acasă. Nemții au uitat că și-au luat angajamentul față de România să ne apere și ne-au lăsat în plata Celui de sus, „să ne descurcăm cum vom putea”. Orice a mai încercat Mareșalul Antonescu să se descurce, a fost înzadar. Urtașe forțe sovietice au trecut pe pământul României, ocupând Basarabia, Bucovina și o bună parte din Moldova. Iașul, capitala Moldovei, se afla în mâinile armatelor sovietice. Parisul, capitala Franței, era amenințată eu aproape cădere. Armata română, covârșită în fața forțelor sovietice, se retrăgea desorganizată de pe frontul Moldovei. Balcanii erau în fierbere și toate țările ce au gemut sub ocupația germană începeau să se ridice, pentru a-și recâștiga libertatea.

În aceste momente România era chemată să-și hotărască soarta: *piere alături de Germania,*

în chip dezastruos, sau se salvează prin trecerea ei pe partea Puterilor Aliate.

Ajutat de sfinții luminoși, în frunte cu d-nii: Iuliu Maniu, Constantin I. C. Brătianu, Titel Petrescu și Lucrețiu Pătrășcanu, reprezentanți ai partidelor democratice din România, — M. S. Regele Mihai I, rostește, în noaptea de 23 August 1944, la posturile de Rad'o o *Proclamație* prin care arată hotărîrea poporului și a armatei de a rupe alianța cu Germania și a trece de partea Puterilor Aliate, cu care aveam să ne recucerim Transilvania de Nord și în acelaș timp libertatea și independența Statului.

Oricât au mai încercat nemii, în zilele ce au urmat, să ne silească a renunța la hotărîrea luată, a fost zadarnic. Poporul și Armata, prin glasul Regelui s'a hotărît și hotărîrea era luată cu orice sacrificii.

Cele ce au urmat sunt prea bine cunoscute cetitorilor noștri, deaceia socotim de prisos a le mai așterne în cuprînsul acestei cronici.

Ceea ce trebuie însă reținut din actul istoric dela 23 August 1944, este că prin acest act România a scurtat nespus de mult durata războiului în Europa. Trecerea noastră pe partea Aliașilor a ajutat acestora înaintarea mai grabnică și nestin-gherită spre inima Germaniei și ale Ungariei.

Alături de Armatele Sovietice, trupele române au trecut la luptă împotriva Ungariei pentru desro-

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Un scurt răgaz în marșul unei coloane române de artilerie spre frontul unguresc.

birea frașilor ce timp de patru ani au îndurat marea nedreptate ce s'a făcut prin dictatul dela Viena.

Țara, cărmuită de Rege, sprijinit de un guvern care reprezintă voința obștească a țării, pășește cu încredere spre viitor, conștientă că actul făcut de ea la 23 August 1944 va fi răsplătit după cuviință, la conferința de pace, unde se va statornici adevărata față a Europei democratice și libere.

(n. n.—d.)

Glume

Un curajos

BCCU Cluj / Central University Library Cluj

— Doi oameni se certau pentru o pricină oarecare și unul a tras celuilalt o palmă sdravănă.

— La dracu! strigă cel lovit. Asta o ai făcut din glumă sau cu dinadins?

— Cu dinadins, zise cel dintâi.

— Ai noroc, îi răspunse celălalt, căci astfel de glumă n'aș fi suferit.

*

Nu-i dușman, că-i frate-meu!

— Nu-i frumos ce faci. Să bați tu pe bietul om, așa fără milă. N'ai auzit, că trebuie să iubim și pe dușmanii noștri?

— Acesta nu mi-e dușman. E fratele meu.

Câți Români știu, că...?

„Astra“ are la Sibiu o Bibliotecă Centrală în care se găsesc vre-o 100.000 de cărți și peste 4500 de colecții de ziare și reviste.

În această bibliotecă a „Astrei“ se găsesc câteva cărți românești vechi, pe cari nu le mai are nici o altă bibliotecă din Țara noastră sau din străinătăți.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Tot în această bibliotecă se păstrează documente vechi de sute de ani și hârtii scrise cu mâna proprie a marilor noștri scriitori și învățați Eminescu, Alecsandri, Coșbuc, Vlahuță, Titu Maiorescu, Slavici, Hașdeu, Bălcescu și mulți alții.

Gheorghe Barișiu, Andrei Bârseanu, Simeon Manguica și alți mari cărturari ai noștri, au dăruit „Astrei“ prin lăsamânt toate cărțile pe cari le-au strâns cât au trăit și toate aceste cărți se păstrează tot în Biblioteca Centrală a „Astrei“.

Tot în Biblioteca Centrală a „Astrei“ se găsesc cărți pe cari le-au folosit, cât au trăit, marele Andrei Șaguna, mitropolitul Alexandru Sterca-Șuluțiu, Ioan Rațiu și alți Români mari.

În clădirea în care se găsește Biblioteca Centrală, se găsește și Muzeul „Astrei“ și în acest muzeu sunt orânduite peste 11.000 de lucruri vrednice de văzut, lucruri cari sunt arătate fără nici o plată oricui e curios să le vadă.

În acest muzeu se găsește cea mai frumoasă și mai mare expoziție de costume naționale din Ardeal.

Tot Muzeul „Astrei“ și-a trimis, în mai multe rânduri, lucrurile cele mai vrednice de văzut, la marile expoziții de prin străinătăți (Geneva, Paris, Berlin) ca să arate lumii câtă pricepere și câtă dragoste pentru tot ce e frumos are Românul.

„Astra“ scoate și acum încă, în fiecare lună, „Transilvania“, care e cea mai veche și mai de seamă revistă pentru cărturarilor din Ardeal și are 75 de ani de vîrstă.

„Foaia Poporului“, cea mai veche foaie populară din Ardeal iese și acum, în fiecare săptămână, tot din grija „Astrei“ și are și ea o vechime de peste o jumătate de veac.

„Astra“ tipărește „Biblioteca populară a „Astrei“, care cuprinde până acum vre-o 300 de cărțicele cu lucruri vrednice de știut pentru popor. Unele din aceste cărțicele s'au tipărit în zeci de mii de exemplare.

Tot „Astra“ scoate „Biblioteca „Astra“, care cuprinde până acum peste 30 cărți scrise pentru cărturari și fiecare din aceste cărți a fost tipărită în cel puțin 1000 de exemplare.

Ar fi greu de socotit câte zeci de mii de cărți și cărțicele a împărțit „Astra“ gratuit pentru luminarea poporului românesc.

Și mai greu ar fi de socotit câte cărți, cărțicele, reviste, foi și alte lucruri a tipărit „Astra“ pentru răspândirea slovei românești, dar numărul acestor tipăriri trebuie să treacă eu mult peste un milion, dintre cari mai multe sute de mii se păstrează în depozitele „Astrei“, pentru a fi împărțite și vândute de aici înainte.

Toate drepturile rezervate.

Târgurile anuale din Transilvania

intocmite după datele adunate de la comunele respective.

(De neexactitatea datelor nu răspundem.)

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s'ar face în privința târgurilor.

 = Târg de marfă	 = Târg de vite cornute
 = " " vite	 = " " oi
 = " " cai	 = " " porci

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

- Abrud și 5 Martie, 7 Mai, 30 Iulie, 24 Sept., 18 Dec.
 Agârbiclu (jud. Târn. mare) 20 Martie, 29 Oct. —
 21 Martie și 30 Octomvrie.
 Agârbiclu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Nov. —
 19 Martie. 15 Noemvrie.
 Agnita (jud. Târn. mare) 21 Martie, 19 Iunie, 12 Oct.,
 19 Dec — 24 Martie, 21 Iunie, 15 Oct., 21 Decemvrie.
 Agoștin (jud. Târn.-mare) 29 Martie, 13 Sept. —
 31 Martie, 15 Sept.
 Alta-Mare 15 Febr., 22 Mai, 28 Dec. — 16 Febr., 23
 Mai 29 Dec.
 Aiud 22—23 Ian., 1 Martie, 5—6 Mai, 10 Iunie, 16—17
 August, 13—14 Oct. 1—4 Mai. — 25 Ian., 8 Mai, 19
 Aug., 18 Oct.
 Alămor și 4 Martie, 3 Septemvrie.
 Alba-Iulia 5—6 Febr., 24—25 Martie, 15—16 Mai, 23—24
 Iulie, 27—28 Sept., 9—10 Nov., 14—15 Dec. — 27 Martie,
 28 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.
 Aleșd 1—2 Martie, 15—16 Iunie, 21—22 Septemvrie, 14—15
 Decemvrie.
 Alma (jud. Târnava mică) 20 Ian., 18 Aprilie, 21 Iunie,
 22 Nov. — 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie, 25 Nov.

- Almaşul mare (jud. Cluj) ⑥ 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.
 Alţina ⑥ 18 Febr., 29 Aug. — ⑥ 19 Febr., 30 Aug.
 Amoaş ⑥ 7 Febr., 7 Iulie. — ⑥ 8 Febr., 8 Iulie.
 Apold (jud. Târnava-mare) ⑥ 18 Martie, 9 Dec. — ⑥ 20
 Martie, 11 Dec
 Apoldul-de-sus ⑥ 17 Martie, 17 Noemvrie — ⑥ 18 Martie,
 18 Nov
 Apoldul-de-jos ⑥ 2 Ianuarie, 10 August. — ⑥ 3 Ian.,
 11 August
 Arad ⑥ 29 Februarie—4 Martie, 30 Iun.—4 Iulie. — ⑥
 4 Martie, 4 Iulie.
 Archita (jud. Târn. mare) ⑥ 21 Aprilie, 13 Octomvr. —
 ⑥ 19 Aprilie. — ⑥ 24 Apr., 15 Octomvrie.
 Archind ⑥ 24 Aprilie, 16 Octomvrie.
 Ardhat ⑥ 1 Ian., 5 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. — ⑥ 2 Ian.,
 6 Aprilie, 1 Aug., 20 Sept.
 Armeni (jud. Sibiu) ⑥ şi ⑥ 5 Februarie, 19 Iulie.
 Arpaşul-de-jos ⑥ 21 Martie, 4 Iulie, 28 Septemvrie, 9 Oct.
 — ⑥ 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Oct.
 Asuajul de sus (Sălaj) ⑥ 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie, 24 Sept.
 — ⑥ 21—22 Ianuarie, 21—22 Martie, 5—6 Iulie, 25—26
 Septemvrie.
 Aşel ⑥ 11 Februarie, 8 August, 5 Decemvrie. — ⑥ 13 Febr.,
 10 Aug., 7 Decemvrie.
 Atid (jud. Mureş) ⑥ 31 Ian.—2 Febr., 1—3 Aprilie, 6—8
 Iunie, 26—28 Sept. — ⑥ 3 Febr., 9 Iunie, 23 Mai,
 29 Sept.
 Avrig ⑥ 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Octomvrie. —
 ⑥ 20 Martie 2 Iunie, 13 August, 2 Octomvrie.
 Axente Sever (Frâua, jud. Târn.-mare) ⑥ 12 Apr., 1 Oct.
 — ⑥ 14 Apr., 2 Oct.
 Bachnea ⑥ 27 Septemvrie, 12 Decemvrie. — ⑥ 30 Sept.,
 15 Dec.
 Băgaciu ⑥ 7 Martie, 24 Octomvrie.
 Bagin ⑥ 17 Iunie, 11 Nov.
 Baia-de-Criş ⑥ şi ⑥ 15 Martie, 21 Iunie, 20 Sept., 20 Dec.
 Baia-mare ⑥ 20 Ianuarie, 17 Martie. 16 Iunie, 25 Aug.,
 17 Nov. — ⑥ 21 Ian., 18 Martie, 17 Iunie, 28 Aug., 18 Nov.
 Bălăuşeri (Târn.-mică) ⑥ 2 Martie, 7 Mai, 16 Iulie, 12 Sept.,
 12 Oct., 19 Dec. — ⑥ 3 Martie, 8 Mai, 17 Iulie, 13 Sept.,
 13 Oct., 20 Dec.

- Bălcaclu 🐾 15—17 Martie, 6—8 Nov. — 🐾 18 Mart., 9 Nov.
 Balsa (j. Hunedoara) 🐾 și 🐾 26 Martie, 25 Iunie, 27 Oct.
 Ballnț (j. Severin) 🐾 și 🐾 6 Aprilie, 1 Iunie, 7 Sept., 7 Dec.
 Band 🐾 🐾 🐾 și 🐾 28—30 Apr., 28—31 Oct. — 🐾
 1 Mai, 1 Nov.
 Baraolt 🐾 31 Ianuarie—2 Febr., 30 Mai—1 Iunie, 18—20
 Aug., 9—11 Nov. — 🐾 3 Februarie, 2 Iunie, 21 Aug.,
 12 Noemvrie.
 Bârghiș 🐾 și 🐾 29 Martie, 3 Octomvrie.
 Bârzava (jud. Arad) 🐾 și 🐾 14 Febr., 10 Aprilie, 12 Iunie,
 14 Aug., 9 Oct., 11 Dec.
 Bătania (jud. Arad) 🐾 18 Martie, 1 Iulie, 23 Oct. — 🐾
 19 Martie, 2 Iulie, 29 Octomvrie.
 Bătanii mari 🐾 21 Ian., 13 Apr., 31 Iulie, 7 Oct.
 Batoș 🐾 25—26 Ian., 19—20 Mai, 12—13 Nov. — 🐾 27
 Ian., 21 Mai, 14 Noemvrie.
 Bazna 🐾 și 🐾 29 Martie, 29 Iulie. — 🐾 1 August.
 Beclean 🐾 5 Aprilie, 4 Iunie, 3 Sept., 26 Noemvrie. —
 🐾 6 Aprilie, 5 Iunie, 4 Septemvrie, 27 Noemv.
 Beia 🐾 20 Febr., 20 Aug., 20 Noemvr. — 🐾 23 Febr., 23
 Aug., 23 Nov.
 Beiuș 🐾 și 🐾 11 Februarie, 6 Mai, 29 Iulie, 4 Nov.
 Berchez 🐾 10 Ianuarie, 25 Aprilie, 27 Iunie, 17 Oct.
 Berchieș 🐾 29 Iunie.
 Bezid (jud. Odorhei) 🐾 31 Mai—1 Iunie, 1—2 Oct., 11—12
 Dec — 🐾 2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
 Bicazul Ardelean 🐾 7—8 Apr., 28—30 Sept. — 🐾 9 Apr.,
 1 Oct.
 Blertan 🐾 14 Aprilie, 2 Septemvrie. — 🐾 16 Apr., 4 Sept.
 Bileag (j. Năsăud) 🐾 22 Martie.
 Bistrița 🐾 14—15 Febr., 14—16 Mai, 19—20 August, 21—23
 Noemvrie. — 🐾 14 Febr., 17 Mai, 21 Aug., 24 Nov.
 Blaj 🐾 21 Martie, 30 Iunie, 25 Sept., 3 Decemvrie. —
 🐾 24 Martie, 4 Iulie, 28 Sept., 7 Decemvrie.
 Bogatul Român (jud. Sibiu) 🐾 și 🐾 8 Apr., 5 Iulie, 26 Oct.
 Bogoz 🐾 20—22 Martie. — 🐾 23 Martie.
 Bogșa 🐾 7—9 Martie, 15—17 Mai, 4—6 Iulie, 18—20 Sept.
 Boian 🐾 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Sept., 11—13
 Dec. — 🐾 13 Martie, 14 Iunie, 13 Sept., 14 Decemvrie.
 Bonțida 🐾 13 Ian., 23 Martie, 29 Iunie, 21 August, 20 Oct.
 — 🐾 14 Ian., 24 Martie, 30 Iunie, 22 Aug., 21 Octomvrie.

- Boroşneiu (jud. Arad) și 14 Ian., 28 Aprilie, 21 Iulie, 27 Oct.
- Boroşneiu-mare 22 Febr., 17 Mai, 23 August, 8 Nov. — 23 Febr., 18 Mai, 24 August, 9 Nov.
- Boroş-şebes și 20 Apr., 6 Iulie, 28 Sept., 7 Dec.
- Borşa și 13 Mai, 26 August, 23 Sept, 14 Oct., 7 Nov.
- Bozoviciu 3 Apr., 15 Mai, 2 Oct., 18 Dec. — 4 Apr., 16 Mai, 3 Oct., 19 Dec.
- Brad (judeţul Hunedoara) și 1 Martie, 7 Iunie, 6 Sept., 6 Dec.
- Bran 7 Aug., 5 Oct. — 8 Aug., 6 Oct.
- Braşov 6 Aprilie, 28 Iunie, 18 Octomvrie. — 20 Octomvrie.
- Brateiu și 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Breţcu 24 Ian., 6 Aug., 25 Sept. — 25 Ianuarie, 7 Aug., 26 Sept.
- Briu 1 Martie, 24 Octomvrie.
- Budin-de-Câmpie (jud. Turda) 28—30 Mai. — 31 Mai, 11 Nov.
- Bula 26 Martie, 25 Oct. — 28 Martie, 27 Oct.
- Buneşti (jud. Târnava-mare) 10—11 Februarie, 15—16 August. — 12 Febr., 17 August.
- Buteni (jud. Arad) și 9 Febr., 31 Mai, 2 Aug., 4 Oct., 20 Dec.
- Buza 19 Ianuarie, 19 Aprilie, 27 Iulie, 25 Oct. — 20 Ian., 20 Apr., 28 Iulie, 26 Octomvrie.
- Buziaş (j. Timiş) și 21 Ian., 17 Apr., 21 Iulie, 25 Aug., 6 Oct.
- Cacova (jud. Caraş) și 26 Ian., 19 Aprilie, 9 August, 1 Nov.
- Cal 19—21 Ian., 22—24 Mai, 1—3 Oct. — 22 Ian., 25 Mai, 4 Oct.
- Câlnic (j. Alba) 7 Aprilie, 3 Iulie, 2 Decemvrie. — 8 Aprilie, 4 Iulie, 3 Dec.
- Câmpeni și 6 Apr., 1 Iunie, 9 Iulie, 28 Aug., 5 Nov.
- Câmpia-Turzii (jud. Turda) 31 Ian.—2 Febr., 5—7 Iulie, 18—20 Oct. — 3 Febr., 8 Iulie, 21 Oct.
- Câpâlnaş (jud. C.-Severin) și 5 Ian., 1 Martie, 3 Mai, 2 Aug., 1 Nov.
- Caransebeş și 27 Ianuarie, 27 Aprilie, 3 August, 5 Oct.

- Cârța (jud. Făgăraș) 20 Martie, 20 Iulie — 21 Martie, 21 Iulie.
- Cartfalău (jud. Ciuc) 6 Febr., 23 Iunie, 15 Oct. — 7 Febr., 24 Iunie 16 Oct.
- Cața (jud. T-mare) 6 Mai, 15 Sept. — 8 Mai, 17 Sept.
- Țătina (jud. Cluj) 1—2 Febr., 25—26 Apr., 25—26 Iulie, 25—26 Oct. — 3 Febr., 27 Apr., 27 Iulie, 27 Oct.
- Cazon (jud. Ciuc) 1 Mai, 2 Iulie, 27 Nov.
- Cehul-Silvaniei 22 Februarie, 29 Aprilie, 14 Iunie, 26 Iulie, 13 Sept., 18 Oct., 20 Dec. — 23 Febr., 30 Apr., 15 Iunie, 27 Iulie, 14 Sept., 19 Octomvrie, 21 Decemvrie
- Cermeiu (jud. Arad) și 30 Martie, 6 Iulie, 14 Sept., 9 Nov
- Cernatu (jud. Brașov) și 3 Mai, 20 Sept.
- Cernatul-de-jos și 2 Aprilie, 5 Iulie, 21 Dec.
- Cetatea-de-baltă (jud. T-mică) 6 Aprilie 9 Iunie, 18 Aug., 5 Oct, 14 Dec. — 13 Aprilie, 13 Iunie, 21 Aug., 9 Oct., 18 Decemvrie.
- Chezdi-Oșorhei 7—8 Ian., 6—7 Mai, 26—27 Oct. — 9 Ian., 8 Ma, 28 Octomvrie.
- Chibed (jud. Odorheiu) 16—17 Febr., 16—17 Mai, 29—30 Nov — 19 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
- Chindul-mic 19—21 Febr., 4—6 Noemvrie. — 22 Febr., 7 Nov.
- Chiochiș 6 Apr., 30 Oct.
- Chirpăr 23 Ian., 17 Apr., 10 Iulie. — 25 Ian., 19 Apr., 12 Iulie
- Chișineu-Criș 22 Aprilie, 23 Sept., 16 Decemvrie — 23 Aprilie, 24 Sept., 17 Dec.
- Clachi-Gârbău 13 Febr., 29 Mai, 28 Septemvrie. — 14 Febr., 30 Mai, 29 Sept.
- Clacova și 7 Aprilie, 30 Iunie, 25 Aug., 12 Oct., 10 Nov.
- Cil (j. Arad) și 10 Apr., 3 Iulie, 23 Oct.
- Cincul (județul Făgăraș) 11 Martie, 17 Iunie, 30 Sept. — 12 Martie, 18 Iunie, 1 Oct.
- Cineșor (jud. Făgăraș) 25 Martie, 15 Iulie. — 26 Martie, 16 Iulie.
- Clocman 8 Ianuarie, 1 Nov.
- Cisnădie 29 Iunie.
- Ciuc-Sângeorgiu (jud. Ciuc) 5 Apr., 18 Dec. — 7 Apr., 20 Dec.

- Cluj   și 8—9 Ian., 10—11 Martie, 12—13 Iunie, 29—30 Aug., 30 Oct.—1 Nov. 24—25 Apr. — 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov.
- Codlea 24 Apr., 29 Sept.
- Cojocna 10—11 Apr., 3—4 Nov. — 12 Aprilie, 5 Nov.
- Comloșul mare (Timiș) și   28 Febr., 12 Iunie, 28 Aug., 13 Nov
- Copalnic-Mănăstur (jud. Satu-Mare) 28 Febr., 11 Apr., 23 Mai, 22 August, 17 Oct., 5 Dec. 1 Martie, 12 Apr., 24 Mai, 23 Aug., 13 Oct., 6 Decembrie.
- Copșa-mare 21 August
- Copșa-mică 21 Aprilie 25 Aprilie. — 20 Aug.
- Cornățel 31 Martie, 25 Sept. — 1 Apr., 26 Sept.
- Corund (județul Odorhei) 15 Ianuarie, 11 Mai, 1 Iulie, 22 August — 18 Ianuarie, 13 Mai, 4 Iul., 25 Aug.
- Covasna 10 Febr., 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noembrie — 11 febr., 2 Mai, 22 Iulie, 11 Noembrie.
- Cozmeni (jud. Ciuc) 22—23 Ian., 19—20 Aug. — 25 Ian., 21 Aug.
- Crasna 15 Ianuarie, 8 Aprilie, 30 Mai, 8 Iulie, 29 Aug., 14 Oct. — 16 Ianuarie, 9 Aprilie, 31 Mai, 9 Iulie, 30 Aug., 15 Oct.
- Crihalma (jud. Târnava mare) 26 Martie, 1 Iulie, 2 Dec. — 28 Mart., 3 Iulie, 4 Dec.
- Criș (jud. Târn-mare) și 22 Septembrie.
- Crișpatac (jud. Odorhei) 24 Febr., 16 Iunie, 4 Oct.
- Criț (jud. Târn-Mare) 22 Ian., 29 Aug. — 23 Ian., 31 Aug.
- Cuctu 10 Aprilie, 25 Noembrie
- Dacia (jud. Târn-mare) și 1—2 Februarie, 12—13 Iunie, 20—21 Octombrie
- Dala săsească 4—5 Aprilie, 10—11 Oct. — 6—7 Apr., 12—13 Oct.
- Dalboșeț (jud. C-Severin) 10 Martie, 23 Octombrie.
- Daneș 2 Mart., 17 Iun., 2 Oct. — 4 Mart., 19 Iun., 4 Oct.
- Dârlos 18 Martie, 19 Iunie, 8 Oct. — 20 Mart., 21 Iunie, 10 Oct.
- Dealul-Frumos (jud. Târnava-mare) și 12 Sept.
- Deda (jud. Muraș) 16—18 Ian., 4—6 Apr., 18—20 Sept. — 19 Ian., 7 Apr., 29 Mai, 21 Sept.
- Dej și 28 Febr.—1 Mart., 11 Apr., 30—31 Mai, 15—16 Aug., 17 Oct., 12—13 Dec.

- Deța (Timiș) 🐾 și 🌀 19 Mart., 11 Iunie, 10 Sept., 26 Nov.
 Deva 🐾 11 Ianuarie, 11 Mai, 31 Iulie, 27 Oct. — 🌀 14
 Ian., 13 Mai, 3 Aug., 30 Oct.
- Dezna (J. Arad) 🐾 și 🌀 13 Martie, 8 Mai, 11 Sept., 20
 Noemvrie.
- Ditrău 🐾 31 Ian.—2 Febr., 28—30 Apr., 14—16 Iulie,
 22—24 Nov. — 🌀 3 Febr., 1 Mai, 17 Iulie, 25 Nov.
- Dobra (jud. Hunedoara) 🐾 și 🌀 22 Februarie, 6 Mai,
 15 Iunie, 8 Sept., 1 Nov., 5 Decemvrie.
- Drag (Județul Cluj) 🐾 5 Aprilie, 6 Iulie, 18 August, 7 Nov.
 🐾 5 Iulie, 17 August. — 🌀 6 Aprilie, 7 Iulie, 19 Aug.,
 8 Noemvrie.
- Drașov 🐾 10 Aprilie, 28 Aug. — 🌀 11 Aprilie, 29 Aug.
- Drăușeni (jud. T.-mare) 🐾 26—28 Februarie, 29—31 Oct. —
 🌀 1 Martie, 1 Noemvrie.
- Duca I. G. (fost Cristur, jud. Odorheiu) 🐾 21—22 Febr.,
 1—2 Mai, 4—5 Iulie, 8—9 Sept., 14 Nov. Vite de prăsilă:
 28 Febr.—1 Martie. 🐾 28 Apr., 6 Sept. 🌀 și 🌀 24 Febr.,
 4 Mai, 7 Iulie, 11 Sept.
- Dumbrăveni (Ibașfalău) 🐾 25 Ian., 23 Martie, 15 Mai, 2 Iulie,
 18 Sept., 17 Noemv. — 🌀 28 Ian., 26 Mart., 19 Mai, 5 Iulie,
 21 Sept., 20 Nov.
- Ețed (jud. Odorheiu) 🐾 1—2 Febr., 2—3 Aprilie, 3—4
 Iunie, 27—28 Sept. — 🌀 3 Febr., 4 Aprilie, 5 Iunie, 29 Sept.
- Făgăraș 🐾 15 Martie, 2 Iunie, 7 Sept., 4 Dec. — 🌀 16 Martie,
 3 Iunie, 9 Sept., 5 Dec.
- Făget (jud. Severin) 🐾 și 🌀 7 Ianuarie, 10 Martie, 7 Apr.,
 19 Mai, 23 Iunie, 18 Aug., 27 Oct., 11 Dec.
- Fântânele (jud. Odorheiu) 🐾 22—24 Ian., 9—11 Iunie,
 22—24 Nov. — 🌀 25 Ian., 12 Iunie, 25 Nov.
- Farcașlaca (jud. Odorheiu) 🐾 5—7 Mai, 16—18 August,
 9—11 Nov. — 🌀 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.
- Feldioara (jud. Brașov) 🐾 și 🌀 26—27 Martie, 13—14 Dec
- Felmer (J. Făgăraș) 🐾 1 Aprilie, 1 Sept. — 🌀 2 Apr., 2 Sept.
- Ferihaz (jud. Târn.-mare) 🐾 21 Martie, 20 Oct. — 🌀 22
 Mart., 21 Oct.
- Frata (jud. Cluj) 🌀 5—7 Mai, 1—3 Aug., 7—9 Nov.
- Frumoasa 🐾 4—6 Ian., 11—13 Aprilie, 27—29 Iunie, 6—8
 Sept. — 🌀 7 Ian., 14 Apr., 30 Iunie, 9 Sept.
- Gâlgău (jud. Solnoc-Dobâca) 🐾 17 Aprilie, 5 Sept. — 🌀
 18 Apr., 6 Sept.

- Garbova** 🐾 15 Mai, 29 Octomvrie. — 🐾 17 Mai, 31 Oct.
Garcei (Sălăgiu) 🐾 19 Martie., 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
Geaca (jud. Cluj) 🐾 6 Iulie.
Geoagiul-de-Jos (jud. Hunedoara) 🐾 și 🐾 6 Aprilie, 1 Iulie,
 3 Sept. și 18 Dec.
Gheorgheni (jud. Ciuc) 🐾 29—31 Martie, 12—14 Iunie, 4—6
 Sept., 10—12 Dec. — 🐾 1 Apr., 15 Iunie, 7 Sept., 13 Dec.
Gherla 🐾 6 Februarie, 24 Apr., 5 Iunie, 24 Iulie, 30 Oct.,
 18 Dec 🐾 24 Aprilie. — 🐾 7 Februarie, 25 Apr., 6 Iunie,
 25 Iulie, 31 Oct., 19 Dec.
Ghierteniș (jud. Timiș) 🐾 2 Apr., 11 Iunie, 17 Sept.
Ghimeș-Făget (Ciuc) 🐾 20—21 Ianuarie, 22—23 Aug. —
 🐾 22 Ian., 24 August.
Ghișdarii (jud. Oderheiu) 🐾 21—22 Apr., 21—22 Iunie, 6—7
 Sept., 29—31 Dec. 🐾 19—20 Apr. — 🐾 27—28 Dec. — 🐾
 24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Sept., 2 Ian. 1946.
Ghloroc (j. Arad) 🐾 și 🐾 30 Martie, 5 Octomvrie.
Gialacuta 🐾 23—24 Ian., 10—11 Iunie, 23—24 Nov. —
 🐾 25 Ian., 12 Iunie, 25 Noemvrie. University Library Cluj
Gilău (j. Cluj) 🐾 19 Apr., 23 Iulie, 10 Dec. — 🐾 20 Apr.,
 24 Iulie, 11 Decemvrie.
Gurghiu 🐾 21—22 Apr., 8—9 Sept. — 🐾 23 Aprilie,
 10 Septemvrie
Gurușlău 🐾 28 Ian., 19 Febr., 13 Mai, 18 Aug., 20 Nov. —
 🐾 29 Ianuarie, 20 Febr., 14 Mai, 19 Aug., 21 Noemvrie.
Haldacut (Timiș) 🐾 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
Hălmagiu (jud. Arad) 🐾 și 🐾 19 Febr., 8 Aprilie, 25 Iunie,
 3 Sept., 3 Dec.
Hălmeag 🐾 11 Apr., 15 Oct. — 🐾 12 Aprilie, 16 Oct.
Hărâșcrac (jud. M.-Turda) 🐾 9—11 Martie, 29 Iunie—1 Iulie,
 13—15 Aug., 16—18 Nov. — 🐾 12 Martie, 2 Iulie, 16 Aug.,
 19 Noemvrie.
Hășmașul-Lăpușului 🐾 25 Martie, 6 Dec.
Hațeg 🐾 și 🐾 5 Aprilie, 5 Sept. (târg de reproducători).
Hendorf (jud. T.-mare) 🐾 14 Apr., 14 Iulie, 9 Nov. —
 🐾 16 Aprilie, 16 Iulie, 11 Nov.
Hida (jud. Cluj) 🐾 6 Aprilie, 28 Sept., și 🐾 26 Iunie,
 18 Dec. — 🐾 7 Apr., 29 Sept.
Hodod (jud. Sălaj) 🐾 9 Ian., 13 Martie, 15 Mai, 26 Iunie,
 17 Iulie, 25 Sept., 23 Octomv., 27 Nov. — 🐾 10 Ianuarie,
 14 Martie, 16 Mai, 27 Iun., 18 Iulie, 26 Sept., 24 Oct., 28 Nov.

- Hodoș** 🐾 25—27 Ianuarie, 14—16 Apr., 18—20 Sept. 🐾
11—13 Apr. — 🐾 28 Ianuarie, 17 Aprilie, 21 Sept.
- Hoghilag** 🐾 1 Aprilie, 26 August.
- Homorod** 🐾 15 Mart., 30 Iunie, 15 Nov. — 🐾 17 Mart., 1 Iulie,
17 Nov.
- Hosman (jud. Sibiu)** 🐾 7 Apr., 22 Sept — 🐾 9 Apr. 24 Sept.
- Huedin** 🐾 24 Ian., 21 Febr., 3 Apr. 22 Mai. 25 Iulie,
20 Sept. 24 Nov., 18 Dec. — 🐾 25 Ian., 22 Februarie,
4 Aprilie. 23 Mai. 26 Iulie, 21 Sept., 25 Nov., 19 Dec.
- Hunedoara** 🐾 11 Aprilie, 24 Mai. 25 Iunie. 25 Aug. 11 Nov.
— 🐾 14 Aprilie, 27 Mai. 28 Iunie, 28 Aug., 14 Nov.
- Iacobeni** 🐾 27 Apr., 27 Oct., — 🐾 29 Apr., 29 Oct.
- Iara de jos (jud. Turda)** 🐾 și 🐾 13 Febr., 28 Apr., 13 Iulie,
28 Sept.
- Iecu (jud. M.-Turda)** 🐾 2 Iulie.
- Iernut** 🐾 4 Martie, 4 Mai. 4 Iulie, 4 Sept., 4 Nov. — 🐾
7 Martie, 7 Mai, 7 Iulie, 7 Sept., 7 Nov.
- Ighiu** 🐾 23 Mai. 23 Oct. — 🐾 26 Mai. 27 Oct.
- Ileanda-mare** 🐾 9 Febr., 1 Mai, 17 Aug., 15 Oct. — 🐾
10 Febr., 2 Mai, 18 Aug., 16 Oct.
- Ileni (jud. Treiscaune)** 🐾 și 🐾 10 Ian., 1 Mai, 2 Sept.
- Ilia (jud. Hunedoara)** 🐾 7 Ian., 15 Apr., 17 Iunie, 18 Aug.,
17 Oct., 22 Nov. — 🐾 7 Ian., 13 Mart., 15 Apr. 17 Iunie, 18
Aug., 17 Oct., 22 Nov
- Jibău (jud. Sălaj)** 🐾 și 🐾 22—23 Februarie, 29—30 Martie,
3—4 Mai. 7—8 Iunie, 5—6 Iulie, 2—3 Aug., 18—19 Oct.,
20—21 Dec.
- Jibert (j. Târn.-mare)** 🐾 1 Mai, 1 Aug., 20 Dec. — 🐾
2 Mai, 2 Aug., 21 Dec.
- Jidvein (jud. Târn.-mică)** 🐾 14 Ian., 14 Mai, 3 Sept., 22 Nov.
— 🐾 17 Mai.
- Jimborul-mare** 🐾 20 Ian., 11 Apr., 30 Mai, 27 August, 22 Nov.
- Jucul-de-jos** 🐾 1—3 Mai.
- Lăpuș (jud. Someș)** 🐾 17 Mart., 14 Iunie, 6 Aug., 6 Dec.
— 🐾 18 Mart., 15 Iunie, 7 Aug., 7 Dec
- Lăpușul unguresc,** 🐾 18 Ianuarie 13 Mai, 6 Iulie, 26 Sept.
— 🐾 19 Ian., 14 Mai, 7 Iulie, 27 Sept.
- Laslea** 🐾 15 Febr., 15 Iulie, 15 Oct. — 🐾 18 Febr., 18 Iulie,
18 Oct.
- Lechința (jud. Năsăud)** 🐾 27—28 Febr., 23—24 Apr., 30—31
Mai, 19—20 Sept., 18—19 Dec., — 🐾 1 Martie, 25 Apr.,
1 Iunie, 21 Sept., 20 Dec.

- Lipova (jud. Timiș) și 21—22 Apr., 14—15 Iulie,
1—2 Sept., 10—11 Nov.
- Lona (j. S.-Dobâca) și 23 Ian., 24 Mai, 16 Aug.
Lovnic 5 Martie, 6 Iulie. — 7 Martie, 8 Iulie.
- Ludoș (jud. Sibiu) 15 Apr., 27 Sept.: — 16 Apr., 28 Sept.
- Lugoș și 3 Febr., 23 Martie, 4 Mai, 5 Iulie, 10 Aug.,
19 Oct., 14 Decembrie
- Lunca (jud. Hunedoara) 25 Aprilie, 21 Septembrie.
- Lupșa (j. T.-Arieș) și 13 Ian., 3 Mai, 20 Iul., 18 Sept.,
28 Nov
- Macfalău 21—23 Aprilie, 21—23 Iunie, 6—8 Sept., 30 Dec.
1945—1 Ian 1946. 19—20 Apr. 28—29 Dec. —
24 Apr., 24 Iun., 9 Sept., 2 Ian. 1946.
- Măgheruș 5 Febr., 9 Apr., 4 Aug., 14 Nov. — 6 Febr.,
10 Apr., 5 August, 15 Noemv.
- Mănărade (jud. Alba) 28 Octombrie.
- Mănăsturalung. 18 Martie, 28 Iunie, 19 August, 10 Nov.
— 19 Martie, 29 Iunie, 20 Aug., 11 Nov.
- Marcod (jud. Muraș) 29—31 Martie, 14—16 Sept.
26—28 Martie — 1 Apr., 17 Sept.
- Mărgineni (jud. Făgăraș) și 28 Martie, 6 Aug.
- Marpod 22 Mai, 2 Nov. 23 Mai, 3 Nov.
- Mediaș 6—7 Iulie. — de prăsilă 20 Martie. —
4 5 Martie, 10 Aprilie, 28 Mai, 9 Iulie, 26—27 Sept., 28
Nov. 7 Martie, 13 Iulie, 29 Septembrie, 30 Noembrie.
- Mehadia și 5 Ian., 8 Aprilie, 24 Iunie, 7 Octombrie.
- Mercurea (jud. Sibiu) 22 Febr., 25 Iunie, 17 Aug., 9 Nov.
— 23 Febr., 26 Iunie, 18 August, 10 Nov.
- Merghindeal 23 August. — 24 August.
- Micăsasa 20 Mai, 13 Septembrie.
- Mercurea-Ciucului 11—13 Februarie, 20—22 Mai, 10—12
Iulie, 26—28 Sept. — 14 Febr., 23 Mai, 13 Iulie, 29 Sept.
- Mercurea-Murașului 21—22 Februarie, 3—4 Mai, 29—30
Iulie, 7—8 Dec. 1—2 Mai. — 24 Febr., 5 Mai, 1 Aug.,
10 Decembrie.
- Miheș (jud. Cluj) și 21—23 Ianuarie.
- Mociu (jud. Cluj) și 15—17 Februarie, 3—5 Aprilie,
22—24 Mai.
- Moldova-Nouă (jud. Caraș-Severin) și 20 Aprilie, 22 Iunie,
14 Aug., 2 Noembrie.
- Moldova-Veche și 15 Martie, 12 Octombrie.

- Monor** (jud. Bistrița-Năsăud) 11—12 Martie, 21—22 Mai, 25—26 Sept. — 13 Martie, 23 Mai, 27 Sept.
Moșna 22 Aprilie. — 24 Aprilie.
Moțiș 16 Martie. — 18 Martie.
Movila (j. Târnava mare) 26 Noemvrie. — 28 Nov.
Murăș-Ludoș și 7 Martie, 2 Mai, 3 Octomvrie, 5 Dec.
Nadeș 2 Februarie, 25 Apr., 28 Oct. — 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.
Năsăud 20—21 Martie, 25—26 Mai, 5—6 Sept., 6—7 Nov., 20—21 Dec. — 22 Martie, 27 Mai, 7 Sept., 8 Nov., 22 Dec.
Nocriș 3 Febr., 5 Mai, 16 Oct. — 4 Febr., 6 Mai, 17 Octomv
Oclandul-Homorodului 25—27 Apr., 24—26 Oct. — 28 Apr., 27 Oct.
Ocna-Sibiului 29 Martie, 3 Aug., 17 Dec. — 30 Martie, 4 Aug., 18 Dec.
Ocna-Murășului (jud. Alba) 15 Aprilie, 15 August. — 14 Apr., 11 Aug.
Odorheiu 13—15 Martie, 9—11 Iunie, 1—3 Oct., 18—20 Decemvrie. 10—12 Apr., 28—30 Sept. — 16 Martie, 12 Iunie, 4 Oct., 21 Dec.
Ogra (jud. Târnava-mică) 26 Apr., 15 Iunie, 13 Sept., 15 Dec. — 29 Apr., 18 Iunie, 16 Sept., 18 Decemvrie.
Olafalău-mare 9—11 Martie, 26—28 Nov. — 12 Martie, 29 Nov.
Olpret (jud. Someș) și 14 Aprilie, 28 Mai, 1 Aug.
Orăștie 11 Martie, 1 Iunie, 1 Oct., 3 Decemvrie. — 11 Martie, 1 Oct. (târg de reproducători). — 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct., 5 Dec.
Oravița și 30 Martie, 13 Iulie, 19 Oct., 30 Nov.
Orlat și 24 Martie, 14 Aug.
Orșova și 4 Mai, 14 Sept.
Orșidorf (jud. Timiș) și 22 Apr., 9 Sept.
Ozun (j. Treiscaune) 20 Martie, 29 Mai, 19 Iulie, 4 Sept., 15 Oct., 11 Dec. — 21 Martie, 30 Mai, 21 Iulie, 5 Sept., 16 Oct., 12 Dec.
Palos 28 Mai.
Pâncota (jud. Arad) și 12 Februarie, 8 Mai, 5 Aug., 14 Oct.
Pantlăcen 23 Iunie, 9 Sept. — 24 Iun., 10 Sept.
Păpăuți și 19 Febr., 6 Mai, 19 Aug., 4 Nov.

- Papiu-Ilarian (jud. Turda) ~~16-18~~ 16—18 Iunie, 16—17 Sept. —
 19 Iunie, 18 Sept.
- Păuca ~~2-3~~ și 2—3 Apr., 8—9 Aug., 15—16 Nov.
- Pecica-ungurească 9 Mai, 14 Septembrie.
- Pecica (jud. Arad) ~~20~~ și 20 Martie, 22 August, 23 Dec.
- Pelișor (jud. Târnava-mare) ~~2~~ 2 Apr., 26 Oct. — 3 Apr.,
 27 Oct.
- Periamoș (jud. Timiș) ~~24~~ și 24 Apr., 15 Iunie, 24 Sept.,
 14 Nov.
- Petelea ~~4-6~~ 4—6 Iunie, 3—5 Dec. — 7 Iunie, 6 Dec.
- Petriș (jud. Arad) ~~24~~ și 24 Febr., 15 Aprilie, 11 Iunie,
 19 Iulie, 13 Oct., 20 Decembrie.
- Petriș (jud. Bistrița-Năsăud) ~~30-31~~ 30—31 Martie, 26—27 Oct.
 — 1 Apr., 28 Octombrie
- Petroșani (j. Huned.) ~~13~~ și 13 Mai, 13 Oct.
- Pișcolt (jud. Bihor) 1 Martie, 6 Sept.
- Polana-Sărată ~~28~~ 28 Martie, 19 Mai, 14 Iulie, 25 Oct. —
 29—30 Martie, 20 Mai, 15 Iulie, 26 Oct.
- Polana-Sibiului ~~5~~ 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Septembrie.
 — 6 Mai, 12 Iulie, 21 Sept.
- Porumbacul-de-jos ~~14~~ 14 Apr., 1 Sept. — 16 Apr., 3 Sept.
- Praid ~~16-17~~ 16—17 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Octombrie,
 14—15 Decembrie. — 19 Martie, 26 Iulie, 15 Octombrie,
 17 Decembrie.
- Prejmer (j. Brașov) ~~3-4~~ și 3—4 Febr., 7—8 August.
- Proștea-mare ~~29~~ 29 Ian., 6 Aprilie, 10 Iunie, 26 Oct. —
 9 Aprilie, 29 Octombrie.
- Prundul-Bărgăului ~~7-8~~ 7—8 Ian., 12—13 Aprilie, 30 Iunie—
 1 Iulie, 27—29 Oct. — 9 Ian., 14 Apr., 2 Iulie, 30 Oct.
- Pul (jud. Hunedoara) ~~7~~ și 7 Mai, 15 Oct.
- Racoșul-de-jos ~~24~~ 24 Apr., 26 Sept. — 26 Aprilie, 22 Sept.
- Racovița-Olt ~~9~~ și 9 Martie, 20 August.
- Radna (jud. Arad) 7 Martie, 18 Mai, 14 August, 4 Oct.
- Râșnov 28 Febr., 29 Iunie.
- Reghin ~~14-18~~ 14—18 Febr., 7—11 Mai, 5—9 Aug., 18—22 Oct.,
 11—12 Dec. — 11—13 Februarie, 4—6 Mai, 2—4 Aug.,
 15—17 Oct., 10 Dec. — 1—3 Mai, 30 Iulie—1 Aug. —
 19 Februarie, 12 Mai, 10 Aug., 23 Octombrie.
- Reșița ~~21~~ și 21 Apr., 14 Iulie, 8 Sept., 27 Oct.
- Rețeg ~~4-6~~ 4—6 Mai, 9—11 Iulie, 25—27 Sept. — 7 Mai,
 12 Iulie, 28 Sept.

- Betiș (jud. Târn.-mare)** ☾ 2 Mai, 1 Sept. — ☽ 4 Mai, 3 Sept.
Riebiș (jud. Târn.-mică) ☾ 25 Martie, 13 Nov. — ☽ 27 Martie, 15 Nov.
Rimetea (jud. Turda) ☾ 13—15 Mai, 7—9 Oct. — ☽ 16 Mai, 10 Oct.
Rodna ☾ 17 Febr., 2 Mai, 7 August, 27 Oct. — ☽ 18 Febr., 3 Mai, 8 Aug., 28 Oct.
Roșla-montană ☽ 15 Martie, 15 Oct.
Rovine (jud. Arad) ☾ și ☽ 6 Mai, 9 Sept.
Rupea ☾ 8 Ianuarie, 8 Martie, 22 Iulie, 7 Oct. — ☽ 10 Ianuarie, 10 Martie, 24 Iulie, 9 Octomvrie.
Rușii-Munți ☽ 30 Martie, 30 Sept.
Săbed ☾ 14—16 Apr., 4—6 Oct. — ☽ 17 Apr., 7 Oct.
Sacul ☽ 3 Iunie, 6 Nov.
Sălașul-de-sus ☾ și ☽ 20 Aprilie, 27 Septemvrie.
Sălciua-de-jos (Turda) ☾ și ☽ 21 Apr., 20 Oct.
Saliște (jud. Sibiu) ☾ 4—5 Apr., 11—12 Iunie, 4—5 Oct. — ☽ 6 Apr., 14 Iunie, 6 Oct.
Sâmbăta-de-Jos (jud. Făgăraș) ☾ 22 Aprilie, 20 Mai, 14 Sept. — ☽ 25 Apr., 21 Mai, 14 Sept.
Sâncraiu-Almașului ☾ și ☽ 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug., 26 Oct.
Sândonic (jud. Ciuc) ☾ 16—18 Martie, 7—9 Oct. — ☽ 19 Martie, 10 Octomvrie.
Sângeorgiul-de-pădure ☾ 19 Martie, 2 Iulie, 26 Oct., 11 Dec. — ☽ 21 Martie, 4 Iunie, 28 Octomvrie, 13 Decemvrie.
Sângeorgiul-săsesc ☾ 29—31 Ian., 5—7 Mai, 29—31 Iulie, 29—31 Oct. — ☽ 1 Febr., 8 Mai, 1 August, 1 Noemvrie.
Sânmartin ☾ 1—2 Mai, 7—8 Noemvrie. — ☽ 3 Mai, 9 Nov.
Sânmartinul-Homorodului ☾ 12—13 Febr., 14—15 Mai, 30—31 Aug. — ☽ 14 Febr., 16 Mai, 1 Sept.
Sânmiclăuș (jud. T.-mică) ☾ 22 Apr., 18 Sept. ☾ 7 Apr., 11 Sept. — ☽ 21 Sept.
Sân-Paul (jud. T.-mică) ☾ 3 Apr., 25 Aug. — ☽ 5 Apr., 28 Aug.
Sântămărie-Orlea ☾ 30—31 Martie, 6—7 Septemvrie. ☾ 28—29 Martie, 4—5 Septemvrie — ☽ 1 Apr., 8 Sept.
Sântămăria-de-piatră (jud. Hunedoara) ☾ și ☽ 18 Ian., 19 Apr., 12 Oct.
Sârmaș ☾ și ☽ 18—20 Iunie, 1—3 Aprilie, 9—11 Iunie, 27—29 August, 8—10 Oct., 4—6 Dec.
Sarmisegetuza (jud. Hunedoara) ☾ și ☽ 29 Aprilie, 12 Oct.

- Săsași (jud. Sibiu) 20 Apr., 27 Iulie, 7 Oct. — 21 Apr.,
28 Iulie, 8 Octomvrie.
- Saschiz 10 Ian., 20 Mai, 1 August, 22 Nov. și
20 Noemvrie. — 12 Ian., 22 Mai, 3 Aug., 24 Nov.
- Săsciori (jud. Alba) 28 Martie, 24 Oct., 18 Dec. —
 30 Martie, 24 Aprilie, 27 Oct., 20 Dec.
- Săvaghia (jud. Cluj-Turda) și 24 Aprilie, 29 Oct.
- Săvârșin (jud. Arad) și 27 Ian., 30 Martie, 18 Mai,
27 Iulie, 28 Sept., 30 Nov.
- Sebeș (jud. Alba) 26 Ian., 4 Martie, 21 Apr., 30 Mai,
21 Aug., 4 Nov. 8 Apr., 24 Oct. — 29 Ian., 5 Martie,
24 Apr., 1 Ian., 24 Aug., 5 Nov.
- Șelca-mare 1 Mart., 19 Mai, 28 August, 10 Dec.
16 Mai. — 3 Martie, 21 Mai, 30 August, 12 Dec.
- Șelca-mică 21 Iunie, 9 Nov. — 23 Iunie, 11 Nov.
- Seleuș 8 Apr., 13 August, 8 Dec. — 11 Apr., 16 Aug.,
11 Dec.
- Senereuș (jud. T.-mică) 10 Aprilie, 28—29 Iunie, 26—27
Octomvrie — 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oct.
- Șercaia (jud. Făgăraș) 8 Mai, 21 Aug., 9 Nov. —
9 Mai, 22 Aug., 10 Noemvrie.
- Sf.-Gheorghe 27 Iunie. — 8—9 Martie, 26—27 Apr.,
28—29 Iunie, 11—12 Octomvrie.
- Sibiu 24 Apr., 4 Sept. de reproducție: 24 Apr., 30 Oct.
 10 Ian., 20 Martie, 25 Apr., 27 Iunie, 5 Sept., 31 Oct.
 11 Ian., 21 Martie, 26 Apr., 28 Iunie, 6 Sept., 1 Nov.
— 11 Ian., 26 Apr., 6 Sept.
- Sibot (jud. Hunedoara) și 10 Martie, 3 Mai, 8 Aug.,
10 Nov.
- Sic (jud. Someș) și 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept.,
8 Oct., 30 Nov.
- Șieu (jud. Năsăud) 14 Ian., 14 Aprilie, 14 Iulie, 9 Oct. —
 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie, 10 Octomvrie.
- Sighetul-Marmației 20—21 Febr., 29—30 Mai, 17—18 Iulie,
4—5 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
- Sighișoara 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Aprilie,
21—22 Iunie, 15 Sept., 2 Nov. — 18 Ian., 16 Martie,
3 Mai, 24 Iunie, 18 Sept., 4 Noemvrie.
- Șilimeghiu 1 Ian., 28 Martie, 15 Aug.
- Șilindia (jud. Arad) și 21 Martie, 16 Mai, 5 Dec.
- Șimand (jud. Arad) și 11 Februarie, 12 Mai, 13 Sept.

- Simeria (jud. Hunedoara) și 26 Febr., 15 Iulie, 11 Sept., 23 Oct.
- Șimișna (jud. Someș) și 22 Ian., 29 Apr., 29 Aug., 30 Nov.
- Șimleul-Silvaniei 18 Mai, 26 Oct. și 24 Martie, 23 Iunie, 1 Sept., 22 Dec.
- Șimon (j. Brașov) și 9 Aug., 21 Noemvrie.
- Șinca-Veche 29 Aprilie, 20 Iulie, 25 Oct. și 30 Apr., 21 Iulie, 27 Octomvrie.
- Șintereag (jud. Someș) 2 Febr., 23 Iunie. — 3 Febr., 24 Iunie.
- Șiria și 8 Martie, 7 Iunie, 9 August, 6 Dec.
- Șlimnic 1 Iunie, 14 Oct. — 2 Iunie, 15 Oct.
- Șoarș (jud. Târn.-mare) 7—8 Apr., 17—18 Sept. — 9 Aprilie, 19 Sept.
- Șoborșin 14 Febr., 13 Mai, 18 August, 3 Decemvrie.
- Șomârtin 14 Apr., 28 Iulie, 4 Nov. — 17 Apr., 31 Iulie, 7 Nov.
- Șomcuta-mare și 12 Martie, 6 Apr., 24 Apr., 20 Aug., 11 Nov., 25 Decemvrie.
- Sovata și 10—11 Ianuarie, 12—13 Apr., 12—13 Iulie, 30 Sept.—1 Oct. 10—11 Apr. — 12 Ianuarie, 14 Apr., 14 Iulie, 2 Oct.
- Spermezen (jud. Solnoc-Dobâca) 19 Mai, 9 Sept. — 20 Mai, 10 Sept.
- Streiu-Sângeorgiu (jud. Huned.) și 6 Mai, 15 Sept., 18 Dec.
- Supurul-de-jos și 21 Febr., 28 Martie, 25 Apr., 11 Iulie, 29 Aug., 10 Oct., 14 Nov., 12 Dec.
- Taga 9 Martie, 18 Iunie.
- Tâlmăcin 27 Febr., 23 Iunie, 3 Noemvrie. — 28 Febr., 24 Iunie, 4 Nov.
- Târgu-Murăș 12—16 Ian., 12—16 Martie, 12—16 Mai, 1—5 Iulie, 1—5 Septemvrie, 6—10 Noemvrie, 18—22 Dec. — 17 Ian., 17 Martie, 17 Mai, 6 Septemvrie, 11 Nov.
- Târgu-Săcuiesc 8 Ianuarie, 13 Mai, 28 Oct. — 9 Ian., 15 Mai, 29 Octomvrie.
- Târnăveni 26 Februarie, 28 Aprilie, 21 Iulie, 12 Oct. 7 Dec. — Oi: 30 Apr. — 1 Martie, 2 Mai, 24 Iulie, 15 Oct., 10 Dec.
- Tășnad și 17 Febr., 6 Apr., 12 Mai, 7 Iulie, 8 Sept., 20 Oct., 10 Nov.

- Teaca 30-31 Ianuarie, 29-30 Aprilie, 25-26 Iunie, 3-4 Nov. 10-12 Aprilie. - 1 Febr., 1 Mai, 27 Iunie, 5 Noemvrie.
- Teiuș 17-18 Februarie, 26-27 Aprilie, 24-25 Iunie, 25-26 Aug., 5-6 Noemvrie. - 20 Febr., 28 Aprilie, 26 Iunie, 28 August, 9 Nov.
- Ticnșul-Vechiu 11 Febr., 24 Iunie, 1 Nov. - 12 Febr. 25 Iunie, 2 Noemvrie.
- Timișoara și 16-17 Martie, 2 Mai, 2 Iunie, 16 Aug., 30 Sept. și 19 Decemvrie.
- Toplița-Română 27-29 Ian., 22-24 Apr., 7-9 Iulie, 2-4 Oct. - 30 Ian., 25 Apr., 10 Iulie, 5 Oct.
- Turda și 4-5 Februarie, 7-8 Aprilie, 7-8 Iulie, 1-2 Sept., 3-4 Noemvrie, 1-2 Decemvrie.
- Ungra 1 Iunie, 10 Aug., 2 Nov. - 2 Iunie, 11 Aug., 3 Nov
- Unirea (Vințul de sus) și 8 Ian., 20 Martie, 5 Iunie, 20 Aug., 1 Oct., 16 Nov.
- Urmeniş (jud. Cluj) 16-17 Ian., 3-4 Mai, 4-5 Iulie, 16-17 Dec. 15-16 Aprilie. 10 Dec. - 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec. Central University Library Cluj
- Vad (j. Făgăraș) 4 Apr., 20 Iunie, 4 Oct., 20 Nov. și 5 Apr., 21 Iunie, 5 Oct., 21 Nov.
- Valdahaza (jud. Cluj) 21 Martie, 20 Sept. - 22 Martie, 21 Sept.
- Valda-Recea 18 Ianuarie, 21 Martie, 1 August. - 19 Ianuarie, 2 August.
- Valea-Lungă 23 Februarie, 23 Octomvrie.
- Valea mare (jud. Severin) și 6 Aprilie, 14 Octomvrie.
- Vânători (jud. Târn.-mare) 27 Martie, 27 Sept., 2 Dec. - 26 Septemvrie. - 29 Martie, 29 Sept., 4 Dec.
- Vărădia (jud. Arad) și 7 Ianuarie, 13 Aprilie, 8 Iunie, 14 Sept.
- Veneția-de-jos 2 Mart., 7 Iulie, 24 Sept. - 8 Iulie, 25 Septemvrie.
- Veștem 27 Februarie, 25 Noemvrie. - 28 Febr., 3 Martie.
- Vinerea 27 Apr., 27 Decemvrie. - 30 Aprilie, 20 Oct.
- Vinga (jud. Timiș) și 20 Mai, 2 Decemvrie.
- Vingard (județul Alba) 10-11 Februarie, 11 Martie, 26 Nov. Sept. - 12 Februarie, 12 Mai, 12 Sept.

- Vințul-de-jos 🐾 13 Martie. — 🐾 14 Martie, 22—23 Iunie,
13 Sept., 16 Septembrie, 22 Noembrie, 24 Noembrie. —
🌀 15 Martie, 24 Iunie, 16 Sept., 25 Noembrie
- Viștea-de-jos 🐾 4 Apr., 11 Iulie, 26 Aug. — 🌀 6 Apr.,
12 Iulie, 27 August.
- Voila 🐾 3 Mai, 16 August, 24 Octombrie. — 🌀 5 Mai,
18 August, 25 Octombrie.
- Voiteg (jud. Timișoara) 🌀 1 Mai, 1 Sept.
- Voramloc 🐾 2 Apr. — 🌀 4 Apr.
- Vulcan (jud. Brașov) 🐾 9 Martie, 29 August. — 🌀 10 Martie,
30 Aug.
- Vurpăr 🐾 15 Mart., 1 Iulie. — 🌀 16 Martie, 2 Iulie.
- Zăbala 🌀 17 Febr., 30 Iulie, 6 Oct., 1 Dec.
- Zagăr 🐾 18—19 Ianuarie, 29—30 Martie, 25—26 Iunie, 5—6
Septembrie, 12—13 Noembrie. — 🌀 20 Ian., 31 Martie,
27 Iunie, 7 Septembrie, 14 Noembrie.
- Zam (jud. Hunedoara) 🐾 și 🌀 16 Ianuarie, 15 Martie,
22 Mai, 9 Iulie, 14 Septembrie, 30 Noembrie.
- Zălan 🐾 🌀 1—2 Martie, 7—8 Iunie, 5—6 Iulie, 6—7 Sept.,
4—5 Oct., 6—7 Decembrie.
- Zărând (jud. Arad) 🐾 și 🌀 13 Martie, 12 Iunie, 14 August,
11 Decembrie.
- Zărnești 🐾 și 🌀 5—6 Mai, 20—21 Septembrie.
- Zerindul mare 🌀 14 Ian., 25 August.
- Zeteleaca (județul Odorheiu) 🐾 1—2 Noiembrie. — 🌀
25 Februarie 3 Noembrie.
- Zlatna 🐾 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 August,
19—20 Noembrie. — 🌀 19 Martie, 18 Iunie, 1 Septembrie,
21 Noembrie.
- Zorlențal mare (jud. Caraș-Severin) 🌀 11 Iulie, 24 Oct.

RUDOLF FRIEDSAM

MAGAZIN CU FIER ȘI ARTICOLE TEHNICE

Telefon 251 SIBIU, PIATA LEMNELOR 5 Telefon 251

OSIE pentru car
veritabilă „**Steler**”

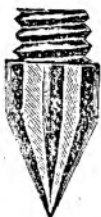
Traverse

Cuptoare

Trestie

Șuruburi, cuie

Lopeți

Ciment

Gips

Rafuri

Plite de tuci

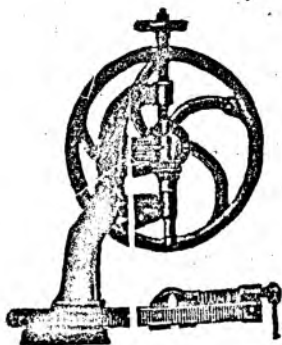
Fiare pentru plug

Coase

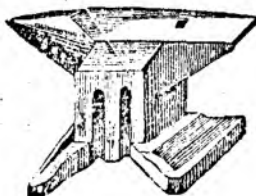
COCS pentru faur

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Mașini
agricole**

Livrez prompt, din
depozit; cu prețurile
cele mai ieftine

O recoltă bună și abundentă

*prin semănarea renumitelor
semințe veritabile de legume
și flori, în ambalaj original*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mauthner

*Unde nu se găsesc a se
adresa la*

Edmund Mauthner

*S. A. Română pt. producerea
și comercializarea semințelor*

Sibiu, str. Maria 7

==== *Telefon 529* ====

INDUSTRIA VATELINEI

S. A.

Sibiu, str. Laurian Nr. 4

Telefon 908

Produce

VATELINĂ

din cea mai superioară calitate

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Intrebuințați

ELECTRICITATEA

cea mai ideală formă
de energie pentru

lumină, forță și căldură

Informațiuni la:

„SETA”

Sibiu, str. C. Brâncoveanu 3

Telefon 194 și 195

**Imbrăcăminte
pentru dame
domni și
copii**

**Cumpărați
ieftin la maga-
zinul româ-
nesc**

de confecții

IOAN ȘANDRU

**SIBIU — PIAȚA REGELE FERDINAND 11
(Lângă Chestura Politei)**

Reprezentanța mașinilor de scris

Olympia

ȘTEFAN BENKŐ

Sibiu, str. Regina Maria 8

Telefon 127

Depozit în mașini de scris noi și întrebuințate

Mașini de calculat: „BRUNSVIGA“

Aparate de reprodus „ORMIG“

Atelier special de reparații

Furnitură de birou, precum și tocuri rezervoare

„Dacia Traiană“

Institut de arte grafice, editură,
compactorie și librărie s. a.

SIBIU

Piața Unirii 7 - Str. Regina Maria 20 - Telef. 168 a și b

- Inscris in Registrul Comerțului Fi. 275/1931

T I P O G R A F I A

execută tot felul de lucrări grafice ca : acțiuni, registre bancare, broșuri, reviste, ziare, cărți științifice și literare, precum și toate imprimările necesare comunelor, etc.

L I B R Ă R I A

livrează toate articolele de birou, în calitate superioară, cu prețuri moderate, precum și cărți literare și școlare, etc.

C O M P A C T O R I A

bine aranjată cu cele mai bune mașini, poate efectua orice registre pentru bănci, în legături, dela cele mai simple până la cele mai luxoase, în piele și aurite, etc.

E D I T U R A

editează cărți literare, științifice și școlare.

S E C Ţ I A C A R T O N A J E

execută tot felul de cutii din carton, precum și geamantane, în calitate superioară.

Orice comandă se execută prompt.

La cerere se trimite rechizițe sau cărți cu ramburs.

Cumpărând dela noi, sprijiniți comerțul și industria românească!

CINEMA

„APOLLO“

SIBIU, PIAȚA UNIRII

*Modern și elegant aranjat
Rulează filme: sensaționale,
interesante, sportive
„PREMIERE“
Cele mai noi jurnale*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mezelurile firmei

RUDOLF SCHUSTER s.a.

sunt în general cunoscute
ca cele mai superioare!

Locurile de vânzare principale la:

RUDOLF SCHUSTER, Piața Regele Ferdinand Nr. 14

WILHELM SCHUSTER, str. Regina Maria 29

KARL F. SCHUSTER, str. Avram Iancu 8

Länge

Încă moșul D-voastră cumpăra, înainte cu 90 de ani
dela firma noastră renumitele coase marca „Unelte
de câmp” și era mulțumit.

Și d-voastră veți fi mulțumit, dacă cumpărați la noi
o coasă sau o comandați prin poștă. La o comandă
de 10 bucăți, veți primi o coasă gratuit.

Fiecare coasă se vinde cu garanție

Toate celelalte mărfuri de fierărie,
pluguri și tot soiul de unelte agricole

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A u t o m o b i l e

M e r c e d e s - B e n z

R A D I O

M a ș i n i d e s c r i s

la

CAROL F. JICKELI S. A.

SIBIU

BRAȘOV

ALBA-IULIA

Fondat 1847

Atențiune !

Antonie Buțiu

Sibiu — Strada Ocnei Nr. 6

Atelier de tapiterie fină și decorațiuni

Execută :

**Studiouri - Divane - Foteluri - Dormeze
Sofale - Somiere - Saltele - Rulouri
PERDELE**

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**MARE ASORTIMENT DE
STOFFE**

în diferite calități, pentru voiaj,
vânătoare, sport, stradă și gălă la

TEXCOM

Sibiu, str. Regina Maria 5

**Produse ale fabricilor de postav
GROMEN & HERBERT S. A., Sibiu**

J. B. Misselbacher sen.

S. A.

Casă fondată în anul 1818

Centrala:

SIGHISOARA

Sucursale:

SIBIU și ALBA-IULIA

Coloniale - Vopsele

Textile

En gros!

En detail!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

FABRICĂ DE CĂRĂMIDĂ

BINDER S. A.

||| Căramizi, etc. |||

||| Mărfuri ceramice |||

||| Sobe de teracofă |||

D E P O Z I T :

Sibiu, str. Regele Mihai I. Nr. 27 - Tel. 240

Berea **TREI STEJARI**

cea mai bună și
mai renumită din
SIBIU

VICTORIA, BOCK ȘI SANATOR

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Hermann Schlosser

**LIBRĂRIE și
articole tehnice**

Sibiu, str. Regele Mihai I. Nr. 13 - Telefon 61

CERETI OFERTE

TIPOGRAFIA

„ASTRA“

SIBIU

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Str. Avram Iancu

Nr.

9

CONFECTIONĂM PRECIS ȘI ARTISTIC
TOT FELUL DE LUCRĂRI
GRAFICE, ÎN TIMPUL CEL MAI
SCURT, CU PREȚURI MODERATE

Vizitați eu toată încrederea
Magazinul de încălțăminte

„Victoria“

Proprietar T. LASCU din Cluj
Sibiu, str. Regina Maria 25
(in curte)

Asortat în permanență cu ultimele
noutăți pentru dame,
domni și copii

Prețurile convenabile!

Incurajați munca noastră!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Jacobi și Herbert

MARE DEPOZIT
de stofe din lână,
pentru orice scop

Sibiu, Piața Mică Nr. 12

**Librăria și
papetăria**

„Cartea

Românească din Cluj“

refugiată în Sibiu
Strada Regina
Maria Nr. 31

 Cluj / Central University Library Cluj

Aduce la cunoștința Onoratei clientele că are în depozit: Un mare asortiment de cărți românești și străine. — Cursuri universitare și cărți de studiu în limbile română și franceză. — Tot felul de rechizite școlare și de birou. — Un bogat asortiment de tocuri rezervoare și creioane mecanice.

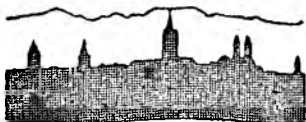
Brichete marcate

Telefon 724

Specialitate: Cele mai moderne pălării
pentru domni, sport, precum și pălării pentru țărani

Atelier
special de
reparație

Atelier
special de
reparație

HEINRICH GRAEF

Sibiu, strada Turnului Nr. 32

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Atențiune, proprietari de mașini
de treerat!

Toate piesele pentru motoare și mașini de treerat
marca M. A. V., Umrath, Ferro Agricola, Hofherr-
Sehrantz, se execută în cel mai scurt timp, bine și cu
pripere de specialiști, la

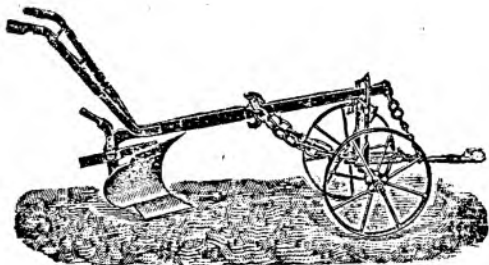
SUCCESORII

CARL F. WULTSCHNER

în Sibiu, lângă gara Turnișorului

Mașini agricole

de tot felul

Pluguri — Mașini de semănat —

Grape de ogor — Greble de fân

Mașini de tăiat nutreț și de tăiat

sfeclă — Batoze cu mo-

toare, etc., găsiți cu

prețuri conve-

nabile

la :

Departamentul Mașinilor

al Reuniunii Agricole Săsești din Transilvania

Sibiu, str. Sării Nr. 22

„Phönix“ S. A. pentru industrie

Sibiu, str. Turnului Nr. 27

Fabrica de lumânări și săpun :

Produce lumânări Phönix, săpunuri Phönix și articole desinfectante. Telefon 322

Secția pentru lucrări de beton și asfaltare :

Fondat 1840 Produce articole de ciment, plăci de beton și execută lucrări de beton și asfaltare. Tel. 306

Antrepozite :

Piața Gării Nr. 3. Telefon 10

Secția de parfumerii. Tel. 322

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Cea mai veche întreprindere
de înmormântări din Sibiu**

Paly & Mökesch

Strada Faurului 11 — Telefon 247 a

Primește și îngrijește înmormântări simple și pompoase, transporturi de morți, precum și exhumări, în condițiile cele mai avantajoase.

Mare depozit în tot felul de coșciuge !

Vânzător al coșciugelor speciale din celuloză, brevetate și în toate țările mari ale Europei.

Dricuri mortuare de sticlă

Vasile Hora

Sibiu — Piața Mică Nr. 14

Magazin de manufactură și
ornate bisericești

Prăvălie și atelier de încălțăminte.

I. PEPELEA

Sibiu, str. Tarnoului Nr. 21

Execută prompt și conștient
tot felul de comenzi

Intreprindere de înmormântări

VICTOR KREMER SUCC.

Sibiu, Str. Faurului 1 - Telef. 187

execută tot felul de înmormântări, precum
și exhumări din teritoriile ocupate

Mașină specială

În depozit tot felul de stercle din metal,
stejar, celuloză și brad

**Fabrică pentru construcțiuni
de fier, aparate și cazane**

Frații Fabritius S. A.

Telegrame: Frații Fabritius Sibiu Telefon interurban 329

Producem: Construcții de acoperiș - Instalații de macarale - Stâlpi și coloane - Rezervoare pentru lichide și gaze - Cazane de aburi toate sistemele - Incălziri centrale - Aparate din tablă de fier și de aramă, etc.

Legături de interes cu L. C. Steinmüller
Fabrică de căldări tubulare și de ma-
șini, Gummersbach

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Știați că

Serviciul Municipal de POMPE FUNEBRE

Sibiu, strada Armbruster Nr 2 - Telefon 972

(In aceeași clădire cu Intreprinderea Comunală)

este la dispoziția populației, în cazurile de decese, cu cele mai mici taxe: cl. I. 5000 Lei, cl. II. 2500 Lei, înmormântări speciale de lux 6000-12.000 Lei, pentru cei săraci servicii gratuite, cu cele mai bune servicii și cu cel mai bogat asortiment de sicrie de metal, sarcofașe, sicrie simple și toate articolele funerare, la cele mai rezonabile prețuri.

Dricuri de sticlă, care de flori, dricuri speciale pt. copii, decoruri speciale, drapele de doliu, etc.

Sprrijiniți această acțiune prin care se vine în ajutorul tuturor.

Fondat cca. 1650

Prima fabrică Română de măluri de oțel și de metal S. A.

Simon Redtenbacher seel. Wwe. & Söhne

Sibiu, Piața Unirii 7

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Produce:

Tot felul de cușite în calitate obișnuită și inoxidabilă, tacâmuri nichelate, cromate sau cositorite cât și tacâmuri fine din oțel inoxidabil.

**Sprrijiniți industria indigenă, cerând
numai produsele noastre!**

Citiți și răspândiți

FOAIA POPORULUI

CEA MAI RĂSPÂNDITĂ
GAZETĂ PENTRU POPOR
A ASOCIAȚIUNII „ASTRA”

Apare în fiecare Duminică!

ABONAMENTE:

Pe un an	Lei	500
Pe o jumătate de an	”	250
Pentru negustorii și comercianții	”	700
Instituții și autorități	”	2500
Abonament de sprijin	”	6000
Prețul unui număr	”	7

Redacția și Administrația **SIBIU** Str. Șașuna 6 - Telef. 83a

Se trimite la cerere număr de probă gratuit!

Asigurați-vă viața și averea la

Prima Ardeleană S. A.

de Asigurări Generale

Sibiu, Piața Unirii Nr. 1

Capital și Fonduri de garanție: 293 676.435.— Lei

Inregistrată la Oficiul Reg. de Comerț Sibiu, sub Nr. 453/941.

Singura
întreprindere
națională de asigu-
rare a Românilor din
Transilvania de sub regimul
politic trecut, astăzi cea dintâi din
această parte de țară și una dintre
cele mai de seamă din România întregită.

•

Incheie asigurări în ramura incendiu, efracție, grin-
dină, transport, sticlă. Asigurări contra acci-
dentelor corporale și răspundere civilă,
asigurări asupra vieții după com-
binațiile cele mai favorabile,
precum și asigurări po-
porale cu tragere
la sorți.

Reprezentanțe în toate orașele

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII

S I B I U

Fondat în anul 1872

Reg. soc. bancare Nr. 1/1934

Sucursale:

Brașov, București, Cluj, Lugoj, Mediaș, Târgu-
Mureș, Târnăveni, Timișoara

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Capital deplin vărsat . . . Lei 150 000.000—

Fonduri de rezervă . . . Lei 100.000.000—

Depuneri spre fructificare pe

livrete, în cont-curent și cre-

ditori la 30 Iunie 1944 . . Lei 1.893.820 000—

Active la 30 Iunie 1944 . . Lei 2 744 075.000—

Face tot felul de operațiuni
de bancă.

Cel mai vechiu institut de credit
din țară.